Sēdes video translācija 23.03.2023 9.00 11.00 FRAK

https://www.saeima.lv/lv/transcripts/view/2459
https://titania.saeima.lv/LIVS14/SaeimaLIVS2_DK.nsf/DK?ReadForm&nr=a4bf1639-02a2-40f2-80b1-1138ec314487

23.03.2023. 14.Saeima astoņpadsmitā sēde-ziemas sesija *Noraksts*

Stenogramma *Sēdi vada: Zanda Kalniņa-Lukaševica*

2023.gada 23. marta sēde sākas pl. 9:00
sēde slēgta pl. 12:44, sēdes ilgums- 3 h 44 minūtes / 3 h 11 min - darbs sēdē

PIEBILDE: 23. martā notiek viena sēde nr.18- divās daļās. Pēc sēdes apskats- Frakciju viedokļi.

Latvijas Republikas 14. Saeimas ziemas sesijas astoņpadsmitā sēde 2023. gada 23. martā

Sēdi vada Latvijas Republikas 14. Saeimas priekšsēdētāja biedre Zanda Kalniņa-Lukaševica.

Sēdes darba kārtība
Satura rādītājs
Balsojumi
Frakciju viedokļi
Sēdes videotranslācija
Sēžu videotranslācijas (arhīvs)

Sēdes vadītāja. Labrīt, godātie kolēģi! Deputāti un deputātes! Aicinu ieņemt vietas Saeimas Sēžu zālē.

Godātie kolēģi, sāksim Saeimas 2023. gada 23. marta sēdi.

Kā jau allaž, pirms sākam izskatīt apstiprināto darba kārtību, ziņošu par iesniegtajām izmaiņām Prezidija apstiprinātajā sēdes darba kārtībā.

Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisija lūdz izdarīt izmaiņas Saeimas sēdes darba kārtībā un iekļaut tajā likumprojektu **"Grozījumi Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā"**. Vai deputātiem ir iebildumi pret šo darba kārtības grozījumu? Deputātiem iebildumu nav. Darba kārtība ir grozīta.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija lūdz izdarīt izmaiņas Saeimas sēdes darba kārtībā un iekļaut tajā likumprojektu **"Grozījumi likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli""**. Komisija lūdz izskatīt likumprojektu kā pirmo darba kārtības punktu. Vai deputātiem ir iebildumi pret šo darba kārtības grozījumu? Deputātiem iebildumu nav. Darba kārtība ir grozīta.

Deputāti Aleksejs Rosļikovs, Jekaterina Dorošķeviča, Jefimijs Klementjevs, Viktors Pučka, Viktorija Pleškāne, Igors Judins, Dmitrijs Kovaļenko, Iļja Ivanovs, Svetlana Čulkova un Nataļja Marčenko-Jodko lūdz mainīt Saeimas sēdes darba kārtību un iekļaut tajā lēmuma projektu **"Par deputāta Iļjas Ivanova atsaukšanu no Ārlietu komisijas"**. Vai deputātiem ir iebildumi pret šo darba kārtības grozījumu? Deputātiem iebildumu nav. Darba *(Starpsaucieni: "Balsojumu!")*... Ir iebildumi.

Tātad vispirms vārds par procedūru, pēc tam balsosim.

Par procedūru vārds deputātam Aleksejam Rosļikovam.

A. Rosļikovs (ST!).

Augsti godātie kolēģi! Uz doto momentu mūsu frakcija sagatavos iesniegumu par savu lūgumu atcelšanu, līdz ar to es lūdzu – nebalsojam, vienkārši noņemsim no dienas kārtības ar piecu deputātu parakstiem... ja kolēģi neiebilst.

Sēdes vadītāja. Tātad jūs atsaucat šo iesniegumu?

A. Rosļikovs. Pilnīgi visus, kas attiecas uz komisijas locekļu maiņu.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Tātad deputāti ir paziņojuši par savu parakstu atsaukšanu. Attiecīgi šie grozījumi mums nav jāapspriež, un tādi ir četri.

Labi, tālāk. Ainārs Šlesers, Linda Liepiņa, Vilis Krištopans, Ramona Petraviča un Edmunds Zivtiņš lūdz grozīt Saeimas sēdes darba kārtību un iekļaut tajā likumprojektu **"Grozījumi Valsts prezidenta ievēlēšanas likumā"**.

Viens deputāts var runāt "par", viens - "pret".

"Par" runāt pieteicies, acīmredzot iesniedzēju vārdā, deputāts Ainārs Šlesers. Lūdzu, Šlesera kungs!

A. Šlesers (LPV).

Labrīt, godājamais Prezidij! Godājamie kolēģi! Pirms kāda laika tika pieņemti grozījumi likumā, kas paredz, ka augstākās amatpersonas, proti, Valsts prezidents, jāievēlē aizklātajās vēlēšanās... atklātajās, es atvainojos. Tas mērķis it kā jau bija diezgan cēls - lai tauta zina, par ko balso deputāti. Bet kāda tad ir tā vēlēšanu kārtība mums valstī? Tad, kad notiek Saeimas vēlēšanas, tad, kad notiek pašvaldību vēlēšanas, visi cilvēki iet... viņiem tiek piešķirti biļeteni, kuros jāatzīmē, par kuru partiju, par kuru politiķi balso, tad šis biļetens tiek ielikts aploksnītē, tā tiek aizlīmēta. Tas viss notiek kabīnē, lai neviens neredz, un tad cilvēks atdod savu balsi. Tā notiek vēlēšanas.

Ja mēs pieņemtu lēmumu, ka visas vēlēšanas ir atklātas, tai skaitā arī Saeimas vēlēšanas, tad kur ir tās bažas, kāpēc tas tā pasaulē nenotiek? Tāpēc, ka uz konkrēto cilvēku var izdarīt spiedienu. Piemēram, darba devējs saka tā: mani darbinieki, jums ir jābalso par to un to partiju, par to un to politiķi, tos, kas nebalsos, es atlaidīšu. Viss. Nav smuki, pareizi? Ko mēs esam panākuši ar šo atklāto balsošanu par prezidentu? Mēs esam panākuši to, ka darbojas frakciju disciplīna. Ja kāds no deputātiem uzskata, ka viņš negrib balsot par vienu vai otru amatpersonu, tad frakcijas vadība saka tā: ja tu nebalsosi, tad tu pazaudēsi tādu amatu, tu nevadīsi vairs tādu komisiju un vispār mēs tevi izslēgsim no partijas. Un cilvēks, kas, iespējams, pirmo reizi ir ievēlēts Saeimā... ar viņu ir viegli manipulēt.

Tātad doma ir ļoti vienkārša. Šodien mēs apzināmies, ka mums ir tāds prezidents, kuru sauc Egils Levits. Mēs zinām, ka viņš ir ļoti nepopulārs, mēs esam redzējuši aptaujas, ko SKDS ir rādījis, ka viņu neatbalsta vairāk nekā 60 procenti iedzīvotāju, bet viņš ļoti grib vēlreiz kļūt par prezidentu, un to ļoti grib pašreiz esošās koalīcijas galvenā partija Jaunā VIENOTĪBA, jo tas ir jūsu prezidents, neskatoties uz to, ka savā laikā nacionāļi viņu virzīja kā savējo, bet viņš pašreiz kalpo jums. Un viņš gribētu kopā ar Sarmīti Ēlerti palikt pilī. Ļoti konkrēts plāns. Tiks apvienoti vēl mediji - Latvijas Televīzija, Latvijas Radio -, lai sabiedrību varētu ietekmēt caur šādu viedokli. Un tāpēc tas, ko mēs gribam piedāvāt, - ļaut katram deputātam tomēr pieņemt lēmumu pašam, lai partija un frakcija nevar viņu ietekmēt.

Mēs taču zinām, ka valdošajā koalīcijā ir ļoti daudz cilvēku, kuri negrib atbalstīt Egilu Levitu, nu tad nespiediet viņiem to darīt caur frakciju un partiju disciplīnu. Es uzskatu, ka Egila Levita pārvēlēšana pašreiz būtu pretēja Latvijas lielākās daļas sabiedrības interesēm, jo esošā koalīcija neatbalsta, piemēram, Satversmes grozījumus, ar kuriem mēs varētu dot iespēju tautai izvēlēties savu prezidentu. Jums ir vajadzīgs Levits jeb levitveidīgais, nu tad virziet uzreiz Sarmīti Ēlerti, lai tad viņa to pili arī kontrolē oficiāli, nevis neoficiāli.

Tāpēc mums ir priekšlikums - ļaut katram deputātam balsot pēc savas sirdsapziņas, tā, lai partija nevar kontrolēt. Tas būs kaut neliels atspulgs tam, ko domā Latvijas sabiedrība. Ja jūs gribat šo atklāto kontroli, tas nozīmē to, ka jūs apmierina esošais Levits jeb... esošā Ēlerte, kuri kontrolē Rīgas pili.

Tāpēc es aicinu APVIENOTO SARAKSTU, Nacionālo apvienību - ļaujiet katram deputātam balsot pēc sirdsapziņas. Ja jau jūs esat uzticējušies saviem deputātiem, tad dodiet viņiem iespēju arī balsot par prezidentu, nestumiet katru cilvēku pildīt partijas disciplīnu.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Deputāts Juris Viļums vēlas runāt "pret"? Nē.

Tātad runāt "pret" neviens nav pieteicies.

Izšķirsim jautājumu balsojot.

Lūdzu zvanu! Balsosim par deputātu iesniegtā likumprojekta "Grozījums Valsts prezidenta ievēlēšanas likumā" iekļaušanu šodienas sēdes darba kārtībā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 20, pret - 65, atturas - nav. Iesniegtais likumprojekts darba kārtībā netiek iekļauts.

Deputāti Ainārs Šlesers, Linda Liepiņa, Vilis Krištopans, Ramona Petraviča un Edmunds Zivtiņš lūdz grozīt Saeimas sēdes darba kārtību un iekļaut tajā likumprojektu **"Grozījumi Latvijas Republikas Satversmē"**.

Deputāts Vilis Krištopans ir pieteicies runāt "par".

Lūdzu, vārds Krištopana kungam.

V. Krištopans (LPV).

Godājamā sēdes vadītāja! Godājamie deputāti! Es gribu atcerēties vēsturi. Man bija tas gods balsot par Ulmaņa kungu kā prezidentu, manas valdības laikā pirmoreiz tika ievēlēta Vaira Vīķe-Freiberga.

Tur, protams, bija viens maziņš nesmukums, par ko neviens īpaši negrib runāt. Toreiz bija aizklāta balsošana, un toreiz nākamā opozīcija, kas jau, kā saka, gatavojās mani nomainīt (pēc manis, kā jūs zināt, atnāca Andris Šķēle no Tautas partijas, viņi bija opozīcijā manas valdības laikā), izdalīja krāsainas pildspalvas. Zaļu pildspalvu - Tautas partijai, sarkanu pildspalvu - "Tēvzemei un Brīvībai", nu, lai var zināt, kurš krustiņu vai mīnusiņu ir ievilcis. Un tādā veidā ievēlēja Vairu Vīķi-Freibergu.

Kāpēc es to stāstu? Tāpēc, ka slēgtajā balsošanā mūsu Satversmes tēvi un tie, kas dibināja valsti, jau ir ielikuši to filozofiju... kādu. Prezidents ir tautas, visas tautas prezidents, kā diemžēl nenotika ar Egilu Levitu. Tiklīdz viņš kļuva par prezidentu, tā viņš pagrieza muguru daļai no

tautas. Es atceros, kā viņš šeit uzstājās pirmajā 14. Saeimas sēdē, kad viņš pagriezās uz Rosļikova kungu un teica... kratīja pirkstu, apmēram tā. Tā viņš izturējās pret visu tautu... jo arī "Stabilitātei!" ir ievēlēta ar Latvijas pilsoņu balsīm.

Tāpēc mums būtu jādod tiesības 100 deputātiem nobalsot par prezidentu, kā viņi domā, nevis viņu ievēlēt, kā šinī gadījumā notika - ievēlēja JAUNĀ VIENOTĪBA, koalīcija. Un viņš bija simtprocentīgs, divsimtprocentīgs koalīcijas prezidents.

Un tas jau ir... jā, var būt, ka tas Kariņam ir izdevīgi, var būt, ka Jaunā VIENOTĪBA tagad, kā saka, ir guvusi tā saucamo Pirra uzvaru, bet kopumā valsts taču ir zaudējusi. Ja jūs to... varbūt daļēji atzīstat, varbūt - ne, bet...

Vēl viena... pēdējā lieta. Atcerieties, jebkurš prezidents ir arī cilvēks, un viņam vienmēr stāvēs rakstāmgalda šūplādē tas balsojums. Iedomājieties, ka tie visi, kas būs balsojuši pret viņu, viņam būs redzami, un iedomājieties, ka no tiem cilvēkiem, teiksim, viens kandidē par ģenerālprokuroru un ir divi trīs citi kandidāti, un - ko darīs prezidents? Lai kāds viņš ir pozitīvs cilvēks, viņš to, kas ir balsojis pret viņu, vienkārši noliks par pakāpienu zemāk. Tas ir fakts.

Tāpēc jau ir vajadzīgas, mīļie cilvēki, tās slēgtās vēlēšanas, lai būtu pilnīgi brīva izvēle un cilvēkus pēc tam mazāk vai vairāk nevajātu morāli vai kā savādāk.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Viens deputāts ir runājis "par", neviens nav pieteicies runāt "pret".

Vai deputātiem ir iebildumi pret darba kārtības grozīšanu? *(Starpsauciens.)* Deputātiem ir iebildumi.

Lūdzu zvanu! Balsosim par deputātu iesniegtā likumprojekta "Grozījumi Latvijas Republikas Satversmē" iekļaušanu šodienas sēdes darba kārtībā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 21, pret - 65, atturas - nav. Darba kārtība netiek grozīta.

Godātie kolēģi, vēlos jūs informēt, ka Saeimas Prezidijs ir saņēmis no Tiesībsarga biroja informāciju par tiesībsarga Jura Jansona darbnespēju, līdz ar to šodienas darba kārtībā iekļautais jautājums **"Latvijas Republikas tiesībsarga 2022. gada ziņojums**" nav izskatāms, un tas tiks izskatīts kādā no tuvākajām Saeimas sēdēm.

Sāksim izskatīt apstiprināto sēdes darba kārtību.

Sadaļa "Prezidija ziņojumi".

Saeimas Prezidijs ierosina Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas iesniegto likumprojektu **"Grozījumi likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli""** nodot Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijai, nosakot, ka tā ir atbildīgā komisija. Vai deputātiem ir iebildumi? Deputātiem iebildumu nav. Likumprojekts komisijai nodots.

Saeimas Prezidijs ierosina Ministru kabineta iesniegto likumprojektu **"Par Latvijas Republikas valdības un Ruandas Republikas valdības divpusējo nolīgumu par gaisa satiksmi"** nodot Ārlietu komisijai, nosakot, ka tā ir atbildīgā komisija. Vai deputātiem ir iebildumi? Iebildumu nav. Likumprojekts komisijai nodots.

Saeimas Prezidijs ierosina deputātu Viktora Valaiņa, Armanda Krauzes, Harija Rokpeļņa, Kaspara Meļņa un Gunāra Kūtra iesniegto likumprojektu **"Solidaritātes maksājumu likums"** nodot Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijai, nosakot, ka tā ir atbildīgā komisija.

Deputāts Vilis Krištopans ir pieteicies runāt "pret".

Jūs vēlaties runāt "pret" šī likumprojekta nodošanu?

Lūdzu, vārds deputātam Krištopanam. *(Zālē troksnis*.)

Un atgādinu, Krištopana kungs, ka jūs esat pieteicies runāt "pret" likumprojekta nodošanu atbildīgajai komisijai. Mēs sekosim, lai jūs arī balsojat atbilstoši saviem vārdiem.

V. Krištopans (LPV).

Mēs arī balsosim tā. *(Starpsaucieni.)* Par vēlu. *(Smiekli.)* Protams, ar smagu sirdi es atnācu pie šīs tribīnes, jo es nevaru runāt... negribētu runāt pretī mūsu... Saeimas basketbola komandas kapteinim Valaiņa kungam. Bet - ko darīsi, tāda ir politika.

Kolēģi, protams, nevienam nepatīk komercbankas. Arī man nepatīk. Es arī esmu daudz tām maksājis, pārāk daudz. Bet kāds tad ir šī likumprojekta mērķis? Mērķis ir it kā izņemt peļņu no tiem, kuri gan kara rezultātā, gan Covid-19 rezultātā guvuši lielāku peļņu nekā parasti.

Bet tad jau vajadzēja sameklēt arī citus subjektus, kolēģi! Kur paliek "Veselības centrs 4", kur paliek "E. Gulbja laboratorija"? Man nav nekas personīgs pret "E. Gulbja laboratoriju", bet tur bija 70 miljonu apgrozījums un 20 miljonu peļņa par visiem tiem Covid-19 testiem. Bet kāpēc tas... šīs kompānijas...? Tā ir veselība, par ko jūs runājat. Kāpēc tās nav šajā likumprojektā iekšā?

Kas attiecas uz komercbankām - kas par to visu maksās, ja mēs šo panāksim? Par to visu maksās klienti. Ne jau bankas. Ja jūs tagad... katram jums uz galda kompjūters, nu, ieejiet apskatieties *Swedbank* Igaunijā, Lietuvā, Latvijā. Latvijā komisija - 5 eiro par kontu; Igaunijā un Lietuvā - 2 eiro. Ja mēs tagad uzliksim šo papildu peļņu, ticiet man, jums būs nevis 5 eiro, bet 12 eiro par konta apkalpošanu... vai 15, vai 20. Klienti samaksās par to visu, ne jau bankas.

Tātad mēs uzliksim vēl vienu papildu nodokli mūsu iedzīvotājiem. Tieši tāpat, kā tas ir par elektroenerģiju. "Latvenergo" ir... kas? Papildu nodoklis visiem patērētājiem. Tā vietā, lai valdība, kā mēs jau daudz esam runājuši, ierobežotu enerģijas cenas, piemēram, kā es teicu, 14 centi pirms gada... Tad "Latvenergo" jau tagad būtu problēmas, nevis tiem iedzīvotājiem, kas vēl šodien pēc tiem ļoti neizdevīgajiem līgumiem maksā 50 vai 60 centus par kilovatstundu. Tieši tāpat mēs tagad ar šo likumprojektu gribam uzlikt nodokli patērētājiem.

Es vienkārši gribu atgādināt to, kas ir noticis daudzreiz un vienmēr visās pasaules ekonomikās, ne tikai Latvijā. Vārdu sakot, sanāks atkal vecais Černomirdina teiciens: "Gribēsim, kā labāk, sanāks droši vien, kā vienmēr." Vai vēl bēdīgāks ir tāds teiciens: "Kad ir vista, kas dēj olas, bet mēs to nokaujam, izvārām buljonu, vienu dienu esam paēduši, un ar to arī viss beidzas."

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Viktoram Valainim, argumentējot "par" likumprojekta nodošanu komisijai.

V. Valainis (ZZS).

Ļoti cienītā sēdes vadītāja! Godātie kolēģi! Es gribētu, runājot par šo likumprojektu, no sākuma pateikt kontekstu. Pagājušajā gadā... mēs redzam... tikko, burtiski nedēļu atpakaļ, tika publicēti Latvijas komercbanku peļņas rādītāji - 325 miljoni eiro nopelnīti iepriekšējā gadā. Tie ir plus 13 procenti pret gadu iepriekš, kas nav maz.

Bet es gribētu teikt Krištopana kungam, ka šis likumprojekts nav tikai par bankām. Lasiet uzmanīgi - šis likumprojekts ir arī par energouzņēmumiem, piemēram, "Latvijas Gāzi". Mēs nevaram ignorēt to, ka "Latvijas Gāzes" peļņa pieaug 12 reizes. Ja mēs skatāmies, kas ir mainījies šajās uzņēmējdarbības formās, tad, piedodiet, - vai "Latvijas Gāzei" ir 12 reizes pieaudzis klientu apjoms?

Vai, piemēram, Latvijas komercbankas ir sākušas plosīties kā kārtīgi finanšu lauvas mūsu finanšu tirgos, finansēt mūsu biznesu, uzņēmējdarbību, mājsaimniecības? Vai mēs redzam kādas no šādām priekšzīmēm, ka... uz kāda pamata bankas ir audzējušas savus peļņas rādītājus? Mēs to neredzam. Tieši pretēji. Mēs redzam, ka finanšu jautājumos samazinās banku... nu, datu salīdzinājumos... pieņemsim, pret Lietuvu, Igauniju... mūs finansē kūtrāk. Ne tikai mēs šeit par to runājam, to jau šobrīd runā arī Latvijas Bankas pārstāvji, un te ir jābūt kaut kādiem risinājumiem.

Mēs šo likumprojektu nesagatavojām vienā dienā, mēs to sagatavojām ilgākā laika periodā, konsultējoties tieši ar mūsu Zaļo un Zemnieku savienības sadarbības partneriem Lietuvā - Lietuvas Zemnieku un zaļo savienību. Arī viņiem šīs diskusijas ir, un šis likumprojekts, kas šobrīd tiek piedāvāts, ir sagatavots ļoti līdzīgi tam, kas šobrīd ir sagatavots Lietuvā, bet mazliet pielāgojot Latvijas īpatnībām. Tā ka mums ir bijušas konsultācijas tieši ar Lietuvas kolēģiem, kuri atkal ir skatījušies plašāk.

Šis risinājums nav jauns. Tāds jau darbojas eirozonas valstīs, Eiropas Savienībā ir virkne dalībvalstu, kur tas jau ir bijis gadiem, ne tikai tagad, krīzes laikā. Un ko tad tas paredz? (Te es gribētu oponēt Krištopana kungam un citiem kolēģiem, kas vēl šaubās par šī likumprojekta nepieciešamību.) Tas paredz novērst ekstrēmus. Un tie ekstrēmi šodien ir iestājušies. Likumprojekts paredz novērst ekstrēmus tad, kad rodas virspeļņa vairāku gadu griezumā. Pieņemsim, četru gadu vidējā peļņa bankām ir 300 miljoni eiro, un, ja šogad mēs ieraudzīsim, ka banku peļņa sasniegs vienu miljardu eiro uz iedzīvotāju rēķina, tad ko mēs darīsim? Vienkārši noskatīsimies? Jo šobrīd bankas tikai uz tā vien, ka mainās procentu likmes... Paaugstinot procentu likmes iedzīvotājiem, tā peļņa var būt, pēc dažādiem aprēķiniem, pat viens miljards eiro.

Un te ir jautājums: kurā brīdī mēs ieslēdzam šo instrumentu? Par to mēs runājām jau... mūsu kolēģi no PROGRESĪVAJIEM šo jautājumu iesniedza arī budžeta likumprojekta izskatīšanas laikā.

Šobrīd ir iesniegts likumprojekts, un mēs aicinātu sākt Saeimā šīs debates pēc iespējas ātrāk un raidīt skaidru signālu gan finanšu, gan energo... jomā. Šis ir likumprojekts "Solidaritātes maksājumu likums", tas ietver arī... Ja kāds vēlas iekļaut arī veselības institūcijas, kurās arī rodas kaut kādi ekstrēmi, to var darīt, to var darīt līdz nākamajiem lasījumiem, bet mēs šobrīd uzskatām, ka tieši energouzņēmumi, tie, kas strādā regulētajā tirgū, tie, kuru peļņai nosaka konkrētus procentus, - tiem vienkārši pieaug apgrozījums, tie šo procentu ir saglabājuši. Tātad regulēti uzņēmumi, Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas regulēti uzņēmumi, vienkārši šobrīd uzrāda fantastisku peļņu, un tur nav nekāda sakara ar viņu efektivitāti vai viņu kaut kādiem tirgus rādītājiem.

Tā ka, kolēģi, es domāju, šis ir pilnīgi loģisks lēmums. Es apsveicu koalīciju ar to, ka arī koalīcijā ir sākušās diskusijas, bet tomēr es gribētu vērst uzmanību: jo ātrāk mēs šo likumu pieņemsim, jo ātrāk mēs to varēsim ieviest. Ja mēs šo likumu ieviesīsim pēc gada vai vēl... novilksim kaut kādās

diskusijās, tad mēs redzēsim to, ka vienā brīdī bankas izvilks miljardu peļņu no Latvijas iedzīvotājiem un novirzīs saviem akcionāriem... vienalga, kur.

Bet es gribētu nocitēt arī Lietuvas kolēģu pamatojumu šim likumprojektam. Viņi uzskata, ka, ja šāds risinājums tiktu ieviests, tas varētu pozitīvi un preventīvi ietekmēt arī banku klientus, jo bankām vairs neatmaksātos krasi paaugstināt kredītprocentus, kā šobrīd, un tas arī liktu maksāt procentus noguldītājiem.

Šobrīd mēs esam pilnīgi absurdā situācijā, kad procentu likmes aug, noguldījumi stāv uz vietas un bankas piedzīvo pasakainu peļņu, tāpat kā energouzņēmumi.

Aicinu sākt šo diskusiju Saeimā maksimāli ātri jau tagad.

Aicinu atbalstīt.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Mums jautājums ir jāizlemj balsojot.

Lūdzu zvanu! Balsosim par deputātu Viktora Valaiņa, Armanda Krauzes, Harija Rokpeļņa, Kaspara Meļņa un Gunāra Kūtra iesniegtā likumprojekta "Solidaritātes maksājumu likums" nodošanu Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijai! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 30, pret - 9, atturas - 50. Likumprojekts komisijai nav nodots.

Nākamais darba kārtības jautājums ir lēmuma projekts **"Par 2023. gada ziemas sesijas slēgšanu un pavasara sesijas sākšanu un slēgšanu"**.

Kolēģi, ir sagatavots lēmuma projekts, kas paredz slēgt Saeimas 2023. gada ziemas sesiju 6. aprīlī un noteikt, ka pavasara sesija sākas 14. aprīlī un tiek slēgta 23. jūnijā.

Balsosim par šī lēmuma projekta apstiprināšanu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par lēmuma projektu "Par 2023. gada ziemas sesijas slēgšanu un pavasara sesijas sākšanu un slēgšanu"! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 90, pret un atturas - nav. Lēmums pieņemts.

Ir saņemts Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas lūgums grozīt Saeimas 2023. gada 23. marta sēdes darba kārtību un likumprojektu **"Grozījumi likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli""** iekļaut pirms darba kārtības otrās sadaļas. Vai deputāti piekrīt šādam darba kārtības grozījumam? Deputāti piekrīt. Darba kārtība tiek grozīta.

Attiecīgi mūsu nākamais darba kārtības jautājums ir minētais likumprojekts **"Grozījumi likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli""**, pirmais lasījums.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vārdā - deputāts Jānis Reirs.

J. Reirs (JV).

Ļoti cienījamā Saeimas sēdes vadītāja! Godātie kolēģi! Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija ir sagatavojusi likumprojektu "Grozījumi likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli"". Šie grozījumi paredz pastāvīgu normu - atcelt avansa maksājumus pašnodarbinātajiem.

Ņemot vērā, ka šis avansa maksājums iestājas 1. aprīlī, ir lūgums likumprojektam noteikt steidzamību, lai mēs varētu izsludināt likumu līdz noteiktajam termiņam.

Sēdes vadītāja. Kolēģi, komisija lūdz likumprojektu atzīt par steidzamu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli"" atzīšanu par steidzamu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 88, pret un atturas - nav. Likumprojekts ir atzīts par steidzamu.

J. Reirs. Lūgums apstiprināt likumprojektu pirmajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Debatēs neviens nav pieteicies.

Varam izšķirt jautājumu balsojot.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli"" atbalstīšanu pirmajā lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 87, pret un atturas - nav. Likumprojekts pirmajā lasījumā ir atbalstīts.

J. Reirs. Kolēģi, ņemot vērā to, ka, gan pieprasot steidzamību, gan balsojumu pirmajā lasījumā, šis likumprojekts tika atbalstīts vienbalsīgi, ir lūgums uzreiz izskatīt un atbalstīt otrajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Vai deputātiem nav iebildumu pret likumprojekta "Grozījumi likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli"" izskatīšanu otrajā lasījumā bez atkārtotas izskatīšanas atbildīgajā komisijā? Iebildumu nav.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli"" atbalstīšanu otrajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 88, pret un atturas - nav. Likums ir pieņemts.

Nākamā darba kārtības sadaļa - "Deputātu pieprasījumu izskatīšana".

Deputāti Viktors Valainis, Uldis Augulis, Daiga Mieriņa, Harijs Rokpelnis, Augusts Brigmanis, Jānis Vucāns, Armands Krauze, Līga Kļaviņa, Anita Brakovska un Gundars Daudze ir iesnieguši pieprasījumu **Ministru prezidentam Arturam Krišjānim Kariņam "Cik atbildīgi un pārdomāti ir saplānots valsts budžets 2023. gadam, ja jau tagad ir gaidāmas programmas, kuras neizpildās un kuru nauda var tikt pārdalīta veselībai un izglītībai"**. Atbilstoši Saeimas kārtības rullim šo pieprasījumu nododam Pieprasījumu komisijai.

Deputāti Oļegs Burovs, Vilis Krištopans, Mārcis Jencītis, Linda Liepiņa, Ainārs Šlesers, Viktorija Pleškāne, Edmunds Zivtiņš, Ramona Petraviča, Jekaterina Dorošķeviča un Nataļja Marčenko-Jodko ir iesnieguši pieprasījumu **Ministru prezidentam Arturam Krišjānim Kariņam "Par izglītības un zinātnes nozari regulējošo normatīvo aktu neievērošanu, kas veido sabiedrībā tiesiskā nihilisma apziņu un mazina sabiedrības uzticēšanos valsts varai"**. Atbilstoši Saeimas kārtības rullim šo pieprasījumu nododam Pieprasījumu komisijai.

Sākam izskatīt darba kārtības sadaļu "Likumprojektu izskatīšana".

Likumprojekts **"Grozījumi likumā "Par darbinieku aizsardzību darba devēja maksātnespējas gadījumā""**, trešais lasījums.

Sociālo un darba lietu komisijas vārdā - deputāts Andris Bērziņš.

A. Bērziņš (ZZS).

Kolēģi, mēs ļoti nopietni izskatījām šo jautājumu Sociālo un darba lietu komisijā.

Diemžēl vai paldies dievam, likumprojekta "Grozījumi likumā "Par darbinieku aizsardzību darba devēja maksātnespējas gadījumā"" trešajam lasījumam neviena priekšlikuma nebija.

Komisija likumprojektu atbalstīja. Lūgums arī Saeimai atbalstīt likumprojektu "Grozījumi likumā "Par darbinieku aizsardzību darba devēja maksātnespējas gadījumā"" trešajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi likumā "Par darbinieku aizsardzību darba devēja maksātnespējas gadījumā"" atbalstīšanu trešajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 86, pret - 1, atturas - nav. Likums ir pieņemts.

Nākamais darba kārtības jautājums - likumprojekts **"Grozījumi Autortiesību likumā"**, trešais, galīgais, lasījums.

Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas vārdā - deputāte Antoņina Ņenaševa. Lūdzu!

A. Ņenaševa (PRO).

Kolēģi! Skatām divus saistītos likumprojektus trešajā lasījumā. Likumprojekts "Grozījumi Autortiesību likumā".

Saņemti 15 priekšlikumi. Komisijā visi izskatīti un atbalstīti.

1. - kultūras ministra Puntuļa priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Aicinu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst.

A. Ņenaševa. 2. - kultūras ministra Puntuļa priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Aicinu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ņenaševa. 3. - kultūras ministra Puntuļa priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Aicinu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ņenaševa. 4. - kultūras ministra Puntuļa priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Aicinu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ņenaševa. 5. - kultūras ministra Puntuļa priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Aicinu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst.

A. Ņenaševa. 6. - izglītības un zinātnes ministres Čakšas priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Aicinu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ņenaševa. 7. - kultūras ministra Puntuļa priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Aicinu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ņenaševa. 8. - kultūras ministra Puntuļa priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Aicinu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Deputātiem nav iebildumu.

A. Ņenaševa. 9. - kultūras ministra Puntuļa priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Aicinu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ņenaševa. 10. - kultūras ministra Puntuļa priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Aicinu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Ņenaševa. 11. - arī kultūras ministra Puntuļa priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Aicinu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst.

A. Ņenaševa. 12. - kultūras ministra Puntuļa priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Aicinu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Deputātiem nav iebildumu.

A. Ņenaševa. 13. - kultūras ministra Puntuļa priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Aicinu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst.

A. Ņenaševa. 14. - kultūras ministra Puntuļa priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Aicinu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Ņenaševa. 15. - kultūras ministra Puntuļa priekšlikums. Lai nodrošinātu likumprojekta ātrāku spēkā stāšanos. Komisijā atbalstīts.

Aicinu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Deputātiem nav iebildumu.

A. Ņenaševa. Kolēģi, visi 15 priekšlikumi atbalstīti.

Komisijā likumprojekts izskatīšanai trešajā, galīgajā, lasījumā arī kopumā atbalstīts.

Aicinu atbalstīt likumprojektu.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi Autortiesību likumā" atbalstīšanu trešajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 82, pret un atturas - nav. Likums ir pieņemts.

Nākamais darba kārtības jautājums - likumprojekts **"Grozījumi Autortiesību kolektīvā pārvaldījuma likumā"**, trešais, galīgais, lasījums.

Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas vārdā - deputāte Antoņina Ņenaševa. Lūdzu!

A. Ņenaševa (PRO).

Kolēģi, šis ir saistītais likumprojekts.

Šeit ir iesniegts tikai viens - Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas priekšlikums. Protams, komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputātiem nav iebildumu.

A. Ņenaševa. Tad šis paredz arī ātrāku spēkā stāšanos - vienlaikus ar grozījumiem iepriekš jau pieņemtajā Autortiesību likumā. Tāpēc komisijā likumprojekts kopumā atbalstīts izskatīšanai trešajā lasījumā.

Aicinu atbalstīt likumprojektu trešajā, galīgajā, lasījumā.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi Autortiesību kolektīvā pārvaldījuma likumā" atbalstīšanu trešajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 84, pret un atturas - nav. Likums ir pieņemts.

Likumprojekts **"Grozījumi Aizsargjoslu likumā"**, pirmais lasījums.

Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas vārdā - deputāts Jānis Grasbergs. Lūdzu!

J. Grasbergs (NA).

Saeimas sēdes vadītāja! Godātie kolēģi! Komisijā esam izskatījuši šo likumprojektu, kura galvenais mērķis ir administratīvā sloga mazināšana un nosacījumu precizēšana darbībām piekrastes aizsargjoslā un ķīmiskajā aizsargjoslā ap ūdens ņemšanas vietām, kā arī sabiedrības piekļuves pludmalei un jūrai nodrošināšana un neapstrādājamās joslas noteikšana gar ūdensobjektiem un meliorācijas novadgrāvjiem. Līdz šim šajās aizsargjoslās bija aizliegta apbūve, paredzot tikai atsevišķus izņēmumus, bet to skaitā nebija tādu svarīgu sabiedrībai nepieciešamu būvju kā nobrauktuves pludmalē un dabas tūrisma infrastruktūra, tāpat izziņas infrastruktūra un sanitārās ēkas. Tādēļ groza šo likumu, lai to būtu iespējams izdarīt.

Šajā likumprojektā atrunā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību, piemēram, tādām darbībām kā logu nomaiņa, jumtu nomaiņa jau esošām ēkām, atvieglojot administratīvo slogu.

Lūdzu atbalstīt likumprojektu pirmajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Uzsāksim debates.

Debatēs pieteikusies deputāte Jana Simanovska. Lūdzu!

J. Simanovska (PRO).

Labrīt, cienījamā Saeimas priekšsēdētāja vietniece! Kolēģi deputāti! Apspriežot Aizsargjoslu likumu un tajā nepieciešamās izmaiņas, es varu jums pateikt vienu labu ziņu un vairākas sliktas ziņas.

Tā sliktā ziņa ir mūsu upju un citu ūdensobjektu stāvoklis. Vairāk nekā divas trešdaļas - tātad vairāk nekā divas trešdaļas! - Latvijas ūdensobjektu neatbilst labam ekoloģiskajam stāvoklim. Es arī pateikšu vienu lietu, ko varbūt daudzi nemaz neapzinās, vismaz man pirms 20 gadiem, kad es sāku vides ekspertes gaitas, tas bija pārsteigums. Izrādās, ka viens no būtiskākajiem upju piesārņojuma avotiem ir tieši lauksaimniecība - lauksaimniecībā izmantoto minerālmēslu un arī pesticīdu piesārņojums.

To atzīst arī Latvijas valsts iestādes. Es citēšu Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas anotāciju šim likumprojektam, kas bija iesniegta Ministru kabinetā: "Intensīvā lauksaimniecība ir viens no galvenajiem izkliedētā piesārņojuma - slāpekļa un fosfora savienojumu - avotiem, kas būtiski ietekmē virszemes ūdeņu kvalitāti." Un man ir arī jāatzīmē, ka pēdējo 10 gadu laikā minerālmēslu izmantošana Latvijas lauksaimniecībā uz vienu hektāru ir augusi vairākas reizes. Ūdens struktūrdirektīva paredz, ka mums līdz 2027. gadam Latvijas ūdensobjektos ir jāsasniedz labs ūdens stāvoklis. Tas ir ievērojams darbs, ievērojamas izmaiņas.

Man ir arī labā ziņa. Un šī labā ziņa ir tāda, ka Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija bija sagatavojusi vairākus priekšlikumus Aizsargjoslu likuma grozījumiem, kas palīdzētu samazināt lauksaimniecības piesārņojuma ietekmi uz ūdens kvalitāti, nosakot pienākumus lauksaimniekiem ievērot joslas ūdensobjektu aizsardzībai, kur aizliegts apstrādāt augsni, audzēt lauksaimniecības kultūraugus un lietot mēslošanas un augu aizsardzības līdzekļus. Un šos priekšlikumus, kurus bija izstrādājusi VARAM, atbalstīja vides aizsardzības eksperti un

arī pilsoniskā sabiedrība. Diemžēl šie priekšlikumi apstājās Ministru kabinetā, argumentējot, ka tas uzliek slogu lauksaimniecības nozarei.

Kolēģi, es vēršu jūsu uzmanību uz šo argumentu. Ikvienai nozarei ir jāievēro ierobežojumi. Nav nevienas nozares, kas mūsdienās var strādāt, neievērojot vides aizsardzības pasākumus. Kāpēc lai lauksaimniecība šajā gadījumā būtu izņēmums? Turklāt atšķirībā no daudzām citām nozarēm lauksaimniecības nozare saņem ievērojamas Eiropas subsīdijas kopējās lauksaimniecības politikas ietvarā, un viens no šiem subsīdiju mērķiem ir aizsargāt dabas resursus un uzlabot bioloģisko daudzveidību. Līdz ar to mums ir pat pieejams finansējums, kas varētu palīdzēt lauksaimniecības nozarei ievērot šīs vides prasības.

Sliktā ziņa ir tā, ka, ja mēs neierobežosim ūdensobjektu piesārņošanu, tad mums, valstij (un tas nozīmē - sabiedrībai), nāksies maksāt miljonus par Eiropas mērķu nesasniegšanu. Sanāk, ka par piesārņotāju - ienākumu guvēju - nodarīto kaitējumu maksās visa sabiedrība. Tātad mēs varam runāt par parādību, ka peļņa tiek privatizēta, bet izmaksas tiek socializētas, un, manuprāt, tas nav taisnīgi.

Es gribu uzsvērt, ka šis ir arī pašcieņas jautājums - vai mēs uzskatām sevi par valsti, kas var sevi nekopt un piedrazot, vai tomēr mēs uzskatām, ka mēs esam atbildīgi un tālredzīgi un rūpējamies par savu teritoriju? Mums ļoti patīk atkārtot, ka mēs esam zaļa valsts, bet kā mēs to saprotam - vai ar atbildīgu attieksmi pret vidi vai ar zaļumu no tā, ka mūsu upes ir aizaugušas ar ūdenszālēm? Diemžēl tā vietā, lai rīkotos, Zemkopības ministrija piedāvā kārtējo pētījumu, lai atliktu rīcību. Bet šo pētījumu vajadzēja veikt pirms 10 gadiem, un, patiesību sakot, šobrīd ir ļoti daudz izpētīts.

Tāpēc es aicinu uz to, ka Latvijai ir jāuzvedas beidzot kā pieaugušajam, jābeidz činkstēt par to, ko mēs nevaram, un jāiztiek bez tā, ka mēs atkal saņemtu kārtējo Eiropas Komisijas aizrādījumu, ka Latvija ir viena no tām dalībvalstīm, kurām ir vislielākās problēmas novērst lauksaimniecības radīto piesārņojumu ar barības vielām. Es citēju Eiropas Komisijas izteikumus.

Tāpēc es aicinu, ka uz diskusijām Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijā mēs atgriežam VARAM priekšlikumus, un ceru, tiešām ceru, uz jūsu atbalstu un... izmantot šo iespēju, ka mēs tomēr varam panākt uzlabojumus mūsu ūdensobjektu kvalitātē.

Kopumā es aicinu atbalstīt likumprojektu, bet mums būs jāpiestrādā pie tā uzlabošanas.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.

Nākamajam vārds - deputātam Edgaram Putram.

E. Putra (AS).

Labdien, cienījamie kolēģi! Jā, protams, iepriekšējai runātājai droši vien gribētos Latviju kā vienu lielu... lielu, lielu rezervātu, kur nenotiek ražošana un nauda aug kokos. Protams, dzīvē tas tā nenotiek.

Šis jautājums par aizsargjoslām attiecībā tieši uz lauksaimniecību, uz meliorācijas grāvjiem ir cilāts ik pa laikam. Ir bijuši dažādi ministri, ir bijuši tādi, kas lauksaimniekus ir nosaukuši par slepkavām, nu, viņi šobrīd šeit un valdībā protams, nestrādā, jo būtībā tā jau nemaz nav.

Bet, runājot par šo normu, par ko runāja Simanovskas kundze, jā, valdībā ir panākta vienošanās ar Zemkopības ministriju, VARAM ir panākusi vienošanos par to, ka ir pētījums. Pētījums izpētīs to, kādi tad mēs esam, un līdz 2025. gada beigām šis pētījums būs tapis, tāpēc šī norma ir izņemta ārā.

Nākamais jautājums ir par to, kādi tad mēs izskatāmies bez šī pētījuma. Bez šī pētījuma jau šobrīd kopējā lauksaimniecības politika un tā stratēģija, kas ir apstiprināta Eiropas Komisijā, paredz to, ka buferjosla tiek veidota gar tā saucamajiem ŪSIK... un ir iets vēl tālāk, arī kopējā lauksaimniecības politika paredz to, ka ir šī aizsargjosla - trīs metri -, tā tiek veidota arī gar novadgrāvjiem, vienīgais izņēmums ir susinātājgrāvji un kontūrgrāvji, kuriem nav paredzētas nekādas aizsargjoslas. Un arī šeit ir paredzēts diezgan būtisks finansējums attiecībā uz buferjoslām, kuras veidos lauksaimnieki.

Ja iepriekš bija tā, ka attiecībā uz šo iniciatīvu lauksaimnieki netika atbalstīti, tad šajā periodā, 2023.-2027. gadā, šī iniciatīva tiks atbalstīta, un lauksaimnieki par to ļoti interesējas. Viņi arī to izmantos, it sevišķi tur, kur tas ir ļoti aktuāli, piemēram, tai pašā Zemgalē tas ir ļoti aktuāli, un viņi jau gatavo pieteikumus, kas varētu būt, sākot ar 15. aprīli un turpmāk.

Tāpēc es uzskatu, ka šinī gadījumā... priekšlikumi, kas tika gatavoti, ir nekvalitatīvi un tie neiet kopā ar kopējo lauksaimniecības politiku, un kopējā lauksaimniecības politikā mums ir svarīgi arī skatīties, lai... piemēram, tai pašā Somijā šāda aizsargjosla ir paredzēta, atsaucoties uz ūdens aktu, bet ūdens akts paredz to, ka ūdensobjekti nav novadgrāvji, tātad tas nozīmē, ka Somijā nekādu aizsargjoslu nebūs. Bet mums tās ir. Un diemžēl iepriekš no ministrijas puses nav gana daudz aizstāvēts, jo šiem trim metriem būs pakļauti arī grāvji, kur aktīvā lauksaimniecības sezonā nav ūdeņu... jau pašlaik. Ko tas nozīmē? Ja nav ūdeņu, nav arī piesārņojuma. Līdz ar to tas ir jāskatās kontekstā.

Aicinu arī... šie priekšlikumi... tie būs. Protams, es nākšu, diskutēšu, stāstīšu smalkāk, bet šobrīd atbalstām šo likumprojektu un virzāmies tālāk!

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Paldies Putras kungam.

Nākamajam debatēs vārds - deputātam Jānim Grasbergam.

J. Grasbergs (NA).

Sveicināti vēlreiz! Noteikti gribu nedaudz piebilst no praktiskās puses par aizsargjoslām un buferjoslām. Šis likums runā par aizsargjoslām, kuras mēs nosakām un kurās mēs tā kā neļaujam darbību jeb... iesākām šo sarunu par to, ka atļaujam dažas darbības, kā, piemēram, nobraukšanas vietu izveidošanu, varbūt kādu izziņas stabu izlikšanu, kādu sanitāro lietu izvietošanu. Bet, ja mēs runājam par lauksaimniecību, tad, ar Aizsargjoslu likumu nosakot pilnīgu šo neaizskaramību, veidojas arī sliktais faktors. Tādēļ lauksaimniecības jomā ir noteiktas buferjoslas, kurās limitē lauksaimniecības darbību, limitē minerālmēslu lietojumu, limitē augu aizsardzības līdzekļu lietojumu, tādā veidā neļaujot tām aizaugt, bet zemniekam ir pienākums uzturēt šo buferjoslu labā lauksaimniecības stāvoklī, lai tur neaug krūmi, lai lauksaimnieks tur nelieto minerālmēslus. Līdz ar to nav riska minerālmēsliem un augu aizsardzības līdzekļiem ieskaloties.

Pretējā gadījumā, ja mēs to nosakām tīri kā aizsargjoslu un neļaujam neko tur darīt, tur izveidojas krūmi, izveidojas kokaudze. Un kokaudzei ir, teiksim, daudz ēdāju. Vieni no tiem ir bebri, un, ja bebri tiek klāt šiem izaugušajiem krūmiem, viņi šo tekni jeb šo grāvi aizdambē ciet, un tad

nodarījums dabai ir daudz lielāks nekā tad, ja tur reizi gadā nobrauc garām traktors un nopļauj zāli, kas ir izaugusi.

Tādēļ es redzu to, ka šīs buferjoslas, ko nosaka arī Zemkopības ministrija, un viss šis jaunais plānošanas periods nesīs daudz lielāku labumu videi (par kuru mums, protams, visiem kopā ir jārūpējas), nekā to izdarītu šādas aizsargjoslas. Jārēķinās arī ar to, ka daudzi kokaugi ir līdzīgi tauriņziežiem, kas no atmosfēras piesaista slāpekli un ielaiž to atpakaļ augsnē, un, ja šādi krūmi saaug, tad mēs ar nitrātiem piesārņojam novadgrāvjus.

Tādēļ es domāju, ka ir jāļauj darboties šim jaunajam plānošanas periodam, kā ir sakārtotas šīs buferjoslas - četri, astoņi, divpadsmit metri -, atkarībā no tā, pie kāda grāvja tās ir, un tad var izdarīt mērījumus un skatīties, kā mums attīstās dabas aizsardzība... uz priekšu... un neskriet ar tādiem striktiem risinājumiem, kas īstenībā šo ietekmi var padarīt vēl sliktāku.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātei Janai Simanovskai otro reizi.

J. Simanovska (PRO).

Es īsumā atbildēšu uz argumentu par to, ka es vēlos pārvērst Latviju par rezervātu. Tas ir tipisks arguments, lai diskreditētu oponentu, jo neko tādu es neesmu teikusi, un, starp citu, jums būs arī pārsteigums, ka Latvija ir viena no pēdējām vietām Eiropas Savienībā dabas rezervātu ziņā - platības ziņā.

Un otrs - kāpēc ir nepieciešamas šādas pārmaiņas. Ūdens struktūrdirektīva tika pieņemta pirms 20 gadiem, mums bija laiks pētīt, mums bija laiks skatīties. Un tas, ka mums jāizmanto atziņas un arī KLP finansējums, - tas ir skaidrs, uz to ir jāiet. Bet mums nav laika, 2027. gadā ir jāsasniedz labi mērķi. Un esmu pilnīgi pārliecināta, ka VARAM, iesniedzot šos grozījumus, ir gan konsultējusies ar ekspertiem, gan ņēmusi vērā Eiropas praksi.

Un vēl, runājot par to, ka... par mūsu īpašo stāvokli, es vēlreiz atgādināšu to, ko teica Eiropas Komisija, - Latvija ir viena no tām dalībvalstīm, kurai ir īpašas problēmas ievērot ūdensobjektu ekoloģisko stāvokli. Mēs *(Starpsauciens.)*... Kā, lūdzu?

Sēdes vadītāja. Lūdzu nesarunāties ar zāli.

J. Simanovska. Bet es vēlreiz atgādināšu: lauksaimnieciskā darbība, izmantojot minerālmēslus, neapšaubāmi piesārņo vidi. Mums ir vajadzīgi lauksaimniecības produkti, tāpēc mums ir vajadzīga lauksaimniecība. Tātad mums ir uzmanīgi jāstrādā pie tā, lai sabalansētu vides un lauksaimniecības intereses. Un pati galvenā problēma šobrīd ir tā, ka šīs intereses netiek sabalansētas un vides intereses netiek ievērotas. *(Starpsauciens.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Armandam Krauzem.

A. Krauze (ZZS).

Cienījamā sēdes vadītāja! Kolēģi! Es, protams, atbalstu, ka šis likumprojekts virzās uz priekšu, taču uz vienu lietu es vēl gribētu vērst jūsu uzmanību. To, par ko te debatē, var ļoti labi redzēt dabā - proti, aizsargjoslu jeb, pareizāk sakot, buferjoslu, ko ievēro lauksaimnieki.

Ir noteikts, ka līdz konkrētām ūdenstecēm... starp citu, te nav runa par grāvi, te tiešām runa ir par vietu, kur ir, nu, varbūt upīte, kas izskatās pēc grāvja, bet kas ir tekoša. Tur tuvumā (noteikts - metrs) nedrīkst veikt konkrētas darbības, piemēram, izkaisīt minerālmēslus vai lietot augu aizsardzības līdzekļus.

Tad, kad jūs vasarā braucat, pievērsiet uzmanību. Tad lauks ir ļoti smuks, zaļš, laba labība aug, bet pie grāvja... faktiski kaut kādi metri... ir sliktāk: tur tā ir īsāka, blāvāka.

Tātad te ir ļoti skaidri redzams, ka lauksaimnieks ievēro šos noteikumus un viss ir kārtībā. Bet ja dažreiz... starp citu, arī līdz pašai grāvja malai ir, un tad kāds domā, ka tur kaut kas nav ievērots. Arī tad jūs nevarat to zināt, jo jums jāieiet sistēmā un jāpaskatās, kas tā ir par ūdensteci un vai tur drīkst lietot vai ne. Tas ir diezgan sarežģīts jautājums.

Un man ir tāds novēlējums: komisijā padebatēt par šo un atcerēties, ka, pēc maniem novērojumiem, lielākā daļa lauksaimnieku to prasību ievēro un ka tā tie lauki tiešām izskatās - tajā lauka malā parasti ir švakāka, vājāka, īsāka auguma labība un vairāk nezāļu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Debates slēdzu.

Vai ziņotājam ir kas piebilstams? Tātad nav nekas papildus piebilstams.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi Aizsargjoslu likumā" atbalstīšanu pirmajā lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 87, pret - 1, atturas - nav. Likumprojekts pirmajā lasījumā ir atbalstīts.

Lūdzu noteikt priekšlikumu iesniegšanas termiņu otrajam lasījumam.

J. Grasbergs. Priekšlikumu iesniegšanas termiņš - šī gada 13. aprīlis.

Sēdes vadītāja. Citu priekšlikumu par termiņu nav. Priekšlikumu iesniegšanas termiņš - šī gada 13. aprīlis. Paldies.

Nākamais darba kārtības jautājums - likumprojekts **"Grozījums likumā "Par ietekmes uz vidi novērtējumu""**.

Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas vārdā - deputāts Jānis Grasbergs. Lūdzu!

J. Grasbergs (NA).

Likumprojekts "Grozījums likumā "Par ietekmes uz vidi novērtējumu"" ir saistīts ar iepriekšējo likumprojektu - "Grozījumi Aizsargjoslu likumā". Proti, tiek salāgots regulējums, paredzot gadījumus, kad ir jāveic ietekmes uz vidi novērtējums un kad nav. Un, līdzīgi kā iepriekšējā likumprojektā, paredzēts mazināt administratīvo slogu, piemēram, tādām lietām: kad lieguma

zonā ir kāda ēka un tai ir nepieciešams nomainīt logus vai jumtu, tādām vajadzībām nav nepieciešams ietekmes uz vidi novērtējums.

Protams, vajag salāgot šīs normas, lai tās būtu vienādas abos likumos, un tad Aizsargjoslu likums noteiks tās jomas, kur ir nepieciešams ietekmes uz vidi novērtējums.

Tā ka tie likumprojekti ir skatāmi kopā.

Lūdzu atbalstīt likumprojektu "Grozījums likumā "Par ietekmes uz vidi novērtējumu"" pirmajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Debatēs neviens nav pieteicies.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījums likumā "Par ietekmes uz vidi novērtējumu"" atbalstīšanu pirmajā lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 89, pret un atturas - nav. Likumprojekts pirmajā lasījumā ir atbalstīts.

Lūdzu noteikt priekšlikumu iesniegšanas termiņu otrajam lasījumam.

J. Grasbergs. Priekšlikumu iesniegšanas termiņš - šī gada 13. aprīlis.

Sēdes vadītāja. Priekšlikumu iesniegšanas termiņš - šā gada 13. aprīlis. Paldies.

Nākamais darba kārtības jautājums - likumprojekts **"Grozījumi Tabakas izstrādājumu, augu smēķēšanas produktu, elektronisko smēķēšanas ierīču un to šķidrumu aprites likumā"**, otrais lasījums.

Sociālo un darba lietu komisijas vārdā - deputāte Līga Kozlovska. Lūdzu!

L. Kozlovska (ZZS).

Augsti godājamais Prezidij! Cienījamie deputāti! Sociālo un darba lietu komisija vairākās savās sēdēs ļoti aktīvi diskutēja par šo likumprojektu, proti, par Tabakas izstrādājumu, augu smēķēšanas produktu, elektronisko smēķēšanas ierīču un to šķidrumu aprites likuma grozījumiem.

Šajās sēdēs piedalījās ļoti daudz nevalstisko organizāciju, no mediķu puses - Latvijas Ārstu biedrība, vairāki desmiti ārstu asociāciju; pacientu organizācijas; aktīvi piedalījās arī Veselības ministrija un Veselības inspekcija, Finanšu ministrija un Iekšlietu ministrija, kā arī citas personas.

Šie grozījumi paredz noteikt tabakas aizstājējproduktiem, arī nikotīna spilventiņiem, īpašas aprites prasības, kuras ir līdzīgas tām, kas izvirzītas attiecībā uz citiem, šobrīd jau regulētiem tabakas izstrādājumiem un elektroniskajām cigaretēm.

Likumprojekts paredz arī noteikt sastāva prasības beztabakas nikotīna spilventiņiem un līdzīgiem produktiem, nosakot pēc iespējas zemāku maksimāli pieļaujamo nikotīna daudzumu - tādu, kas nepārsniedz četrus miligramus uz vienu gramu vienā nikotīna spilventiņā -, kā arī paredz aromatizētāju garšu aizliegumu tabakas aizstājējproduktiem.

Mērķis ir viens - aizliegt aromatizētājus un dažādas garšas elektronisko smēķēšanas ierīču šķidrumiem un tabakas aizstājējproduktiem, lai mazinātu mūsu bērnu un jauniešu interesi pamēģināt vai uzsākt to lietošanu; lai mazinātu elektronisko smēķēšanas ierīču pievilcību nesmēķētāju un pirmām kārtām jau jauniešu vidū.

Pētījumi pierāda, ka elektronisko cigarešu lietošana veicina atkarību no nikotīna, kā arī turpmāku tabakas izstrādājumu lietošanu nākotnē.

Svarīgi atzīmēt, ka likumprojekts neparedz aizliegt Latvijā elektroniskās cigaretes - tabakas aizstājējproduktus -, bet tikai tās, kuras saturēs aromatizētājus.

Sēdes vadītāja. Godātie kolēģi, pievēršam, lūdzu, uzmanību ziņotājam!

L. Kozlovska. Likumprojekts paredz palielināt vecumu, no kāda var iegādāties tabakas izstrādājumus, tabakas aizstājējproduktus, augu smēķēšanas produktus un elektroniskās smēķēšanas ierīces, - no 18 uz 20 gadu vecumu.

Likumprojektā ir paredzēti arī papildu ierobežojumi attiecībā uz smēķēšanu. Proti, jau no 2010. gada 1. aprīļa ir aizliegts smēķēt iekštelpās - kafejnīcās, restorānos un citās sabiedriskās ēdināšanas un izklaides vietās. Un, lai noteiktu vienādus ierobežojumus attiecībā uz smēķēšanu un mazinātu pasīvās smēķēšanas riskus gan darbiniekiem, gan apmeklētājiem, likumprojekts paredz pilnīgu smēķēšanas aizliegumu iekštelpās gan Saeimā, gan Ministru kabinetā, gan visās azartspēļu organizēšanas vietās.

1. - deputātu grupas (Lindas Liepiņas, Ramonas Petravičas, Kristapa Krištopana, Armanda Krauzes un Viļa Krištopana) priekšlikums. Tas rosina neaizliegt elektronisko smēķēšanas ierīču šķidrumus un tabakas aizstājējproduktus, kas satur aromatizētājus. Komisijā šis priekšlikums netika atbalstīts, jo pētījumi apliecina, ka jauniešu vidū krasi krītas parasto cigarešu lietošana un izplatība, bet strauji pieaug elektronisko cigarešu lietošana. Un pašlaik tieši bērni ir lielākajā riska grupā ar dažādām atkarībām, un tieši nikotīns ir tas, kas veicina šo atkarību, līdz ar to, pats par sevi... arī psihiskās veselības problēmas.

Tātad mūsu komisija 1. priekšlikumu nav atbalstījusi.

Sēdes vadītāja. Uzsākam debates.

Vārds deputātei Ramonai Petravičai. *(Pauze.)*

Godātā ziņotāja, mēs uzsākam debates.

Vārds deputātei Ramonai Petravičai. *(Starpsaucieni.)*

R. Petraviča (LPV).

Cienījamā sēdes vadītāja! Godātie kolēģi! Aromātu aizliegums palielinās melno tirgu un nesasniegs uzstādīto mērķi - pasargāt jauniešus, kā tas jau ir redzams no mūsu kaimiņvalstu pieredzes, jo Igaunija, kas iepriekš bija aizliegusi aromātus elektroniskajās cigaretēs, tagad jau ir nobalsojusi par to atcelšanu, atzīstot, ka aromatizētāju un smaržvielu aizlieguma dēļ lietotāji paši sāka pievienot aromatizētājus un smaržvielas e-cigarešu šķidrumiem vai iegādāties attiecīgos produktus melnajā tirgū un šādu izmaiņu dēļ ievērojami palielinājās risks patērētāju veselībai.

Igaunija divu gadu garumā eksperimentēja ar atļautajiem aromātiem, viņiem bija atļauti divi aromāti - mentola un tabakas -, un tas nav samazinājis melno tirgu. Un nav tādu Eiropas valstu, kas būtu aizliegušas visus aromātus. Mēs šeit, protams, nerunājam par aromātiem, kas ir ar saldumu garšu vai smaržu, bet būtu saprātīgi noteikt vismaz kādus pāris aromātus, kas ir atļaujami, jo šis jau ir divarpus gadus vecs likums un pētījumi jau šobrīd ir atspēkojuši apgalvojumus par aromatizētāju un smaržvielu bīstamību, kā arī, ja mūsu pašu ārsti iesaka no tradicionālajām cigaretēm pāriet uz alternatīvajiem produktiem...

Anglijas veselības ministrijas jaunākajā ikgadējā ziņojumā ir apstiprināts, ka e-cigarešu lietošana ir vismaz par 95 procentiem mazāk kaitīga nekā smēķēšana un ir efektīvs līdzeklis smēķēšanas atmešanai. Zviedrijā - tas arī ir mūsu kaimiņvalsts parlaments - pagājušajā vasarā līdzīgu aromātu aizliegumu noraidīja, argumentējot, ka tas ir fundamentāli nepareizs, juridiski neskaidrs un pretproduktīvs sabiedrības veselībai. Diemžēl to pašu varu teikt par Veselības ministrijas piedāvātajiem grozījumiem esošajā redakcijā.

Zviedrijā, kā zināms, ir procentuāli zemākais tabakas smēķētāju skaits Eiropā - pieci procenti -, bet Latvijā šis procents ir piektais augstākais no Eiropas Savienības valstīm. Tāpat Zviedrijā ir zemākā plaušu vēža saslimstība Eiropā, un Zviedrijas pieeja mums būtu jāņem par piemēru, nevis jārīkojas tieši pretēji.

Ja visi, aptuveni 1,1 miljards, smēķētāji pasaulē pārietu uz kādu mazāk kaitīgu bezdūmu alternatīvu, tas varētu novērst daudzas slimības un glābt miljoniem dzīvību visā pasaulē. Sabiedriskās organizācijas "Veselības diplomāti" prezidents Delons Hjūmans norādījis, ka Zviedrija ir atradusi "avārijas izeju" smēķētājiem un mums ir jāstrādā kopā, lai glābtu dzīvības un atkārtotu Zviedrijas pieredzi visā pasaulē. Ir pētījumi, uz kuriem balstās šis ziņojums, un tie ir gana labi Lielbritānijai, Kanādai, Jaunzēlandei un Zviedrijai, lai uz tiem balstītu savu veselības politiku. Man ir grūti saprast, kāpēc tie nav gana labi mums.

Nevaram aizliegt patērētājiem lietot mazāk kaitīgus produktus. Problēma, ka tie ir pieejami jauniešiem, jārisina ar citām metodēm un līdzekļiem, tas ir, ar vecuma sliekšņa paaugstināšanu, sodu paaugstināšanu, rūpīgāku kontroli. Un tas jau arī ir ietverts šajos priekšlikumos, it īpaši nelegālā tirgus apkarošana, jo tieši tur nepilngadīgie iegādājas šos produktus.

Un ir dažādas *Telegram* grupas, kur var iegādāties pat hašišu, kokaīnu... tāpat arī no pilngadīgajiem jauniešiem "no rokas". Ieejiet vietnē *Telegram*, paskatieties, tādas grupas: *Riga Never Sleep*, *Riga Market*. Jūs tur varat iegādāties visu ko, un parādiet kādu nepilngadīgo, kurš veikalā iegādājas šos produktus. Tā nav.

Ja mēs neesam gatavi kontrolējošajām institūcijām dot papildu līdzekļus, lai apkarotu nelegālo tirgu, tad šis aizliegums vēl jo vairāk radīs zaudējumus, jo palielināsies nelegālais tirgus. Nevar aizliegt to, kas atļauts citās Eiropas valstīs, jo cilvēki tāpat no turienes ievedīs. Un ierobežot smēķētāju motivāciju pāriet uz mazāk kaitīgiem produktiem - pie mūsu katastrofālās smēķēšanas statistikas - nevajadzētu to darīt, jo bērni neko nedrīkst smēķēt.

Sēdes vadītāja. Paldies, Petravičas kundze. Vai jūs vēlaties apvienot debašu laikus?

R. Petraviča. Lūdzu, atbalstiet.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Nākamajai vārds - deputātei Ingai Bērziņai.

I. Bērziņa (JV).

Labdien, cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Godātie kolēģi! Vēlos vērst jūsu uzmanību... un vispirms atgādināt šī likuma mērķi. Likuma mērķis ir pasargāt mūsu bērnus un jauniešus no e-cigaretēm, kaitīgajām vielām, lai viņi augtu veseli un stipri un lai nākotnē kļūtu par darbspējīgiem pilsoņiem.

Šobrīd praktiski no visiem izglītības darbiniekiem reti kurš skolotājs vai skolas direktors neceļ trauksmi par to, ka pašlaik e-cigaretes skolās ir kā sērga. Vēlos vērst jūsu uzmanību, ka, atbalstot grozījumus šajā likumā, mēs pirmām kārtām domāsim un rūpēsimies par mūsu bērniem un jauniešiem.

Attiecībā uz kaitīgumu - kas ir kaitīgs, un kas nav kaitīgs. Bieži vien bērni vispār nesaprot, ko viņi lieto, jo tas, ka šajās e-cigaretēs nav tabakas, nenozīmē, ka tās ir mazāk kaitīgas, vēl vairāk - tās ir vēl kaitīgākas, jo tās satur nikotīnu. Žurnālā *The Lancet* publicētie pētījumi pierāda to, ka nikotīns ir trešā atkarību visvairāk izraisošā viela pēc heroīna un kokaīna. Tāpēc atļaut šīs elektroniskās ierīces un nodrošināt tām (tā, kā tas ir šobrīd) brīvu pieeju, manuprāt, ir pilnīgi nepārdomāti un bezatbildīgi.

Vēl, cienījamie kolēģi, es vēršu jūsu uzmanību: ja mēs nesekosim komisijas priekšlikumam un neatbalstīsim, pareizāk sakot, noraidīsim... ja mēs nenoraidīsim šo priekšlikumu, tad turpmākajam... likumprojektam vairs nav jēgas, tāpēc ka tieši šis priekšlikums ir pamatā tam, lai aizliegtu elektroniskās cigaretes. Tāpēc pirmām kārtām, rūpējoties par mūsu jauno paaudzi, es aicinātu jūs neatbalstīt šo priekšlikumu, bet sekot tam, kā ir lēmusi komisija.

Papildus es vēršu jūsu uzmanību, ka Sociālo un darba lietu komisijā šis jautājums tika diskutēts ilgstoši, tas netika pieņemts vienā nepārdomātā brīdī, vēl vairāk - arī iepriekšējā Saeimā priekšlikums tika diskutēts vairāku gadu garumā. Tad varat tikai iedomāties, cik spēcīgas ir lobija un biznesa intereses, kas stāv aiz šī priekšlikuma, un tās šobrīd izskan no Saeimas tribīnes un dažkārt mums šķiet svarīgākas par to, uz ko uzmanību ir vērsušas 65 ārstu organizācijas - 65 ārstu organizācijas ir iestājušās par to, ka šo elektronisko cigarešu ar smaržām un garšām ražošana un pārdošana ir aizliedzama.

Tā ka aicinu jūs ieklausīties ārstu viedokļos, domāt par mūsu jauno paaudzi un atbalstīt komisijas sagatavotos grozījumus šajā likumā.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātei Janai Simanovskai.

J. Simanovska (PRO).

Cienījamā vadītāja! Godātie kolēģi! PROGRESĪVIE uzskata, ka e-cigaretes rada ievērojamus veselības un atkarības riskus un to izplatība ir atbilstoši jāregulē, un it īpaši ir jāsamazina jaunu lietotāju skaita pieaugums. Tādēļ šo priekšlikumu neatbalstīsim.

Ir vajadzīgs precīzāks regulējums, tāpēc frakcija PROGRESĪVIE uz trešo lasījumu iesniegs priekšlikumus, lai novērstu esošo e-cigarešu lietotāju pievēršanos nelegālajam tirgum. Mēs

piedāvāsim e-cigarešu šķidrumiem saglabāt divu veidu aromatizētājus - ar tabakas un ar mentola aromātu. Kā dzirdējām, šis modelis ir ieviests Igaunijā un tas atbilst pētījumos minētajam, ka šie aromāti mazāk piesaista jaunākos lietotājus.

PPROGRESĪVIE atbalsta e-cigarešu būtisku ierobežošanu, tādēļ mēs esam pret priekšlikumu, kas paredz atteikties no aromatizētāju regulēšanas vispār.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Armandam Krauzem.

A. Krauze (ZZS).

Kolēģi, kā man patīk šis likumprojekts! Es teiktu, ka varētu vispār aizliegt smēķēšanu, bet šis priekšlikums... Man liekas, ka mēs... tomēr jāpaskatās ir personīgi, un es uz šo priekšlikumu skatos arī personīgi kā nesmēķētājs, es savā mūžā nekad neesmu nevienu laika periodu smēķējis. Nu pagaršojis esmu, kas ir tas un tas *(Starpsaucieni.)*... līdz ar to es *(Starpsauciens.)*... bet smēķējis neesmu, līdz ar to man tas uzskats ir tāds, ka... es tagad eju pa ielu, viens nāk pretī un smēķē tradicionālās cigaretes - nu, nelaba smaka novirmo.

Es eju te... gribu paņemt kafiju Saeimas ēkā, un tur no pīpētavas nāk ārā nu tāda smaka, dievs pasarg'! Bet tad, kad atnāk kāda Saeimas darbiniece, frakcijas darbiniece, kura ir smēķējusi elektroniskās cigaretes, nu viņa nesmird, viņa smaržo. *(Smiekli.)* Atnāk kāds mans kolēģis, tāds kārtīgs, rūdīts pīpētājs, viņš ož pēc cigaretēm, un tas man personīgi nepatīk. *(Starpsaucieni.)* Tas man personīgi nepatīk, un tāpēc es uzskatu, ka tomēr šīs garšas ir jāatstāj. *(Starpsauciens: "Lūdzu - uzvārdus!")*

Jo - ko mēs izdarīsim? Mēs arī tās daiļās dāmas, kuras tos "saltiņus" tur uzsmēķē, novirzīsim parasto cigarešu virzienā, un to es negribu. *(Starpsauciens.)* Un, starp citu, es dzirdēju arī komisijas vārdā... kur ir tā traģiskākā lieta, - ka skolēnu un jauniešu vidū samazinās parasto cigarešu smēķēšana un palielinās elektronisko. Nu pagaidiet, kolēģi, arī tās parastās taču nedrīkst būt skolēniem, arī tās jau neražo skolēniem!

Un mans priekšlikums ir padomāt, es teiktu, ka tās garšas ir jāatstāj, tāpēc es balsošu "par" šo priekšlikumu. Tāpēc es arī to parakstīju, jo jāapkaro jau ir visa smēķēšana.

Un tagad padomāsim par garšām. Tad jau mēs varam runāt arī par atkarību no alkohola, ja, un tad varētu ražot arī viskiju bez *(Starpsaucieni.)*... viskiju bez garšas. Nu tad jau arī alum... priekš kā alum vajag garšu? Nu būs ar citu alkohola procentu. *(Starpsauciens.)* Paņemsim šampanieti - tad šampanietim arī garšu nevajag, vienkārši gāzēts ūdens, kur klāt ir nedaudz spirta. Etanols. *(Starpsauciens: "Jā!")* Nu tā... nu paga, kolēģi, es domāju... un tad tas būs pareizi, ja? Tad mēs šo tēmu vispār paplašinām, un, iespējams, arī tabaku kaut kādā veidā var izbalināt un visu garšu dabūt ārā... vai ar hloru, lai tur paliek tikai nikotīns. *(Starpsaucieni.)*

Kolēģi, es teiktu, ka arī Bērziņas kundzes argumenti bija tādi diezgan vāji, it īpaši runājot par bērniem. Neviens jau neražo ne tos alkoholiskos dzērienus, ne parastās cigaretes bērniem un jauniešiem. *(Starpsauciens: "Nevar ticēt!")* Jūs cīnāties par bērniem. Bērni taču nevar smēķēt. Jūs paskatījāties raidījumu, ko rāda vakarā *(Sēdes vadītāja noklaudzina ar āmuru.)*...

Sēdes vadītāja. Godātie kolēģi...

A. Krauze. ... kā piedzērušies jaunieši vienā no lielveikaliem, kur Rīgas pašvaldības policija viņus... jaunietes, nu tiešām padsmitgadīgas meitenes... viņas vispār nesajēdz, kur viņas ir? Tad jārunā arī par to. *(Starpsauciens.)* Trīs nedēļas atpakaļ bija televīzijas raidījums, kur izskanēja satraukums par sintētiskajām narkotikām. Par to neviens nerunā.

Tāpēc es domāju, ka mums ir jāmēģina ierobežot smēķēšanu. Atbalstiet arī manus tālākos priekšlikumus. Es nākšu un it īpaši runāšu par šo Saeimas ēku. Un atceramies *(Starpsauciens.)*, ka ierobežot vajag saprātīgi. Es teiktu tā - nu ļaujam tām mūsu dāmām tomēr tos "saltiņus" turpināt... lai viņi nekaitē pārējiem. Starp citu, smēķētāju ir apmēram 25 procenti, un nesmēķētāju - 75, tā ka, lūdzu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Kolēģi, kā vienmēr, izsaucieni no vietas ir atļauti, bet, lūdzu... kaut kā tā, lai stenogrammā tos var piefiksēt, lai tie nekļūst par viendabīgu troksni. *(Starpsauciens.)* Un skaidrs, ka būs vēl daudz kaislību šī likumprojekta izskatīšanas laikā.

Nākamajai debatēs vārds deputātei Līgai Kozlovskai.

Un vienlaikus zālē lūdzu saglabāt kārtību!

L. Kozlovska (ZZS).

Cienījamie kolēģi! Es tiešām klausījos jūsu degsmainās runas par to, ka mums ir jāatstāj mūsu bērniem dažādi nikotīna izstrādājumi, šādas ierīces ar garšām un smaržām, vismaz divām trijām *(Starpsauciens: "Kolēģiem, nevis bērniem!")*... jā, bērniem un jauniešiem pirmām kārtām, bet nākamajos grozījumu punktos ir arī vecuma cenzs, par kuru mēs arī noteikti diskutēsim.

Šeit izskanēja vairāki argumenti, pirmām kārtām Ramonas Petravičas komentāros izskanēja doma par pelēko naudu, par nelegālās tirdzniecības palielināšanos, ja mēs ierobežosim vai izslēgsim vispār ierīces ar aromatizētajām vielām. Es jums gribu teikt tā - es saprotu, ka Valsts ieņēmumu dienests, arī Finanšu ministrija runās par šo. Tātad ir izrēķināts, ka apmēram 10 miljoni naudas mūsu valsts budžetā nāk no elektroniskajām cigaretēm. Es kā ārste, kā ģimenes ārste, gribu teikt: kolēģi, tā ir asinsnauda - tā ir asinsnauda! -, jo pirmām kārtām šie 10 miljoni nav iegājuši veselības aprūpes budžetā, šī nauda ir aizgājusi kopējā valsts budžetā, un veselības aprūpes budžetā mēs nedabūjam naudu, ieskaitot, kā jūs zināt, psihiskās veselības plānā šogad netika iedoti paredzētie pieci miljoni, netika iedota nauda atkarības ārstēšanai. Tas nozīmē, ka mēs esam tādā burvju lokā, mēs gribam būt baigi labiņie.

Kā jūs iedomājaties, kā varēs tās kontrolējošās institūcijas - pašvaldības policija ar saviem resursiem un Valsts policija... pēkšņi staigās pa skolām vairāk nekā tagad un smaržos mentolu vai tabaku, un tādā veidā notiks reālā kontrole? Tā jūs gribat teikt? Jau tagad skolotāji saistībā ar šīm smaržām vispār nesaprot, vai bērns ir lietojis vai nav, viņš tikai redz pēc bērna uzvedības: agresija, trauksme, nemiers, panika, beigās - smagi psihiski traucējumi.

Jūs gribat neveselus, slimus, garīgi slimus, piedošanu, bērnus nākotnē? Jūs gribat, lai mūsu tautsaimniecība kaut kādā veidā atplaukst un uzplaukst bez cilvēkiem jebšu ar garīgi slimiem cilvēkiem? Patiesību sakot, šī nauda ir ļoti... Un, ja jūs runājat par šiem pētījumiem saistībā ar dažādām Eiropas valstīm, mūsu kaimiņvalstīm, tad Pasaules Veselības organizācija ir izdevusi

vienu ļoti lielu pētījumu, ka nevajag manipulēt ar pētījumiem, par kuriem jums nav nekādas skaidrības. Izlasiet *(Starpsaucieni: "Pareizi!")*... jā, tieši tā!

Veselības ministrija Sociālo un darba lietu komisijā deva konkrētus skaitļus, konkrētus pētījumus, kur tirgotāji piesauc tā saucamo Vācijas un Minhenes pētījumu, kurā piedalījās, piedošanu, 15 cilvēki, - par nikotīna kaitīgumu, ietekmi uz bērnu un jauniešu veselību. 15 cilvēki! Vai mēs varam balstīties uz pētījuma pamata, kurā piedalās 15 cilvēki? Un tādi ir gandrīz katrā valstī... jo Pasaules Veselības organizācijas pētījumi par šīs ķīmiskās, atkarību izraisošās vielas ietekmi joprojām turpinās.

Normāla valsts, kas rūpējas par saviem jauniešiem, pieņem arī normālus lēmumus. Neviens likums nav akmenī iecirsts. Ja pēkšņi būs ļoti labi rezultāti, ka tieši elektroniskās cigaretes ar šīm vielām dod veselībai apbrīnojamu labumu... jūs saprotiet, tā nekad nebūs! Būs tikai tā, ka šie aromatizētāji, kas ir kaitīgas ķīmiskās vielas, propilēnglikols, kas arī ir nikotīna spilventiņa sastāvā, pats nikotīns, kas darbojas uz visiem ķermeņa iespējamiem orgāniem, jo receptori, kas uztver nikotīnu, mums ir visur - aknās, nierēs, plaušās. Un nākotnes... mūsu secinājums, ka nikotīns izraisa ne tikai smagu atkarību ar psihiskās veselības traucējumiem, bet arī palielina vēzi gan plaušās, gan kuņģī un aknās.

Tā ka es noteikti lūdzu neatbalstīt šo deputātu grupas priekšlikumu. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Paldies Kozlovskas kundzei.

Šlesera kungs, vai jums pietiks ar trīs minūtēm?

Vārds deputātam Aināram Šleseram.

A. Šlesers (LPV).

Godājamie kolēģi! Es teikšu tā, ka, jo vairāk es klausos šos viedokļus, jo vairāk man rodas pārliecība, ka vajag nākt ar iniciatīvu (un es domāju, ka es ar tādu arī nākšu) aizliegt smēķēšanu Latvijā. Un visi šie cigarešu lobētāji, ražotāji, tirgotāji lai beidz stāstīt, ka vajag tā vai šitā... vēl vienas metodes. Paskatieties, viņi taču "piedzen klāt" jebkādus pētījumus un stāsta, kā ir labāk. Es savā dzīvē neesmu smēķējis. Tad, kad biju puika, dažas cigaretes pamēģināju, bet sapratu, ka es bez tā varu dzīvot. Un šodien varu teikt, ka visu savu dzīvi neesmu smēķējis un lietojis alkoholu.

Es domāju, ka šodien jābeidz pakļauties vienam vai otram lobijam un šajā gadījumā jāpiekrīt ārstiem. Jā, visas cigaretes rada problēmas. Jūs paskatieties... ieejiet veikalā... kā cigareti pērk... iepriekš bija *Marlboro* - kolosāli, skaisti, tur kaut kādi baigie imidži, tagad - zobi ir izkrituši, veselība ir drausmīga, tur ir problēmas... dažādus iekšējos orgānus rāda *(Starpsauciens.)*, kas notiek ar cilvēku pēc smēķēšanas, bet cilvēki tāpat iet un pērk. Tā ir realitāte. Paskatieties, smēķētāji, ko jūs pērkat, kad ieejat veikalā, kāda ir šī reklāma!

Tas nozīmē to, ka tie, kas smēķē, - lai viņi dzīvo, tās ir viņu problēmas, bet es personīgi esmu pieņēmis lēmumu, ka es nepiedalīšos šajā balsošanā un negribu nostāties nevienā pusē. Un tuvākajā laikā es piedāvāšu likumprojektu par smēķēšanas aizliegšanu Latvijā. Un tad paskatīsimies *(Zālē troksnis.)*... kā balsos tie, kuri nostājušies vienā vai otrā pusē.

Tā ka, godājamie deputāti, ja mēs iestājamies par veselīgu dzīvesveidu, nevajag lāpīt budžetu ar naudu, kas nāk no kazino, kas nāk no smēķēšanas biznesa valstī.

Es aicinu šajā gadījumā apvienoties visiem tiem, kas ir pret smēķēšanu kopumā.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Godātie kolēģi, ir pienācis laiks kārtējam pārtraukumam.

Lūdzu reģistrācijas režīmu! Lūdzu reģistrācijas rezultātus!

Godātie kolēģi, pārtraukums vēl nav sācies *(Zālē troksnis. Sēdes vadītāja noklaudzina ar āmuru.)*... lūdzu uzmanību!

Kamēr tiek gatavoti reģistrācijas rezultāti, vārds deputātam Andrim Šuvajevam **- paziņojumam**.

A. Šuvajevs (PRO).

Kolēģi, tiklīdz būs sācies pārtraukums, mēs tepat, Dzeltenajā zālē, dibināsim sadarbības grupu ar Dānijas parlamentu. Ikviens, kurš vēlas mums pievienoties, laipni aicināts!

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds reģistrācijas rezultātu nolasīšanai Saeimas sekretāra biedrei Antoņina Ņenaševai.

Kolēģi, lūdzu, palieciet savās darba vietās - pārtraukums vēl nav sācies!

Lūdzu!

A. Ņenaševa (14. Saeimas sekretāra biedre).

Kolēģi! Reģistrējušies 89 deputāti. Nav reģistrējušies 11: Inga Bērziņa... ir, Edmunds Cepurītis, Rihards Kols, Nataļja Marčenko-Jodko, Kaspars Melnis, Viktors Pučka, Harijs Rokpelnis, Zane Skujiņa-Rubene, Edvards Smiltēns, Andris Sprūds un Ričards Šlesers.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Pārtraukums līdz pulksten 11.00.

(Pārtraukums.)

Sēdi vada Latvijas Republikas 14. Saeimas priekšsēdētāja biedre
Zanda Kalniņa-Lukaševica.

Sēdes vadītāja. Godātie kolēģi! Ir pulksten 11.01. Laiks atsākt Saeimas sēdi. Lūdzu deputātiem ieņemt savas vietas Sēžu zālē.

Mums ir jāturpina izskatīt likumprojektu "Grozījumi Tabakas izstrādājumu, augu smēķēšanas produktu, elektronisko smēķēšanas ierīču un to šķidrumu aprites likumā" otrajā lasījumā.

Izskatām 1. priekšlikumu šai likumprojektā.

Turpinot debates, man ir lūgums ievērot klusumu un saprātīgu sarunu līmeni zālē.

Vārds debatēs - deputātam Armandam Krauzem otro reizi. Lūdzu!

A. Krauze (ZZS).

Kolēģi, šoreiz pavisam nopietni. Man ir lūgums tiem kolēģiem, kuri atsaucās uz bērnu veselību, tomēr atcerēties, ka tas nav pareizi, ko jūs darāt. Es pat uzskatu, ka runāt par bērniem šajā gadījumā ir neētiski, jo šie produkti, par kuriem mēs debatējam, nav paredzēti bērniem, tie nav paredzēti... Ir noteikts vecuma ierobežojums, ir noteikta stingra likumdošana, ko drīkst un ko nedrīkst iegādāties, tieši tāpat kā alkoholiskos dzērienus un tāpat kā visu pārējo.

Tāpēc man tiešām lūgums nespēlēt uz emocijām, izturēties ētiski un nepieminēt bērnus, jo tad mēs varam bērnus piesaukt pie ļoti daudziem jautājumiem - pie ļoti daudziem! - runājot par budžetu, runājot par medicīnu, runājot par demogrāfiju, runājot par visu kaut ko. Un šeit, es uzskatu, atsaukties uz bērniem ir neētiski, jo šie produkti nav paredzēti bērniem.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Hosamam Abu Meri.

H. Abu Meri (JV).

Labrīt, kolēģi! Nu, es sāku domāt, vai atbildēt Krauzes kungam vai Šlesera kungam, bet tomēr es atbildēšu visiem.

Jautājums nav par to, cik ētiski šeit... par bērnu vai pieaugušo, vai vecu cilvēku, vai pensionāru, vai vienalga... Mēs jau runājam šeit par veselību. Un, kad mēs runājam par veselību, mēs runājam par visiem cilvēkiem - no nulles dienām līdz 100 pāri gadiem -, jo tomēr, ja mēs gribam runāt par veselu tautu, ja mēs gribam runāt par, kā teikt, attīstību valstī, ja mēs gribam runāt par demogrāfiju, tad tautai jābūt veselai, un, lai tā būtu vesela, mums ir jāņem nost kaitīgas lietas.

Viena no kaitīgām... problēmām un hroniski milzīga pandēmija pasaulē, protams, ir nikotīns, jo, kā daktere Līga Kozlovska runāja un citi kolēģi, tā ir atkarība. Tātad, ja cilvēks lieto nikotīnu, viņš kļūst atkarīgs no cigaretes, un cilvēks diemžēl... nu, diemžēl šajā zālē kolēģi, kas pīpē, paši zina, ka viņi nevar ilgi dzīvot bez cigaretēm, jo viņu asinīs ir daudz nikotīna, un tas dod informāciju smadzenēm, un pirmajā pārtraukumā, kad mēs dabūjam... pulksten 10.30, cilvēki neskrien uz ēdnīcu ēst brokastis, viņi skrien kaut kur Saeimā vai ārpus Saeimas... lai vienkārši dabūtu to cigareti, jo vajag to devu. Tad šeit mēs runājam īstenībā par slimību.

Un es negribu diskriminēt pīpētājus, kas ir Saeimā un ārpus Saeimas, jo viņi jau ilgi lieto... un pīpē ilgstoši, viņiem vajag laiku, lai organisms attīrītos, lai var atteikties... Līdz ar to mēs arī redzam, ka bija dažādi priekšlikumi par vecumu, no kura drīkst un nedrīkst...

Protams, es piekrītu, Šlesera kungs, ka mums nepieciešams aizliegt vispār šīs kaitīgās vielas, nikotīnu - pilnīgi, un pilnīgi pīpēt nedrīkst Latvijā, bet mums tas jādara pakāpeniski, jo, kā es jums teicu, mums ir daudz... Ja 25 procenti no Latvijas iedzīvotājiem pīpē, mums viņiem ir jāpalīdz, lai viņi pakāpeniski var attīrīties no nikotīna, lai kļūst veseli un var dzīvot bez tā.

Ja mēs runājam par 1. priekšlikumu, kur ir ļoti... pamats šī likumprojekta... mūsu diskusijā šodien, ja mēs to atbalstīsim, tad nav jēgas vispār vairāk runāt par likumprojektu, tad mēs beidzam šeit.

Līdz ar to es aicinu vispirms neatbalstīt to un iet tālāk, jo šodien mums nepieciešams atbalstīt likumprojektu otrajā lasījumā. Ja mēs šodien nedarīsim un ja tas likumprojekts būs... balsojam dažādi... jāatgriež atpakaļ uz Sociālo un darba lietu komisiju, diez vai tas likums tiks pieņemts šajā Saeimā.

Tāpēc lūgums no vecākiem, kam ir bērni bērnudārzā un skolās, kuri mums raksta sociālajos tīklos un vēstules... vispār dažu dienu laikā varēja savākt vairāk nekā 10 tūkstošus balsu *ManaBalss.lv*, lūdzot aizsargāt bērnus no šīm slimībām...

Ja mēs runāsim ātri par šo ierīci, tā ierīce... Šlesera kungs, piemēram, saka, ka viņš nav pīpējis dzīvē, bet tas neizslēdz, ka viņš pīpēs. Ja viņš, piemēram, tagad dzīvo četrus gadus Saeimā... stresaini apstākļi... un viņam kāds blakus pīpē tik smaržīgi, kā teica, piemēram, Krauzes kungs, viņš varbūt pamēģinās, kā es pamēģināju Covid-19 laikā, un man sāka patikt ik pa laikam bišķiņ papīpēt to smaržīgo zemeņu garšu. *(Dep. A. Šlesers: "Beidz reklamēt pīpēšanu!")*

Ko tas nozīmē? Tas nozīmē, kolēģi, mēs šeit nerunāsim tikai par bērniem. Kolēģi, šajā likumprojektā runāts arī par pieaugušajiem, kas nepīpē un... viņi sāk pīpēt. *(Daži deputāti aplaudē.)* Un tas nozīmē, ka pēc kaut kāda laika viņi arī to nikotīnu... iet arī uz orgāniem... un dabū vēzi mutes dobumā, barības vadā, kuņģī, aizkuņģa dziedzerī, zarnās, aknās... visur.

Kolēģi, šis likumprojekts ir jāatbalsta šodien. Es vēl runāšu... jo laiks beidzas.

Paldies. *(Starpsaucieni.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Jurim Jakovinam.

J. Jakovins (ZZS).

Saeimas priekšsēdētāja biedre, cienījamie kolēģi! Runājot par kaitīgumu. Jūs visi ļoti labi zināt, ka mēs lietojam ne tikai cigaretes, bet arī tos pilināmos un vēl kaut kādus... Vai jūs zināt, ka viens no kaitīgākajiem produktiem ir liellopu gaļas steiks, it sevišķi, ja tas ir marmorizēts, - tas ved ļoti ātri pie infarkta, bet nez kāpēc veikalā to pārdod, visi ēd un baigi slavē, jo... Tas ir ļoti kaitīgs. Tāpat jebkurš ēdiens, ko mēs tagad ēdam, ir pilns ar E vielām, kuras nemaz nav ne par pilienu labākas kā šinī... iekšā.

Es nerunāšu par to, ka vispār nevajadzētu ierobežot vai kaut ko... Protams, vecums jāierobežo. Viennozīmīgi. Par aromātiem - nu, grūti izteikties. Varbūt kādam patīk labāk vanilīns, kādam labāk patīk praulus kopā ar propolisu ieelpot, un citiem vēl kaut kas patīk. Bet es domāju, ka arī šeit Saeimā mēs esam tādi paši cilvēki un atspoguļojam mūsu sabiedrību, un, ja mūsu sabiedrībā ir tādi cilvēki, tad arī šeit ir tādi cilvēki.

Tāpēc man ir liels iebildums pret 27. punktu... kur ir aizliegts telpās pīpēt. Ko nozīmē "telpās pīpēt"? "Telpās pīpēt", ja mēs to traktējam, ka - tajās telpās, kur uzturas citi cilvēki, kam tas nav vajadzīgs vai nav raksturīgs... jā, tajās telpās nedrīkst pīpēt. Bet kāds jums varētu būt iebildums, ja kafejnīcai norobežotu atsevišķu telpu ar labu ventilāciju? Ko šie cilvēki, kam tas netikums piemīt... Viņi pēc kafijas tasītes vai pēc mazas konjaka glāzītes aiziet uzpīpēt. Viņu dūmi nenonāk nekur citur. *(Dep. A. Šlesers: "Nevajag reklamēt smēķēšanu.")*

Nē, es runāju... vot, Hosam, pasaki *(Sēdes vadītāja noklaudzina ar āmuru.)*...

Sēdes vadītāja. Kolēģi!

J. Jakovins. ... ko mēs tad darām šā likumprojekta sakarā ar ūdenspīpēm? Tas te *(Dep. H. Abu Meri: "Nedrīkst, nedrīkst.")*... Un nekur nevienā... Tad jūs te aiztaisīsiet iekšā *(Dep. H. Abu Meri: "Nekur nav.")*... Nav nekur? Labi, aiziesim, pameklēsim *(Dep. H. Abu Meri starpsauciens.)*... aiziesim, pameklēsim.

Un otrs - šie... jūs tagad izmetīsiet līdz ar to visus tos cilvēkus uz ielas, nu, vasarā varbūt tā... tur bariņi stāvēs, kaut ko pļāpās. Ziemas laikā... es nedomāju, ka būtu baigi skaisti, ka te, Jēkaba ielā, 10 metru no katras ieejas nomērītā pleķītī stāvētu cilvēki un smēķētu, jo viņi uzreiz nevar pārvarēt šo netikumu, viņiem ir grūti... jā, taisnība Hosamam. *(Starpsauciens.)*

Bet tātad mans priekšlikums ir šo jautājumu, šo - tieši šo - punktu izmainīt un ieviest tādu normu, ka atļaut izveidot atsevišķus kabinetus, kuros var šie cilvēki realizēt savu, teiksim, netikumīgo tieksmi, jo arī tieksmes ir viena no cilvēktiesībām. Jebkuram ir savas tieksmes, nu labi, es nenosaukšu, varbūt kādas vispār ir perversas tieksmes, bet principā tomēr vajadzētu šiem cilvēkiem atvēlēt kādu mazu rūmīti pietiekoši siltā, labi vēdinātā telpā, kur viņi netraucē pārējiem, un tad šis likumprojekts varētu būt labs. *(Starpsauciens: "Tas ir Krauzes priekšlikums!"; starpsauciens.)* Ja? Labi.

Paldies, kolēģi. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Šajās emociju pilnajās debatēs - vārds deputātei Ramonai Petravičai otro reizi.

R. Petraviča (LPV).

Likumprojekta būtība ir tāda, ka tas pilnībā aizliedz e-cigaretes, un tā tas arī ir jāpasaka, jo, pieņemot garšu un smaržu aizliegumu, tās cigaretes vairs nepastāv, tas ir aizliegums. Līdz ar to tiešām tas ir lobijs tradicionālajām cigaretēm, un tad iznāk, ka mēs pasakām: tradicionālās cigaretes - tas ir ļoti labi. Bet katrā tradicionālajā cigaretē ir astoņi miligrami nikotīna. *(Starpsauciens.)* Par ko tad mēs... Tad šajās cigaretēs tradicionālais nikotīns ir ļoti labi, bet elektroniskajās - nē, tur ir savādāks nikotīns, tas ir slikti.

Ap 90 procentiem smēķēšanu sāk tieši ar tradicionālajām cigaretēm, un visas onkoloģiskās saslimšanas, ko Abu Meri kungs nosauca, - tās rodas no tradicionālo cigarešu pīpēšanas, no cigarešu dūmiem, no visām kancerogēnajām vielām, kas izdalās degšanas... produktā, un katru gadu ar onkoloģiskajām saslimšanām nomirst ap sešiem tūkstošiem cilvēku.

Pusaudžu un jauniešu psihoterapijas centra vadītājs Nils Konstantinovs ir teicis *(Sēdes vadītāja noklaudzina ar āmuru.)*...

Sēdes vadītāja. Petravičas kundze, es atvainojos. Kolēģi, ir tiešām jau grūti sadzirdēt runātāju.

R. Petraviča. Nils Konstantinovs ir teicis: mēs visi gribam labu, taču ir naivi domāt, ka tagad, ierakstot likumā, ka nedrīkst *veipot*, problēma būs atrisināta. Viņš arī norāda, ka mums ir ļoti drakoniski noteikumi un sodi par narkotisko vielu lietošanu. Bet - kas to kontrolē, kas notiek ar narkotiskajām vielām pusaudžu vidū? Un to arī viņš saka: lai varētu kādu disciplinēt, ir jābūt pietiekoši tuvām attiecībām. Tikai tā var mainīt pusaudžu uzvedību.

Nu, tad mēs varam noteikt, lai šīs e-cigaretes būtu melnas, baltas, lai nepiesaistītu uzmanību un tamlīdzīgi, bet nevar ierobežot un aizliegt garšas pavisam un vispār šo nozari likvidēt.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds debatēs - deputātei Ingai Bērziņai otro reizi.

I. Bērziņa (JV).

Cienījamā Saeimas priekšsēdētāja biedre! Cienījamie kolēģi! Vēlējos vērst uzmanību uz dažām lietām attiecībā uz aromatizētājiem, tas ir, uz garšām un smaržām. Tātad es vēlreiz uzsveru, ka šobrīd grozījumos ir paredzēts aizliegt garšas un smaržas, nevis kopumā e-cigaretes, un tas jau attiecībā uz parastajām cigaretēm ir izdarīts. Kopš 2020. gada 20. maija Latvijā ir spēkā aizliegums laist tirgū cigaretes un tinamo tabaku ar raksturīgu aromātu, tai skaitā raksturīgu mentola aromātu. Tātad šiem produktiem jau nav aromatizētāju, savukārt papildus 2023. gada 23. oktobrī visā Eiropas Savienībā stāsies spēkā Eiropas Komisijas 2022. gada 29. jūnijā pieņemtā deleģētā direktīva, kas paredz noteikt raksturīgā aromāta, tai skaitā mentola aromāta, aizliegumu karsējamiem tabakas produktiem.

Tātad pēc būtības jau Eiropas Savienības līmenī visiem pārējiem produktiem (izņemot šīs elektroniskās cigaretes), kas satur nikotīnu, jau aizliegums uz garšām un smaržām ir paredzēts.

Tā ka aicinu šodien atbalstīt arī sagatavotos priekšlikumus un vēl vēršu uzmanību uz to, ka arī vairākās Eiropas valstīs ir jau stājušies spēkā līdzīgi aizliegumi, par kādiem mēs šodien runājam, tas ir, Igaunijā, Lietuvā, Dānijā, Ungārijā, Nīderlandē, Somijā. Somijā ir aizliegti pilnīgi visi aromāti, savukārt Igaunijā ir jauns parlaments, un Igaunijas Veselības ministrija šobrīd strādā pie tā, lai aizliegtu arī šobrīd Igaunijā atļauto mentola aromātu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds debatēs - deputātei Ievai Brantei.

I. Brante (AS).

Labdien, kolēģi! Es vispār nebiju plānojusi runāt, bet Jakovina kunga teiktais par - viņa vārdiem - "netikumīgā tieksmē" kritušajiem... Es gan teiktu... man ienāca prātā... atbildot uz šo komentāru, - kafejnīcā varētu sadalīt telpas un ļaut daļai smēķēt un daļai nesmēķēt.

Pirms kāda laika man pastāstīja anekdoti, kuru es gribētu jums pastāstīt. Centīšos to pastāstīt tādā deputātiem korektā valodā. Salīdzinot - proti, atsevišķi kafejnīcā ļaut smēķēt "netikumīgajā tieksmē" kritušajiem ir tāpat kā sadalīt kopīgo baseinu divās daļās, kur vienā daļā ļaut tā apmeklētājiem, piedošanu, čurāt un otrā - ne. Tā ir tā atbilde Jakovina kungam par to, kā ir vienā kopējā telpā kafejnīcā daļai ļaut un daļai neļaut smēķēt.

Bet, atbildot uz komentāriem par to, par ko tad mēs cīnāmies. Šeit ir stāsts par trīs grupu cilvēkiem. Pirmā grupa ir tie, kas smēķē, un būtu jauki, ja viņi atmestu šo netikumību. Otra grupa, protams, mēs visi to saprotam, ir bērni un pusaudži. Un trešā grupa ir tie, kas nesmēķē, tādi kā es, lai mēs tādi arī paliekam.

Man katru reizi ir grūti cīnīties ar saviem kolēģiem, kas izvelk ārā "zemenes", "ķiršus" un "*Haribo* lācīšus" un stāsta man par to, ka tas ir nekaitīgi. Man personīgi griežas galva no tā, un es būtu pateicīga, ja manā klātbūtnē cilvēki atturētos no smēķēšanas. Un, ja šī likumprojekta virzība ļaus viņiem pie tā piedomāt vēl vairāk, ja ne par sevi, tad par mani, es tikai priecāšos.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Līgai Kozlovskai otro reizi.

L. Kozlovska (ZZS).

Cienījamie deputāti, es gribēju... pāris komentāru par iepriekš teikto. Noteikti atbalstu... un ļoti profesionāli un pamatoti Inga Bērziņa stāstīja par šiem, jāsaka, likumdošanas aktiem, kas paredzēti arī Eiropas Savienības valstīs, kas ir īstenībā jau pamatu pamats, kādēļ mums šodien būtu jāpieņem Sociālo un darba lietu komisijas priekšlikumi šajā likumprojektā.

Bet es arī gribētu vēl pieminēt par... Šis varbūt nav punkts, kur mans kolēģis Juris Jakovins runāja par telpām, kurās var smēķēt, nākamajos punktos ir jau minēts, un jau pašreizējā likumā ir paredzētas publiskajās vietās telpas ar noteiktiem ierobežojumiem, nu, jāsaka, tātad speciāli pielāgotas telpas, kurās varētu smēķēt, bet tur būs vēl citi papildinājumi.

Par ūdenspīpēm es arī gribētu teikt. Pašā Tabakas izstrādājumu, augu smēķēšanas produktu, elektronisko smēķēšanas ierīču un to šķidrumu aprites likumā ir jau runāts... Tieši tādi paši ierobežojumi kā attiecībā uz pamata tabakas izstrādājumiem, tādi paši ierobežojumi ir arī ūdenspīpēm.

Un trešais mazais komentārs. Es gribētu teikt arī par uzturu. Skaidrs, ka mēs paši zinām, kādu uzturu lietojam, un arī tā pati sarkanā gaļa, piedošanu, satur kancerogēnas vielas. Paldies dievam, ka mēs sarkano gaļu neēdam katru dienu un sarkanas desas arī neēdam katru dienu, un tāpat arī - apceptus ēdienus, ļoti stipri apceptus, kas satur vēzi izraisošas vielas. Bet nikotīns, kas ir uzkarsēts, ir vēl lielāks vēzi izraisošais riska faktors.

Tā ka padomāsim... un ne tikai tā, kā mans kolēģis Armands Krauze... ka es runāju tikai par bērniem un jauniešiem - tā, dabiski, ir īpaša grupa, par kuriem mums īpaši jārūpējas, bet visa kopējā sabiedrības veselība - tā ir visu mūsu rūpe.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Mārcim Jencītim.

M. Jencītis (LPV).

Cienījamā Saeimas priekšsēdētāja biedre! Godājamie kolēģi! Šeit izskanēja no cilvēkiem, no deputātiem, kuri vispār nekad nav smēķējuši... Esmu viens no tiem, kurš ir smēķējis, bet 2000. gadā es ar šo atkarību esmu ticis galā un jau 23 gadus nesmēķēju.

Bet par cilvēkiem, kuri smēķē. Mēs dzīvojam demokrātiskā valstī, un, tā var nodēvēt... smēķētāju asociācija jeb tā lielā iedzīvotāju daļa, kas smēķē... to demokrātiski aizliegt nevarētu. Bet var arī demokrātiski atļaut. Piemēram, tajās valstīs, kur ir nāvessodi... Elektriskais krēsls vai nāvējoša injekcija, vai nošaušana - es domāju, katrs pieaudzis cilvēks personīgi var izvēlēties, kādā veidā viņš aiziet no šīs dzīves paātrināti.

Tāpēc es uzskatu, ka līdz 21 gadam, ja runa ir par bērniem un jauniešiem, kamēr bērns vai jaunietis nav nobriedis pats pieņemt lēmumus par savu veselību pilnā mērā, pastiprināt šo kontroles mehānismu iegādei, jo gan tabakas izstrādājumi, gan elektroniskās cigaretes ir vienlīdz kaitīgas, par to šeit diskusiju nav, tas vairāk izskatās pēc lobija, un tāpēc aizliegt līdz 21 gadam gan vienus... gan tabakas izstrādājumu lietošanu, gan arī elektroniskās cigaretes.

Un ir arī šodien aizliegums sabiedriskajās vietās smēķēt, taču, kā redzams, tas gandrīz absolūti nekur tā īsti netiek ievērots. Visur kūp, īpaši elektroniskās cigaretes, tepat pie Tehniskās universitātes... ejot garām... mūžīgi skolēni kūp, mākoņi no mašīnām kūp. Tā kā tas tiek diezgan nenozīmīgi kontrolēts, tāpēc līdz 21 gadam - aizliegt vispār. Un, kas vēlas aiziet paātrināti, demokrātiskā ceļā, lūdzu, turpiniet!

Dievs, svētī Latviju! *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Godātie kolēģi, bija ārkārtīgi interesanti klausīties šīs debates, bet, tā kā labais tonis šajās debatēs prasa atklātību, arī es teikšu, ka esmu bijis viens no kārtīgiem smēķētājiem, bet šobrīd vairs ne. *(Starpsauciens.)* Tā ka ar to es esmu ticis galā. Bet visiem varu teikt: tas nav vienkāršs izaicinājums.

Bet pie šī likumprojekta. Jūs visi noteikti šodien redzējāt un saprotat to, ka mēs, Zaļo un Zemnieku savienība, esam ļoti īpatnējā situācijā, un tas mums lika arī ļoti būtiski iedziļināties šajā likumprojektā, jo, no vienas puses, mēs esam par visiem aizliegumiem, no otras puses, mums tomēr ir dažādi viedokļi. Arī par kaut kādām kompromisa redakcijām esam gatavi runāt, bet tas, kas šeit ir pilnīgi skaidri redzams, ir tas, ka notiek tādi savdabīgi... interešu lobiji. Tātad ir tradicionālās cigaretes, tādas cigaretes... un kādi interešu lobiji tik nav pēdējās dienās uzrunājuši mūsu frakcijas deputātus ar to, ka vajag atbalstīt, ar to, ka nevajag atbalstīt, un kādi tik argumenti nav bijuši.

Bet man viens ir skaidrs, ka savā ziņā te notiek arī cīnīšanās par tirgus daļu ar deputātu rokām, un tas ir fakts. Es domāju, jūs visi to labi saprotat - ja aizliegs vienu, ja pieņems šādu priekšlikumu, tad neizbēgami... ja tās viena veida cigaretes nebūs pieejamas, tas neatrisinās atkarības tajā pašā dienā. Visticamāk, tie cilvēki pāries uz citiem produktiem, un es pilnībā ticu tam, ka arī nelegālais tirgus plauks un zels.

Bet, kas ir pats īpatnējākais visā šajā, - ka tas nelegālais tirgus nemaz nav nelegāls, tas ir visnotaļ legāls, un, kamēr būs kāda Eiropas Savienības valsts, kur tas būs atļauts, tikmēr - mierīgi! Te jau izskanēja piemērs par to, kādā veidā un kā šobrīd bērni tiek klāt pie šiem draņķiem. Ja mēs skatāmies, kur ir problēma, es pilnīgi pievienojos - mums nav nekādas šo draņķu ierobežošanas politikas. Vispār nav bijusi. Mēs redzam - skolās bērni pīpē, dīleri ar pilnām mugursomām iet un tirgojas. Un tas, protams, nav normāli. Šis likumprojekts iedos diezgan lielas iespējas un pilnvaras. Un, es domāju, jāiet vēl tālāk.

Mēs esam runājuši arī ar nozares pārstāvjiem, kuri norādīja, piemēram, uz atšķirībām pārkāpumu ziņā. Ko tas nozīmē - tirgot šo elektronisko... un tirgot cigaretes? Tās ir divas dažādas lietas. Un atbildību par tām vajadzētu pacelt augstākā līmenī, lai tā tieksme - nelegālā veidā tirgot - būtu arī no likuma bardzības viedokļa sodīta bargāk.

Taču tas, kas ir pilnīgi skaidrs, - pilnībā ierobežojot, mēs nesasniegsim šos mērķus, un mums šajā regulējumā būs uz trešo lasījumu jābūt kaut kāda veida kompromisiem. Manā ieskatā, labāk ir regulēts un skaidrs tirgus, nekā... Likumdevējs it kā visu ir izdarījis, taču pēc tam tirgus dalībnieki vienkārši izņirgājas par visiem simt deputātiem, kas ir uztaisījuši it kā baigo cīņu ar elektroniskajām cigaretēm, - bērni vēl vairāk tās pīpē, un tad... sazin kādus draņķus tad viņi pīpē. Tā ka, es domāju, mums būtu jābūt ļoti konstruktīviem, uz likumprojekta trešo lasījumu iesniedzot kaut kādus redzējumus.

Es domāju, daudzi no jums, kolēģi, lieliski saprot to, ka man ir taisnība, jo šis tirgus - tas pat nav ēnu tirgus kā cigaretēm, ko kaut kur... no Baltkrievijas vagonos ieved iekšā; tas ir citādāks - tas ir legāls tirgus. Var atvest, es nezinu, no Polijas, var atvest no da jebkurienes. Var te, Latvijā, tās saražot, aizvest uz Poliju un atvest atpakaļ, un - legāls pasākums! Mēs vienkārši noskatīsimies uz to visu. Tā ka te ir jābūt objektīviem.

Un, protams, tās emocijas un viss pārējais ir vietā, bet... Te ir jādomā... Un te es aicinu arī JAUNO VIENOTĪBU: jūs esat pārstāvēti Eiropas Parlamentā, jums tur ir pārstāvji. Es neesmu dzirdējis, ka Eiropas Parlamenta deputāti šos jautājumus paceltu Eiropas līmenī, par šādiem aizliegumiem runātu Eiropas līmenī. Ja mēs to izdarītu, tad mēs tik tiešām varētu teikt, ka... Vismaz ar to nelegāli legālo biznesu mēs tiktu galā tādā veidā. Un tad paliktu tikai nelegālais, bet tas jau būtu ar citām metodēm apkarojams.

Tā ka, kolēģi, es aicinu ieklausīties šodienas debatēs un atbalstīt arī Šlesera kungu. Es arī atbalstīšu Šlesera kunga iniciatīvu, ka vajag aizliegt vispār un nevajag gaidīt mēnešiem vai gadiem.

Pavisam drīz - 16. priekšlikums. Kolēģi, tas būs tieši tāds - smēķēšanu aizliegt vispār. Aicinu jūs atbalstīt arī to priekšlikumu.

Paldies. *(Starpsaucieni.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Jānim Vucānam.

J. Vucāns (ZZS).

Labdien, cienītās kolēģes un godātie kolēģi! Tie deputāti, kas strādā Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijā, droši vien atceras, ka šis priekšlikums, kas ir šeit šodien apspriešanā... ka tas bija viens no pirmajiem darbiem, ko šajā sasaukumā strādāja Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija.

Un priekšlikuma iesniedzēji toreiz, tad, kad bija savākts vairāk nekā 10 tūkstošu iedzīvotāju parakstu, argumentēja ar faktiem, runājot tieši par šiem aromatizētajiem smēķēšanas līdzekļiem, - ka Latvijas skolās ir novērotas situācijas, ka pat 3. klases skolēni mēģina... grib pamēģināt, kā tas ir - kaut ko tādu aromatizētu nomēģināt.

Tiešām - šeit ir runa tikai par aromatizētajiem smēķēšanas līdzekļiem, nevis par elektronisko cigarešu aizliegšanu kā tādu, kā deputāte Inga Bērziņa jau mums stāstīja. Tātad runa ir tikai par šo aromatizēto segmentu.

Mēs šobrīd likumprojektu skatām otrajā lasījumā, un viens no otrā lasījuma uzdevumiem ir uzrakstīt priekšlikumus tā, lai tie nebūtu pārprotami.

Ja es lasu šo priekšlikumu, godīgi sakot, man šķiet, ka tas ir tāds, kuru var iztulkot dažādi. Šobrīd priekšlikums skan tā: aizliegt laist apgrozībā elektronisko smēķēšanas ierīču šķidrumus un tabakas aizstājējproduktus, kas satur aromatizētājus.

Palīgteikumu "kas satur aromatizētājus" var attiecināt tikai uz aizstājējproduktiem un neattiecināt uz šķidrumiem. Latviešu valodas interpretēšanas iespēja to pieļauj. Manuprāt, ir jāuzraksta tomēr nepārprotamāk, un varētu to izteikt tādā veidā: aizliegt laist apgrozībā aromatizētājus saturošus

elektronisko smēķēšanas ierīču šķidrumus un aizstājējproduktus. Tad tas attiektos gan uz vieniem, gan uz otriem un būtu pilnīgi nepārprotams.

Es aicinu atbildīgo komisiju padomāt par šo redakciju tad, kad būs trešais lasījums, un, ja iespējams, piekoriģēt.

Un vēl. Deputāts Viktors Valainis lūdza pateikt, ka Zaļo un Zemnieku savienības frakcija balsojumā par šo priekšlikumu nepiedalīsies *(Starpsaucieni.)*, tāpēc ka tiešām tie viedokļi ir diezgan atšķirīgi. Un arī manā skatījumā... Tad, kad Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija nodeva priekšlikumu vērtēšanai atbildīgajai komisijai... mēs cerējām, ka komisijā jau būs izdiskutēti visi "par" un "pret". Šobrīd izskatās, ka mums tomēr ir pārāk liela viedokļu daudzveidība šajā jautājumā.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Debates slēdzu.

Vārds ziņotājai.

L. Kozlovska. Cienījamie kolēģi! Sociālo un darba lietu komisijas vārdā lūdzu neatbalstīt 1. priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 1. priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 7, pret - 68, atturas - 1. Priekšlikums nav atbalstīts.

L. Kozlovska. Cienījamie kolēģi! 2. priekšlikums. Tas ir tehnisks precizējums. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

L. Kozlovska. 3. - Finanšu ministrijas priekšlikums. Komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst.

L. Kozlovska. 4. - deputātu Lindas Liepiņas, Ramonas Petravičas, Kristapa Krištopana, Armanda Krauzes un Viļa Krištopana priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst.

L. Kozlovska. 5. - Finanšu ministrijas priekšlikums. Komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

L. Kozlovska. 6. - Finanšu ministrijas priekšlikums. Komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

L. Kozlovska. 7. - Finanšu ministrijas priekšlikums. Komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst.

L. Kozlovska. Tā, 12., 13. *(Starpsaucieni.)*...

Sēdes vadītāja. Astotais! Nākamais mums ir 8. priekšlikums.

L. Kozlovska. Tā, piedošanu, piedošanu. 8. priekšlikums, es atvainojos.

8. priekšlikums nav atbalstīts. Jā, bet...

8. - deputātu Lindas Liepiņas, Ramonas Petravičas, Kristapa Krištopana, Armanda Krauzes un Viļa Krištopana priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts. *(Starpsauciens: "Balsojam!")*

Sēdes vadītāja. Deputāti lūdz balsojumu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 8. priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 6, pret - 75, atturas - 1. Priekšlikums nav atbalstīts.

L. Kozlovska. 9. - deputātu Lindas Liepiņas, Ramonas Petravičas, Kristapa Krištopana, Armanda Krauzes un Viļa Krištopana priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst.

L. Kozlovska. *(Starpsauciens: "Desmitais.")* Tālāk - 10., ko iesniegusi Finanšu ministrija *(Starpsaucieni: "Nē, nē! Valainis!")*...

Vai, piedošanu, pagāju garām! Pagāju garām, piedošanu.

10. - deputāta Viktora Valaiņa priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Sākam debates. *(Smiekli.)*

Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Kolēģi! Es tik tiešām gribētu saprast kaut mazliet, kāpēc šis priekšlikums nav atbalstīts. Varbūt Bērziņas kundze varētu izskaidrot. Priekšlikums paredz - ko? Jūs piekrītat, kolēģi... Brantes kundze tikko, pirms brīža, runāja par tām smaržām - viņai nepatīk, ka tur kaut kādas tās smaržas, apkārt pīpē un viss slikti. Bet šis priekšlikums ir par to, kādā veidā tiek reklamēti šie produkti.

Godātie kolēģi! Ja paskatāmies, kādā veidā tiek mēģināts pievilināt jauniešu uzmanību, tad noteikti esat pamanījuši, ka jaunieši... Viss likumprojekts tapa tikai tāpēc, ka jaunieši skolās un izglītības iestādēs masveidā sākuši smēķēt šos dažādos produktus.

Ja paskatāmies, kādas ir reklāmas kampaņas, - tās arī ir ļoti uz jauniešiem vērstas. Priekšlikums paredz to, ka vajadzētu mazliet ietekmēt reklāmas tirgu, to, kādā veidā tiek reklamēts.

Atcerieties, - agrāk bija *Marlboro* reklāmas... Pirmā formula brauca... *Marlboro* - visur, visur... Tagad tas viss ir aizliegts.

Šis mans priekšlikums paredzēja to, ka, ja vizuāli atgādina, piemēram, saldumus vai kaut kādas rotaļlietas vai citas lietas, kas domātas pēc būtības personām, kuras ir jaunākas par 18 gadiem, nu tad... mans priekšlikums bija šādu reklamēšanu aizliegt.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Debates slēdzu.

Vārds ziņotājai.

L. Kozlovska. Šis priekšlikums ir iekļauts 22. *(Starpsauciens: "Tas ir daļēji atbalstīts.")*, tātad ir daļēji atbalstīts, tā varētu teikt.

Sēdes vadītāja. Komisijas lēmums ir, ka tas nav atbalstīts. Jautājums acīmredzot ir izlemjams balsojot. *(Starpsauciens: "Daļēji atbalstīts.")*

L. Kozlovska. Daļēji atbalstīts, ir iekļauts 22. priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Nav iespējams mainīt tabulu sēdes laikā.

Godātie kolēģi, ir bijušas debates.

Lūdzu zvanu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 10, pret - 61, atturas - 3. Priekšlikums nav atbalstīts.

L. Kozlovska. 11. - Finanšu ministrijas priekšlikums. Komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

L. Kozlovska. 12. - deputāta Hosama Abu Meri priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Sākam debates.

Vārds deputātam Armandam Krauzem.

A. Krauze (ZZS).

Kolēģi! Šis priekšlikums ir identisks... tāds pats, kādu es iesniedzu. Un, manuprāt, noteikt vecumu - 21 gads - ir pareizi.

Es izstāstīšu arī, kas notika komisijā. Es teiktu, ka attiecībā uz šo priekšlikumu darbs komisijā bija ļoti haotisks un nesaprotams, jo... Tajā komisijas sēdē, kurā es piedalījos, nolēma, ka 21 gada vecums - tas ir par daudz; ka atbalstīsim 19 gadu vecumu. Taču nākamajā sēdē (starp citu, tajā es nepiedalījos) pēkšņi... jūs tālāk redzēsiet - vienā no priekšlikumiem ir 20 gadi. Jo - kas notika? Nu, acīmredzot sēdes vadītāja vai kāds cits saprata, ka tomēr jau šobrīd vidusskolās un ģimnāzijās ir arī jaunieši, kuri sasnieguši pilnus 19 gadus vai varbūt pat - atsevišķos gadījumos - 20 gadu vecumu. Jūs padomājiet! Tieši tā arī var būt.

Un tie, kas saka to, ka 40 gadi vai kaut kāds cits vecums... jā, tā tas ir vakarskolās. Es runāju par normālu mācību procesu: bērns beidz pirmsskolu, aiziet tālāk uz 1. klasi... un tad attiecīgi 12. klasē - kāds ir viņa vecums, jūs padomājiet.

Un tad man ir jautājums... Kāpēc es saku, ka tas notika haotiski? Ja komisija pirmo reizi nobalsoja... nebija pat parēķinājuši, kāds ir vecums, un pēc tam laboja savas kļūdas, es teiktu, ka... Es aicinu atbalstīt tomēr šo - 21 gada vecums.

Ja runājam par vecumu... Kas ir bērns? Starp citu, bērns saskaņā ar Latvijas likumiem... laikam tas ir Bērnu tiesību aizsardzības likums, kur tas ir minēts... ir 18 gadi. Palielinot jeb nosakot kaut kādu citu vecumu, tas vairs neattiecas uz bērniem, tas attiecas uz pieaugušiem cilvēkiem, un šie pieaugušie cilvēki - viņi var būt mācību iestādēs, normāli mācoties... Un tātad - pēc pirmsskolas ejot skolā... Un 21 gads ir vecums, kas nodrošinātu pilnībā... un izslēgtu iespēju, ka skolā, vidusskolā, mācās pieauguši cilvēki, kuri var likumīgi kaut ko iegādāties un ienest skolā.

Un tieši šis arī bija tas priekšlikums... kāpēc jāceļ vecums. Lai tie, kas mācās skolā un likumīgi var nopirkt šīs smēķēšanas... dažādas, vienalga, kādas tās būtu - parastās cigaretes vai elektroniskās, - lai viņi tās neienestu skolā.

Un - atbilstoši likumam - viņiem tās drīkst būt kabatā, drīkst būt somā, un neviens viņiem neko nevar izdarīt. Viņi, protams, nedrīkst pārdot citiem, bet pie viņiem drīkst šīs vielas un ierīces atrasties.

Un tāpēc es aicinu atbalstīt manu priekšlikumu, lai būtu nevis 20 gadu vecums, kā nolēma komisija, bet gan 21 gada vecums.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātei Ramonai Petravičai.

R. Petraviča (LPV).

Es te viesīšu skaidrību un paskaidrošu, kā mēs Sociālo un darba lietu komisijā lēmām.

Bija vairāki priekšlikumi aizstāt skaitli "18" ar skaitli "21", un tad Sociālo un darba lietu komisija izveidoja savu priekšlikumu - aizstāt panta trešajā, ceturtajā un septītajā daļā skaitli "18" ar "20", jo šajās daļās ir rakstīts - "personām, kuras ir jaunākas par".

Šeit ir rakstīts - "jaunākas par 18". Tas nozīmē - jaunākas par 20 gadiem. Tātad tie 19 gadi - tas tā arī paliek, tur nav domāts 20 gadu vecums. Es par to pārliecinājos Sociālo un darba lietu komisijā.

Tātad aicinu atbalstīt 15. - Sociālo un darba lietu komisijas priekšlikumu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Debates slēdzu.

Vai ziņotājai ir kas piebilstams?

L. Kozlovska. Tātad komisijā 12. priekšlikums nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Vai deputāti prasa balsojumu? *(Starpsauciens: "Balsojam, balsojam!")* Deputāti prasa balsojumu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 12. - deputāta Hosama Abu Meri iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 9, pret - 64, atturas - 10. Priekšlikums nav atbalstīts.

L. Kozlovska. 13. - deputāta Armanda Krauzes priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. 13. priekšlikums ir identisks tikko noraidītajam 12. priekšlikumam. Līdz ar to nav atkārtoti balsojams.

L. Kozlovska. 14. - deputātu Lindas Liepiņas, Ramonas Petravičas, Kristapa Krištopana, Armanda Krauzes un Viļa Krištopana priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti balsojumu neprasa.

L. Kozlovska. 15. - Sociālo un darba lietu komisijas priekšlikums. Ir atbalstīts. *(Starpsauciens: "Balsojam!")*

Sēdes vadītāja. Deputāti lūdz balsojumu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 15. - Sociālo un darba lietu komisijas izstrādāto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 66, pret - 8, atturas - 8. Priekšlikums ir atbalstīts. *(Starpsauciens.)*

L. Kozlovska. 16. - deputāta Armanda Krauzes priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Sākam debates.

Vārds deputātam Armandam Krauzem.

A. Krauze (ZZS).

Kolēģi! Es jau, debatējot par 1. priekšlikumu, teicu, ka kopumā esmu par smēķēšanas ierobežošanu. Un šis priekšlikums ir ļoti labs un paredz to, ka personas, kas ir dzimušas pēc noteikta datuma, sasniedzot pilngadību, vienalga, 18 gadu vai 21 gada vecumu - kā mēs te noteiksim -, nekad savā mūžā nevarēs iegādāties nedz parastās, nedz elektroniskās cigaretes. Šāds priekšlikums ir ļoti līdzīgs Jaunzēlandes modelim, un Jaunzēlandē, kā jūs zināt, valdība un parlaments ir pieņēmuši šādu modeli - ka jaunā paaudze vairs nekad nesmēķēs cigaretes.

Un te ir jautājums... Es teiktu tā, ka šis balsojuma rezultāts parādīs to, cik mēs, deputāti, esam divkosīgi, - vai mēs tiešām lobējam cigarešu industrijas... tradicionālās cigarešu industrijas intereses vai cenšamies ierobežot smēķēšanu kopumā. Priekšlikums ir orientēts uz smēķēšanas ierobežošanu kopumā. Visi tie argumenti, kas izskanēja komisijā, kāpēc komisija to neatbalstīja un nodeva apakškomisijai (laikam runāja par darba grupas izveidošanu, bet nodeva apakškomisijai)... argumenti bija, ka nav pietiekami daudz pētījumu. Un es atceros, ka tajā sadaļā, kur komisijā debatēja par pirmo priekšlikumu, arī izskanēja, ka nav pietiekami daudz pētījumu... un pirmo priekšlikumu uz urrā, ar trūkstošajiem pārliecinošajiem pētījumiem atbalstām, bet šis priekšlikums ir padziļināti jāpēta!

Tāpēc es uzskatu, ka tie, kas neatbalstīs šo priekšlikumu, ir cigarešu lobija pārstāvji vai arī viņi ir runājuši ar cigarešu lobijiem un tiešām nevēlas reāli ierobežot smēķēšanu... par ko arī es teicu, ka esmu par smēķēšanas ierobežošanu kopumā, nevis par biznesa interešu aizstāvēšanu, kā te izskatās, ka šobrīd šis likumprojekts virzās, - ka dažas ražotāju grupas un daži lobiji tiek aizstāvēti, daži ne.

Manuprāt, mums ir jāierobežo smēķēšana, lai tiešām... Un mēs tagad domājam par mūsu bērniem, par tiem, kuri šobrīd ir bērni, lai viņi, sasniedzot pilngadību, savā mūžā nesmēķētu un nebojātu savu veselību.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātei Ramonai Petravičai.

R. Petraviča (LPV).

Atbilstoši Eiropas Komisijas apkopotajai informācijai smēķēšana ir galvenais priekšlaicīgas nāves cēlonis Eiropas Savienībā. Kā norāda Eiropas Savienības atbilstošās Eiropas Komisijas institūcijas, tabaka satur dažādas kancerogēnās, vēzi izraisošās, vielas *(Sēdes vadītāja noklaudzina ar āmuru.)*...

Sēdes vadītāja. Valaiņa kungs, es jūs dzirdu labāk nekā runātāju!

R. Petraviča. ... kuras uzņemot rodas tūlītēja asinsspiediena paaugstināšanās un asinsvadu sašaurināšanās. Tabakas smēķēšanas laikā izdalītā tvana gāze samazina skābekļa daudzumu asinīs, un tas kopā ar nikotīna radītajām blakusparādībām rada traucējumus organisma pilnvērtīgai funkcionēšanai.

Gandrīz 13 miljoni cilvēku 27 Eiropas Savienības valstīs slimo ar vienu vai vairākām no sešām galvenajām slimībām, kas saistītas tieši ar smēķēšanu: bronhītu, hroniskām plaušu slimībām, insultu, infarktu, artēriju nosprostojumu, arī ar citām kardiovaskulārajām slimībām... astmu, plaušu vēzi, citiem vēža veidiem - aizkuņģa dziedzera vēzi, barības vada vēzi, kuņģa vēzi... Tiek lēsts, ka tabakas patēriņa dēļ katru gadu pāragri mirst 650 tūkstoši Eiropas Savienības iedzīvotāju, tostarp arī nesmēķētāji. Saskaņā ar pieticīgiem aprēķiniem Eiropas Savienības valstīs no slimībām, kas izraisa atrašanos tabakas dūmos mājās vai darbavietā, miruši aptuveni 80 tūkstoši pieaugušo, no tiem 20 tūkstoši nesmēķētāju.

Latvijā smēķētāju skaita īpatsvars ir viens no augstākajiem Eiropas Savienībā. Pašlaik Latvijā smēķētāju skaits ir 25 procenti, kas ir nesamērīgi augsts īpatsvars, salīdzinot kaut vai ar Zviedriju, Norvēģiju. Tabakas dūmi satur tūkstošiem ķīmisku vielu, tādēļ tabakas izstrādājumu smēķēšana ir pielīdzināma ķimikāliju ražotnei. Arī *OECD* jaunākajās publikācijās tiek norādīts, ka, pēc Pasaules Veselības organizācijas aplēsēm, smēķēšana katru gadu nogalina astoņus miljonus cilvēku un 1,2 miljoni no tiem mirst no pasīvās smēķēšanas. Pirms neilga laika arī Jaunzēlandē tika pieņemts likums, kas paredz mazināt pieejamību tabakas produktiem.

Tā kā mēs jau esam aizlieguši alternatīvos produktus, tad šis ir tikai pareizs solis, lai tiem, kuriem šobrīd nav legāli atļauts pīpēt, sasniedzot arī 20 gadu vecumu, nebūtu iespējams iegādāties cigaretes. Un tiešām ir grūti iedomāties, kurš varētu balsot "pret" smēķēšanas aizliegumu!

Mans priekšlikums ir nākamais. Es par to pat neprasīšu balsojumu, jo Sabiedrības veselības apakškomisija acīmredzot drīzumā uzsāks darbu pie šiem grozījumiem, lai ieviestu smēķēšanas ierobežojumus. Bet es lūdzu atbalstīt šo priekšlikumu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Edgaram Tavaram.

E. Tavars (AS).

Ļoti cienījamais Saeimas Prezidij! Godātie kolēģi! Mēs vairākkārt esam runājuši no šīs tribīnes, ka mēs darām visu iespējamo, lai jaunieši, īpaši skolās, skolas vecuma un nepilngadīgi jaunieši, nelietotu nikotīnu saturošus produktus.

Tie, kas ir vecāki, atceras - kādreiz starpbrīžos daudzi skrēja ārā aiz skolas un smēķēja parasto cigareti. *(Starpsauciens: "Es atceros!")* Šobrīd ir daļa (protams, kā vienmēr, noteikti mazākā daļa), kuri izvēlas šo alternatīvo - ar dažādām smaržām. Mēs visi saprotam - kā viens, tā otrs nikotīnu saturošais produkts rada atkarību, rada nopietnas veselības problēmas.

Šis konkrētais priekšlikums, protams, izsauca debates - izsauca debates gan starp frakcijām, gan starp ekspertiem. APVIENOTAJAM SARAKSTAM būs brīvais balsojums attiecībā uz šo priekšlikumu, bet es to atbalstīšu. Ja mēs virzāmies uz to, ka jaunieši nesmēķē neko, - ja mēs virzāmies... tad mēs uz to virzāmies un laicīgi, pāris gadu iepriekš, arī pasakām. Un, ja kāds saka - tā nav demokrātija, mums jādod viņiem izvēle, izvēles brīvība -, ko tad mēs darām? *(Starpsauciens: "Pareizi!")* Tad ko mēs darām - iepriekš? Tad tur ir demokrātija, tad nav demokrātijas, te mēs lemsim par vienu, te mēs lemsim par otru.

Šis priekšlikums nepasaka (tas, ko Šlesera kungs no tribīnes runāja) -aizliegt smēķēt tūdaļ visiem. Nē, tas pasaka - tikai tie, kuri šobrīd to vēl nedrīkst darīt, to arī nedrīkstēs. Bet tie, kas ir nonākuši dziļā nikotīna atkarībā dažādu apsvērumu pēc, - tie var turpināt šo savu dziļo nikotīna atkarību arī turpmāk. Protams, pēc šiem ierobežojumiem, iespējams, ne tādā apmērā, bet... mēs skaidri un gaiši pasakām, ka virzāmies uz to, ka mēs savai sabiedrībai, saviem jauniešiem, tiem, kam tuvojas 18 gadi... viņi nevarēs smēķēt neko.

Paldies. *(Starpsauciens. Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Godātie kolēģi! Neatkarīgi no tā, kāds būs šī balsojuma rezultāts, es ticu, ka Līga Kozlovska Sabiedrības veselības apakškomisijā šo jautājumu turpinās skatīt un mēs tomēr virzīsimies uz to, lai šī priekšlikuma būtība un gars tiktu kādā pārskatāmā nākotnē panākts un īstenots.

Es šodien arī balsošu "par" šo priekšlikumu. Un es aicinu jūs arī aizdomāties šodien... šīs debates... Man salīdzinoši tuvs kolēģis Hosams Abu Meri pirms kāda brīža rādīja jums, reklamēja elektronisko ierīci, ar kuru var smēķēt, bet tai pašā laikā, to darot, viņš argumentēja, ka cilvēks, kas šodien vēl nepīpē... tikai tāpēc, ka, lūk, ir tās ierīces, - viņš varētu sākt pīpēt.

Šis, manuprāt, ir ļoti pareizs priekšlikums, pēc likuma burta. Un, ja šis likumprojekts ir iesniegts, lai cīnītos par to, lai bērni nesmēķē, tad varbūt mums jāpadomā par to, lai bērni nesmēķē ne tikai līdz brīdim, kad viņiem būs 18, bet lai arī pēc 18 viņi vispār atsakās no šī kaitīgā ieraduma, lai viņiem tas nebūtu pieņemami. Par to arī ir šis likumprojekts.

Tātad tas neattiecas uz jau pilngadīgām personām, kas likumiski var lietot šos produktus, priekšlikums attiecas tikai uz tām personām, kas vēl nav sasniegušas 18 gadu vecumu. Tā ka likuma burta priekšā viņiem šis kaitīgais ieradums... teorētiski vajadzētu būt tā, ka viņi nekad dzīvē nav mēģinājuši to, un mums būtu jādara viss, lai viņi nekad dzīvē arī to nepamēģinātu - ja tas ir tik ļauni, tik kaitīgi, kā mēs šodien no šīs tribīnes dzirdējām.

Mēs dzirdējām par visu - mēs dzirdējām par vēžiem, mēs dzirdējām par smakām, mēs dzirdējām par dažādām kaitīgām ietekmēm. Nu, lūk! Lūk, ir šī iespēja! Domāsim par mūsu jauno paaudzi - nevis par šodienu, bet par nākotni!

Aicinu atbalstīt šo priekšlikumu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Vai ziņotāja vēlas ko piebilst?

L. Kozlovska. Paldies, kolēģi. Saturiski... un likuma burts tiešām šajā Armanda Krauzes priekšlikumā ir, un es gribu teikt, ka Sabiedrības veselības apakškomisija ir nolēmusi virzīt... tālākai diskusijai, lai ātri pieņemtu pozitīvu lēmumu.

Un te nav runa par to, ka... Kolēģis Armands Krauze teica, ka pētījumi... Pētījumi vienmēr ir svarīgi un vajadzīgi, bet es uzskatu, ka šis jautājums ir jāizdiskutē ne tikai deputātu vidū, bet arī sabiedrībā, jo šī ir ļoti kardināla lieta, par kuru mums... mēs nevaram šinī, jāteic... simts deputātu galvas... paceļot rokas, nobalsot par šo izmaiņu, kas ietekmē uzreiz - no rītdienas vai parītdienas. Bet pēc likuma burta un pēc satura, es uzskatu, tas ir pareizi, un es kā mediķe arī noteikti to atbalstu.

Tātad 16. priekšlikums, ko iesniedzis Armands Krauze, nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 16. - deputāta Armanda Krauzes iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 20, pret - 42, atturas - 20. Priekšlikums nav atbalstīts.

L. Kozlovska. 17. - deputātes Ramonas Petravičas priekšlikums. *(Starpsauciens: "Balsojam!")* Balsojam?

Sēdes vadītāja. 17. priekšlikums komisijā nav atbalstīts.

Deputāti lūdz balsojumu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 17. - deputātes Ramonas Petravičas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 9, pret - 61, atturas - 9. Priekšlikums nav atbalstīts.

L. Kozlovska. 18. - deputātu grupas (Lindas Liepiņas, Ramonas Petravičas, Kristapa Krištopana, Armanda Krauzes un Viļa Krištopana) priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst.

L. Kozlovska. 19. - tās pašas deputātu grupas priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst.

L. Kozlovska. 20. - veselības ministres Līgas Meņģelsones priekšlikums. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

L. Kozlovska. 21. - Armanda Krauzes priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst.

L. Kozlovska. 22. - veselības ministres Līgas Meņģelsones priekšlikums. Tas sakrīt ar 10. - Viktora Valaiņa priekšlikumu. Daļēji atbalstīts un iekļauts 23. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst.

L. Kozlovska. 23. - Sociālo un darba lietu komisijas priekšlikums. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst.

L. Kozlovska. 24. - deputātes Daigas Mieriņas priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst.

L. Kozlovska. 25. - veselības ministres Līgas Meņģelsones priekšlikums. Daļēji atbalstīts un iekļauts 26. priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

L. Kozlovska. 26. - Juridiskā biroja priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

L. Kozlovska. 27. - Armanda Krauzes priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Sākam debates.

Vārds deputātam Armandam Krauzem.

A. Krauze (ZZS).

Nu, raugiet, beidzot viens priekšlikums ir atbalstīts komisijā - manis iesniegtais. Es saprotu, ka arī Saeimā ir vairākums, jo sabiedrībā 25 procenti ir smēķētāji, 75 procenti nav smēķētāji. Bet te runa ir par kaut ko citu.

Tomēr, ja mēs kā Saeimas deputāti cīnāmies par kaitīgo paradumu, tai skaitā smēķēšanas, ierobežošanu, tad mums ir jārāda priekšzīme. Es atceros, kādreiz, kad bija atļauta smēķēšana, tie, kas nesmēķēja, jutās ļoti, nu, tā teikt, diskomfortā un ar šo kaitīgo ieradumu viņi faktiski palika

par pasīvajiem smēķētājiem. Daudz kur iestādēs vairs nevar smēķēt, arī restorānos jau desmitiem gadu nevar smēķēt. Man liekas, ka tas ir ļoti pareizi.

Un, ja runā par Saeimu, tad man tas joprojām liekas dīvaini, ka Saeimas ēkās ir smēķētavas, kuras ir speciāli aprīkotas ar jaudīgiem kondicionieriem, gaisa ventilēšanas iekārtām, tas viss tiek apmaksāts no nodokļu maksātāju naudas, un tur dodas mūsu kolēģi, kuri faktiski, kā mēs tikko dzirdējām, šo šausmīgi kaitīgo... es neatgādināšu, ko Bērziņas kundze un Līga Kozlovska teica. Tas ir briesmīgi, kas notiek ar smēķētājiem. Tātad mūsu kolēģi bojā savu veselību, un nodokļu maksātāji par to maksā.

Papildus tam es gribu vērst uzmanību, ka Saeimas iepriekšējos sasaukumos bija deputātes, arī deputāti, kuriem bija piedzimuši bērniņi, un mums Saeimā nav nevienas telpas, kur māmiņas varētu aiziet nomainīt autiņbiksītes savam mazulim un pabarot viņu. Vai par to jūs esat domājuši? *(Starpsaucieni.)* Somijas parlamentā deputātes nāk - starp citu, to jūs iegūglējiet un atradīsiet - un pat plenārsēžu zālē balso kopā ar savu mazuli, un arī turpat pabaro, un viņiem arī speciālas telpas ir, kur, ja vajag, aiziet nomainīt autiņbiksītes. Tas ir moderns parlaments, tas ir parlaments, kurš atbilst mūsdienu prasībām.

Bet mēs tā kā, es nezinu, Osmaņu vai Hābsburgu impērijas laikā, kad tika veidota kaut kāda tāda viltus demokrātija... tad tur arī sanāca šie diženie un smēķēja kaut kur pa kaktiem. Nu, man liekas, mēs šīs vecās smēķēšanas tradīcijas esam saglabājuši, bet neesam padomājuši par to, ka mums ir jābūt modernam parlamentam.

Tāpēc man ir prieks, ka komisija atbalstīja šo priekšlikumu. Es, protams, saprotu kolēģu smēķētāju nepatiku, bet - būsim moderni, iesim uz priekšu laikam līdzi, darīsim tā, kā tas ir modernās Eiropas valstīs.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds debatēs - deputātam Ingmāram Līdakam.

I. Līdaka (AS).

Cienījamie kolēģi! Augsti godājamais Saeimas Prezidija locekli! *(Smiekli.)* Es esmu absolūti pret jebkādu diskrimināciju, un īpaši es esmu pret īpašām privilēģijām kādai mazai sabiedrības daļai.

Raugiet, par ko jūs tagad balsosiet! Par to, kā pavisam maza, sabiedrībā ļoti nemīlēta sabiedrības daļa - Saeimas deputāti un Kariņa kungs - būs veseli, mundri, moži, darbspējīgi, bet ministri, pašvaldību deputāti, tiesneši - tie visi staigās nopīpējušies dzelteni, nezinu, kā ķīnieši. *(Starpsauciens.)* Nu, tā tak būs diskriminācija!

Augsti godājamais Saeimas Prezidija locekli! Jūs esat arī biškopju pārstāvis, jūs taču lieliski zināt, ka, ejot pie tādām īpaši dzēlīgām un niknām bitēm, jāņem līdzi dūmkanna. *(Smiekli.)* Nu, nomierina tas, nu, nomierina. *(Smiekli.)*

Bet, ja tā pilnīgi nopietni, cienījamie kolēģi... es smēķēju jau 40 gadus, un es ļoti labprāt to nedarītu. Bet šis lēmums nekādā veidā nepiespiedīs mani atmest šo savu slimību. Un situācija būs tāda - es un droši vien vēl diezgan daudzi kolēģi arī lietus laikā, arī ziemā iesim ārā tepat, blakus Saeimai, vārtrūmē un pīpēsim. Ies garām tūristi, brīnīsies, ies garām mamma ar Jānīti. Jānītis raustīs mammu aiz stērbeles un teiks: "Mammu, redzi, deputāti pīpē, bet tu man "saltiņu" atņēmi!" *(Smiekli. Aplausi.)*

Klau, es zinu, kāds būs lēmums. Jūs, protams, likvidēsiet Saeimas pīpētavu, un būs tā, kā es nupat situāciju raksturoju. Man jau šķiet, ka labāk gan būtu pīpēt tur, kur cilvēki mazāk to redz. Tas, manuprāt, būtu labāk.

Un es tā domāju, ka... šeit Saeimā mēs esam simts deputāti, un man šķiet, ka tas ir kolektīvs, un kolektīvā jābūt savstarpējai cieņai un sapratnei. Neko vairāk es patiesībā nelūdzu - tikai cieņu un sapratni. Kaut gan - jūs jau mani neklausīsiet.

Un vēl ko - es pilnīgi noteikti maksimāli izvairīšos no tuvošanās Krauzes kunga īpaši smalkajam degunam.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Godātie kolēģi, protams, jautājums ir visnotaļ emocionāls. Un paldies smēķētāju kopienas pārstāvim Līdakas kungam, kurš visu smēķējošo Saeimas deputātu vārdā, es domāju, šodien uzstājās. Es esmu bijis smēķētājs un lieliski zinu visas šīs Saeimas ērtības, bet nezinu, vai valdības ēkā kaut kas tamlīdzīgs ir. Tas ir jāprasa Kariņa kungam.

Bet šis tomēr ir likumprojekts "Grozījumi Tabakas izstrādājumu, augu smēķēšanas produktu, elektronisko smēķēšanas ierīču un to šķidrumu aprites likumā". Un, ja mēs no tāda viedokļa skatāmies, ir taisnība Krauzes kungam un ir taisnība arī Līdakas kungam.

Mēs tomēr esam kolektīvs - simts deputāti un ne tikai, arī darbinieki un visi, kas apmeklē šo māju. Manuprāt, tas pareizākais būtu šādus jautājumus kolektīvā arī risināt: mums ir Prezidijs, mums ir iekšējā kārtība. Vai šāds jautājums mums jāliek iekšā likumā - nu, es stipri apšaubu. Vai šādām debatēm būtu jābūt pēc būtības - vai mums vajag divas vai vienu pīpētavu, vai vispār vajag pīpētavu -, nu, tas...

Es tikko biju Lietuvas parlamentā, tur ir pīpētava, un blakus pīpētavai - sporta zāle. Tā kā iņ un jaņ - gan viens, gan otrs. Tu vari pasportot, paskatīties uz pīpētājiem, un otrādi - pīpētāji var paskatīties uz sportotājiem. *(Starpsaucieni.)* Tā ka, protams, ir meklējami uzlabojumi, bet tie uzlabojumi meklējami...

Es domāju, šis ir tāds izmisuma sauciens jau, bet, ja piedāvā grozīt likumu, - manuprāt, likumā nebūtu īstā vieta. Es šobrīd paužu savu personisko viedokli.

Domāju, balsojums būs interesants - kā Saeima nobalsos par šo visu. Pēc būtības tas jautājums kaut kādā veidā ir jārisina. Dažādos parlamentos to risina dažādās formās. Ja neapmierina šī forma, tad tas tomēr, es domāju, ir mūsu pašu iekšējais jautājums, ne likuma jautājums, kur tas būtu jānoregulē, jo, ja nu pēkšņi kaut kas mainīsies, tad atkal būs jāgroza likums, lai mainītu uz kaut ko citu.

Ja nu pēkšņi piepildās tas, ko saka Ingmārs Līdaka, ka ievēl Saeimā 30 deputātus... un visi deputāti pie Saeimas durvīm stāv ārā, pīpē un reklamē smēķēšanu? Pēc būtības. Tad ko? Lai to labotu, mums būs atkal jāmaina likums. Tas nebūs iekšējais pasākums, kuru mēs tad paši iekšēji noregulētu, kā mēs dzīvojam.

Es aicinātu atbalstīt Krauzes kungu pilnībā, bet darīt to iekšēji. Ja vajag bērnistabas - taisām bērnistabas, ja vajag sporta zāles - taisām sporta zāles Saeimā. Starp citu Saeimā ir sporta zāle - ja kāds to nezināja.

Bet ne jau likumā! Likums nav īstā vieta, kur šādus jautājumus regulēt.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Nākamajam vārds debatēs - deputātam Gatim Liepiņam.

G. Liepiņš (JV).

Godātā Saeimas sēdes vadītājas kundze! Godātie kolēģi, kā smēķējošie, tā arī nesmēķējošie! Es esmu bijušais smēķētājs, nesmēķēju jau astoņus gadus, tā ka es saprotu abas puses. Bet, no otras puses, tie bijušie ir tie naidīgākie, tā ka lūdzu varbūt arī neuztvert personīgi manis teikto.

Kad sāku strādāt Saeimā, es īstenībā biju pārsteigts, ka Saeimā ir īpašas vietas smēķēšanai. Kāpēc? Jo jau daudzus gadus... Ministru kabineta pakļautības iestādēs, kas ir faktiski visa valsts pārvalde, smēķēt jau sen ir aizliegts. Tādu smēķētavu tur nav, vismaz oficiāli tādu tur nav. Un arī pašvaldību iestādēs. Nu, nevar būt tā, ka deputāti ir vienlīdzīgāki par citiem!

Aicinu atbalstīt šo priekšlikumu un slēgt smēķētavu arī Saeimas ēkā.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Ramonai Petravičai.

R. Petraviča (LPV).

Šis ir ļoti labs priekšlikums. Nu, ir taču jāsāk pašiem ar sevi. Rādiet priekšzīmi, pirms jūs lemjat citus ierobežot - kur pīpēt, kur ne. Izklaides vietās nedrīkst, jo tas slikti ietekmē apkārtējos un pārējos. Bet tad sākam ar sevi! Parādām to godu un cieņu pret tiem, kuri nepīpē, un slēdzam pīpētavu, un tas tikai nāks par labu, jo jūs nevarēsiet pīpēt pie durvīm, tas ir, 10 metri no durvīm, tad būs jāaiziet līdz Doma laukumam. Un tad varēs tur draudzīgi stāvēt Doma laukumā, uzpīpēt, satikties ar vēlētājiem, padiskutēt, un tas, iespējams, atstās pozitīvu iespaidu uz lēmumu pieņemšanu.

Aicinu atbalstīt.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aleksandram Kiršteinam.

A. Kiršteins (NA).

Cienījamā sēdes vadītāja! Godājamie deputāti! Skaidrs, ka vajag visu aizliegt, jo mēs taču nedzīvotu Eiropas Savienībā, ja mēs neaizliegtu indivīda brīvību, ja mēs neaizliegtu skaidru naudu, ja mēs neaizliegtu... Jebkurā gadījumā sākas ar aizliegumu. Es atceros, aizliedza smēķēšanu lidmašīnās, pēc tam kafejnīcās, tagad jau rindu mājās... Es nogulēju šo priekšlikumu drusciņ. Tātad, iedomājieties, mēs tagad pieņēmām lēmumu, ka mēs nevarēsim smēķēt rindu mājās. Nu, kurš to ievēros? Visi taču smēķē šajās mājās, un tas nevienu netraucē.

Bet, ja nopietni, es atcerējos, ko teica Čērčils, kad viņam bija 90 gadu. Viņam prasīja, kā viņš tik labi jūtas, jo viņš jau nenodzīvoja vienkārši līdz 90 gadiem, viņš baudīja dzīvi. Viņš uzstājās... viņš universitāšu sanāksmēs, teiksim, lasīja lekcijas, viņš nebija tāds pensionārs, kas sēž. Un viņš teica: "Pateicoties tam, ka es katru dienu izdzeru glāzi konjaka un izsmēķēju kārtīgu cigāru." Un viņš vēl teica tā: "Kad es biju jauns, es nekad nesmēķēju un nedzēru alkoholu līdz brokastīm, bet, tā kā es vairs neesmu jauns, tad es to nedaru pirms pusdienām." Un tad viņš vēl teica: "Pateicoties sportam, es esmu tik ilgi nodzīvojis, jo es nekad savā dzīvē ar to neesmu nodarbojies."

Es to saku *(Smiekli.)*... es to saku tikai tāpēc, ka katrs cilvēks ir indivīds un ir tāds jēdziens kā brīvība. Un mācīt, ko viņš darīs no 21 gada vai 24 gados, - nu, tā ir vienkārši muļķība. Tas ir smieklīgi, un tas mums ir jāatzīst.

Vēl viena lieta. Atcerēsimies, bija olimpiskās spēles Jūtas štatā, Soltleiksitijā, tas ir mormoņu štats. Tas ir ievērojams ar to, ka tur aptiekās desmitreiz vairāk izpērk visādas vielas, kas nomierina nervu sistēmu un visu pārējo. Ko tas liecina? Tas liecina - ja kaut ko cilvēkam atņem, viņš kompensē ar kaut ko citu, ko mēs īsti nezinām.

Tāpēc es aicinu tomēr palikt pie tā, ka cilvēki paši izvēlas, ko viņi grib darīt, un nesniegt šādus priekšlikumus, un atstāt, teiksim, Saeimā to telpu, tāpat kā ir cigarešu klubi un dažādas citas lietas.

Ja runā par smirdēšanu, tad nav obligāti jāsmēķē lētas cigaretes. Piemēram, es arī neesmu smēķētājs, bet šad un tad lietoju cigarillus, kas ļoti labi smaržo.

Tā ka es aicinu neatbalstīt.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātei Janai Simanovskai.

J. Simanovska (PRO).

Kolēģi! Šis likumprojekts, mēs redzam, raisa ļoti milzīgas kaislības. Un tas tā būs vienmēr, ja mēģināsim cilvēkiem kaut ko aizliegt. Taču es gribu teikt, ka mums vajadzētu tomēr atcerēties, ka mēs esam Saeimas deputāti un mēs neesam vienlīdzīgāki par citiem. Ja citās iestādēs, publiskās iestādēs, ir aizliegts ierīkot smēķētavas, tad, manuprāt, arī Saeimas deputātiem... Mums nevajadzētu uzskatīt, ka mums ir lielākas tiesības uz to.

Es aicinu arī paskatīties, ko zinātne... jūs jau nojaušat, man patīk zinātne... ko par to saka zinātne. *(Starpsauciens: "Kur ir tās iestādes?")* Uz personīgiem *(Starpsauciens.)*... uz personīgo pieredzi nevajadzētu atsaukties, bet zinātne liecina: ja aizliedz iestādēs smēķēt, smēķēšana patiešām samazinās, un tas attiecas ne tikai uz nesmēķētājiem, bet arī uz smēķētājiem.

Un vēl ko es gribu piebilst. Es redzu, kaislības tiešām ir lielas, ir neskaitāmi starpsaucieni, bet es aicinu ievērot cieņu pret šo ēku un arī pret šo tribīni un neizmantot necienīgus apgalvojumus, un neizmantot rasistiskus apgalvojumus. Es gribu teikt, ka ķīniešu piesaukšana bija nevietā. Lūdzu, cienīsim sevi un cienīsim arī citas tautas.

Paldies. *(Starpsauciens.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Jānim Reiram. *(Starpsaucieni.)*

J. Reirs (JV).

Kolēģi! Lai nebūtu tā, ka Līdakas kungs, vienīgais no pīpētājiem, uzstājas un neatbalsta šo priekšlikumu, es teikšu: es nepīpēju, bet es arī neatbalstu šo priekšlikumu. *(Daži deputāti aplaudē.)* Un es paskaidrošu, kādēļ es to daru.

Man prieks dzirdēt dažu deputātu grupu priekšlikumus. Ja mēs izvērtējam no 1. līdz 27. - tie ir tādi dīvaini, kur praktiski... vai nu ļaujam visu, ar visiem aromātiem, vai aizliedzam un noliedzam visu. Tur nav nekādas konsekvences.

Bet par šo priekšlikumu, protams... es domāju, ka, ņemot vērā balsojumu, tas varētu savākt arī konstitucionālo vairākumu. Es domāju, ka varbūt jāieraksta mūsu Satversmē šis priekšlikums. *(Starpsauciens.)* Jo mēs varam... mēs šīs balsis varam panākt, bet ir likums, kas reglamentē mūsu darbu, un tas likums ir Saeimas kārtības rullis, un varbūt tur būtu tā vieta. Bet - reāli izdiskutējot šo jautājumu, nevis vienkārši populistiski darot un... nu, es pat teiktu tā - pazemojot tos mūsu kolēģus, kuri pīpē.

Es balsošu "pret".

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.

Debates slēdzu.

Vārds ziņotājai.

L. Kozlovska. Kolēģi, 27. priekšlikums komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Ir bijušas plašas debates. Nu ir jābalso.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 27. - deputāta Armanda Krauzes priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 43, pret - 24, atturas - 19. Taču 24 plus 19 - arī tas kopā ir 43.

Godātie kolēģi, mums ir jābalso vēlreiz. *(Starpsaucieni: "Ooo!" Smiekli.)* Tas ir devis jums laiku *(Starpsaucieni. Zālē troksnis. Sēdes vadītāja noklaudzina ar āmuru.)*... Lūdzu ievērot kārtību zālē. Sekosim Kārtības rullim!

Lūdzu zvanu! Atkārtoti balsosim par 27. - deputāta Armanda Krauzes iesniegto priekšlikumu, kas paredz aizliegt smēķēšanu Saeimas un Ministru kabineta ēkās! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! *(Zālē troksnis.)* Par - 48, pret - 24, atturas - 15. Priekšlikums ir atbalstīts. *(Smiekli. Starpsaucieni.)*

L. Kozlovska. Labi.

Cienījamie kolēģi! 28. - veselības ministres Līgas Meņģelsones priekšlikums. Sociālo un darba lietu komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Godātie kolēģi! Ir deviņas minūtes līdz pārtraukumam, kurā smēķētāji vēl varēs izmantot smēķētavas, jo likums vēl nebūs stājies spēkā, bet, lūdzu, šajās deviņās minūtēs saglabājam kārtību zālē un turpinām darbu!

Tātad veselības ministres Meņģelsones iesniegtais priekšlikums komisijā ir atbalstīts un deputāti piekrīt.

L. Kozlovska. 29. - Finanšu ministrijas priekšlikums. Komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. 29. - Finanšu ministrijas parlamentārās sekretāres Plokas priekšlikums. Komisijā atbalstīts, un deputāti komisijas lēmumam piekrīt.

L. Kozlovska. 30. priekšlikums. Arī to ir iesniegusi Finanšu ministrijas parlamentārā sekretāre Plokas kundze. Komisijā tas ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

L. Kozlovska. 31. - veselības ministres Līgas Meņģelsones priekšlikums. Komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst.

L. Kozlovska. 33. priekšlikums...

Sēdes vadītāja. 32., lūdzu!

L. Kozlovska. 32. - veselības ministres priekšlikums. Komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

L. Kozlovska. 33. - deputātu grupas (Lindas Liepiņas, Ramonas Petravičas, Kristapa Krištopana, Armanda Krauzes un Viļa Krištopana) priekšlikums. Komisijā priekšlikums ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst.

L. Kozlovska. 34. - arī šīs pašas deputātu grupas priekšlikums. Komisija šo priekšlikumu ir daļēji atbalstījusi 35. priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

L. Kozlovska. 35. - Sociālo un darba lietu komisijas priekšlikums. Komisijā priekšlikums atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst.

L. Kozlovska. 36. - Finanšu ministrijas parlamentārās sekretāres Plokas priekšlikums. Tas daļēji atbalstīts 37. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst.

L. Kozlovska. 37. - Sociālo un darba lietu komisijas priekšlikums. Un komisija pati savu priekšlikumu ir atbalstījusi.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

L. Kozlovska. 38. - Finanšu ministrijas parlamentārās sekretāres Plokas priekšlikums. Daļēji šis priekšlikums ir atbalstīts 39. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst.

L. Kozlovska. 39. - Sociālo un darba lietu komisijas priekšlikums. Tas ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

L. Kozlovska. 40. - deputāta Hosama Abu Meri priekšlikums. Tas nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst.

L. Kozlovska. 41. - deputāta Armanda Krauzes priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst.

L. Kozlovska. 42. - deputātu grupas (Lindas Liepiņas, Ramonas Petravičas, Kristapa Krištopana, Armanda Krauzes un Viļa Krištopana) priekšlikums. Daļēji tas ir atbalstīts 43. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst.

L. Kozlovska. 43. - Sociālo un darba lietu komisijas priekšlikums. Un pati komisija šo priekšlikumu atbalsta.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

L. Kozlovska. 44. - deputātu grupas (Lindas Liepiņas, Ramonas Petravičas, Kristapa Krištopana, Armanda Krauzes un Viļa Krištopana) priekšlikums. Komisijā tas ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

L. Kozlovska. 45. - Finanšu ministrijas parlamentārās sekretāres Plokas priekšlikums. Komisijā tas ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

L. Kozlovska. Sociālo un darba lietu komisijas vārdā aicinu atbalstīt likumprojektu otrajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Paldies, mēs esam izskatījuši visus priekšlikumus.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījumi Tabakas izstrādājumu, augu smēķēšanas produktu, elektronisko smēķēšanas ierīču un to šķidrumu aprites likumā" otrajā lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 79, pret - 6, atturas - nav. Likumprojekts otrajā lasījumā ir atbalstīts.

Lūdzu noteikt priekšlikumu iesniegšanas termiņu trešajam lasījumam.

L. Kozlovska. Šī gada 2. maijs.

Sēdes vadītāja. Priekšlikumu iesniegšanai ir piedāvāts 2. maijs. Vai ir vēl kāds cits - alternatīvs - priekšlikums? Tavara kungs...

Lūdzu ieslēgt mikrofonu deputātam Edgaram Tavaram.

E. Tavars (AS).

Priekšlikums - 16. maijs. Respektīvi, divas nedēļas vēlāk.

Sēdes vadītāja. Labi. Vai ir...

L. Kozlovska. Nav iebildumu.

Sēdes vadītāja. Komisija neiebilst.

Tātad, ja komisijai nav iebildumu un deputāti neprasa balsojumu, nosakām, ka priekšlikumu iesniegšanas termiņš uz trešo lasījumu ir 16. maijs, tādējādi dodot iespēju rūpīgi visus sagatavot.

Līdz ar to likumprojekta izskatīšanu otrajā lasījumā esam noslēguši. Paldies ziņotājai.

Mums ir palicis vēl viens šodienas sēdes darba kārtības jautājums. *(Starpsaucieni: "Divi!")* Jā, divi. Tieši tā!

Godātie kolēģi! Ņemot vērā, ka ir palikuši tikai divi darba kārtības jautājumi, deputāti Raivis Dzintars, Edgars Tavars, Ainars Latkovskis, Viktors Valainis, Ainārs Šlesers, Kaspars Briškens un Aleksejs Rosļikovs ir iesnieguši priekšlikumu - turpināt Saeimas šā gada 23. marta sēdi bez pārtraukuma līdz visu darba kārtības jautājumu izskatīšanai. Vai deputāti piekrīt? *(Starpsauciens: "Jā.")* Neviens neiebilst. Tātad turpināsim Saeimas sēdi līdz visu priekšlikumu izskatīšanai. *(Starpsauciens: "Iebilstu!")* Iebilst.

Deputāte Jana Simanovska iebilst. Tas nozīmē, ka jautājums ir jāizšķir balsojot. Tātad balsosim par šī jautājuma izlemšanu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par to, lai turpinātu Saeimas šodienas sēdi bez pārtraukuma līdz visu darba kārtības jautājumu izskatīšanai! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! *(Smiekli.)* Par - 85, pret - 1, atturas - 1. Tātad esam nolēmuši turpināt Saeimas sēdi bez pārtraukuma.

Lūdzu, tad atbilstoši tam arī strādāsim - mierā un kārtībā.

Likumprojekts **"Grozījumi Komerclikumā"**, otrais lasījums.

Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas vārdā - deputāts Mārtiņš Felss.

M. Felss (JV).

Ļoti cienījamā Saeimas sēdes vadītāja! Cienījamās kolēģes un godājamie kolēģi! Izskatām otrajā lasījumā valdības iesniegto likumprojektu "Grozījumi Komerclikumā". Likumprojekts izstrādāts, lai nodrošinātu Eiropas Parlamenta un Padomes pārrobežu reorganizācijas direktīvas un digitalizācijas direktīvas prasību ieviešanu nacionālajos tiesību aktos.

Likumprojekta mērķi ir šādi: pārskatīt pārrobežu apvienošanas kārtību, uzlabot un vienkāršot nacionālo reorganizācijas procesu, izslēgt no komercdarbības vides citās Eiropas Savienības dalībvalstīs sodītas personas, pārskatīt padomes lomu un funkcijas, pilnveidot dividenžu sadales kārtību, kā arī mazināt slogu biržā kotētajām sabiedrībām.

Likumprojekta otrajam lasījumam tika saņemti 10 priekšlikumi.

1. - tieslietu ministres Ineses Lībiņas-Egneres priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt. *(Pauze.)*

Lūdzu, tālāk! 2. priekšlikums.

M. Felss. 2. - tieslietu ministres priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

M. Felss. 3. - tieslietu ministres priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst.

M. Felss. 4. - tieslietu ministres priekšlikums. Atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

M. Felss. 5. - tieslietu ministres priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

M. Felss. 6. - tieslietu ministres priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst.

M. Felss. 7. - tieslietu ministres priekšlikums. Komisijā daļēji atbalstīts un iekļauts 8. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

M. Felss. 8. - atbildīgās komisijas priekšlikums. Komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

M. Felss. 9. - tieslietu ministres priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

M. Felss. 10. - tieslietu ministres priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

M. Felss. Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija ir atbalstījusi minēto likumprojektu pieņemšanai otrajā lasījumā un lūdz Saeimu atbalstīt likumprojektu.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi Komerclikumā" atbalstīšanu otrajā lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 88, pret un atturas - nav. Likumprojekts otrajā lasījumā ir atbalstīts.

Lūdzu noteikt priekšlikumu iesniegšanas termiņu trešajam lasījumam.

M. Felss. Priekšlikumu iesniegšanas termiņš - šī gada 30. marts.

Sēdes vadītāja. Citu priekšlikumu par termiņu nav. Tātad priekšlikumu iesniegšanas termiņš trešajam lasījumam - šā gada 30. marts.

Likumprojekts **"Grozījumi Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā"**, pirmais lasījums. Komisija to ierosina atzīt par steidzamu.

Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas vārdā - deputāts Edvīns Šnore.

E. Šnore (NA).

Labdien, cienījamie kolēģi! Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisija izskatīja likumprojektu "Grozījumi Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā". Tas precizē regulējumu attiecībā uz psihosociālā rehabilitācijas pakalpojuma saņemšanas nosacījumiem, finansiālā atbalsta sniegšanu bērniem, kuriem ir iecelts aizbildnis, kā arī invaliditātes ekspertīzes veikšanu Latvijā.

Tāpat likumprojekts nosaka, ka veselības aprūpes jomā un farmācijas jomā īslaicīgas profesionālās darbības atļaujas izsniedz uz diviem gadiem.

Komisija lūdz atzīt likumprojektu par steidzamu.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Debatēt neviens nav pieteicies.

Tā kā komisija lūdz likumprojektu atzīt par steidzamu, vispirms mums ir jābalso par tā steidzamību.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā" atzīšanu par steidzamu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 87, pret - 1, atturas - nav. Likumprojekts pirmajā lasījumā... es atvainojos, likumprojekts ir atzīts par steidzamu.

E. Šnore. Komisija atbalstīja likumprojektu pirmajam lasījumam un lūdz Saeimu atbalstīt to pirmajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā" atbalstīšanu pirmajā lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 88, pret - 1, atturas - nav. Likumprojekts pirmajā lasījumā ir atbalstīts.

Lūdzu noteikt priekšlikumu iesniegšanas termiņu otrajam lasījumam un datumu likumprojekta izskatīšanai otrajā lasījumā.

E. Šnore. Priekšlikumu iesniegšanas termiņš otrajam lasījumam - 24. marts, un izskatīšana Saeimas sēdē - 30. martā.

Sēdes vadītāja. Citu priekšlikumu par termiņu nav. Tātad priekšlikumu iesniegšanas termiņš likumprojekta otrajam, galīgajam, lasījumam ir šā gada 24. marts, un otrajā, galīgajā, lasījumā likumprojektu izskatīsim Saeimas sēdē šā gada 30. martā. Paldies.

Godātie kolēģi! Mēs jau esam izskatījuši visus likumprojektus, bet šodien ir bijusi izsludināta arī atbilžu sniegšana uz deputātu jautājumiem.

Deputātu Kūtra, Valaiņa, Auguļa, Brakovskas un Rokpeļņa jautājums iekšlietu ministram Mārim Kučinskim **"Par valsts drošību uzraugošo institūciju rīcību saistībā ar Valsts ieņēmumu dienesta iespējami prettiesiski veiktajām darbībām"**, kas tika iesniegts 15. martā. Uz to saņemtā rakstveida atbilde iesniedzējus neapmierina, bet mutvārdos viņi papildjautājumus uzdot nevēlas.

Deputātu Kūtra, Valaiņa, Auguļa, Brakovskas un Rokpeļņa jautājums finanšu ministram Arvilam Ašeradenam **"Par Valsts ieņēmumu dienesta iespējami prettiesiski veiktajām darbībām"**, kas tika iesniegts 15. martā. Uz to ir atbildēts rakstveidā, šī atbilde iesniedzējus neapmierina, bet mutvārdos papildjautājumus deputāti uzdot nevēlas.

Deputātu Petravičas, Šlesera, Jencīša, Zivtiņa un Burova jautājums veselības ministrei Līgai Meņģelsonei **"Precizējoši jautājumi par līdz šim veikto un šogad plānoto Covid-19 vakcīnu iepirkumu"**. Saņemtā rakstveida atbilde iesniedzējus neapmierina. Ministre informē, ka šodien noslodzes dēļ nevar ierasties un sniegt mutvārdu atbildi.

Deputātu Šuvajeva, Švinkas, Briškena, Rasimas un Ņenaševas jautājums izglītības un zinātnes ministrei Andai Čakšai **"Par finansējuma avotiem un aprēķiniem pedagogu algu paaugstināšanai"**. Arī uz šo jautājumu ir sniegta rakstveida atbilde, tā iesniedzējus neapmierina, bet mutvārdos deputāti papildjautājumus uzdot nevēlas.

Deputātu Petravičas, Burova, Jencīša, Šlesera un Zivtiņa jautājums finanšu ministram Arvilam Ašeradenam un veselības ministrei Līgai Meņģelsonei **"Par iespējamu sociālās apdrošināšanas iemaksu palielināšanu"**. Ir atbildēts rakstveidā, saņemtā atbilde iesniedzējus neapmierina. Finanšu ministrs informē, ka nevar ierasties un sniegt mutvārdu atbildi iepriekš plānoto darba pasākumu dēļ, tāpat arī veselības ministre informē, ka noslodzes dēļ šodien nevar ierasties un sniegt mutvārdu atbildi.

Līdz ar to izsludinātā jautājumu un atbilžu sesija šodien nenotiks.

Godātie kolēģi, mēs esam saņēmuši vairākus jaunus deputātu jautājumus.

Deputāti Linda Liepiņa, Edmunds Zivtiņš, Ainārs Šlesers, Vilis Krištopans un Ramona Petraviča ir iesnieguši jautājumu aizsardzības ministrei Inārai Mūrniecei **"Par pārtikas produktu iegādi Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām"** . Jautājums tiek nodots ministrei atbildes sniegšanai.

Deputāti Andris Šuvajevs, Atis Švinka, Kaspars Briškens, Leila Rasima un Antoņina Ņenaševa ir sagatavojuši un iesnieguši jautājumu finanšu ministram Arvilam Ašeradenam **"Par neievērotiem normatīvajiem aktiem, pieņemot likumu "Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam""**. Deputāti ir lūguši vārdu jautājuma motivācijai.

Vārds iesniedzēju pārstāvim Andrim Šuvajevam.

A. Šuvajevs (PRO).

Vēlējos, kolēģi, pavisam īsi. Es zinu, ka budžets ir noslēdzies. Reaģējot arī uz LIZDA organizēto sapulci pirmdien, kur viņi norāda uz vairākiem normatīvajiem aktiem, tai skaitā likumu normām, kas nav ievērotas, pieņemot šo budžetu, mēs nosūtīsim šo jautājumu Finanšu ministrijai, lai uzzinātu par vairākiem, iespējams, pat daudz plašāka rakstura normatīvajiem aktiem, kas nav ievēroti, pieņemot budžetu, lai pēc tam izvērtētu procedūru, kas nepieciešama, lai saprastu, kāpēc nav ievērots, kādas ir tās procedūras, kas notiek, ja nav ievērots... vai ministrijās pastāv iekšējās kontroles mehānismi, kas identificē vērā neņemtās likumu normas.

Manuprāt, līdz ar to daudz plašāks, filozofiskāks ir jautājums par politisko atbildību - kā tas var būt, ka, pieņemot budžetu, netiek ievērotas citu likumu normas.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Jautājums tiek nodots ministram atbildes sagatavošanai.

Deputāti Skaidrīte Ābrama, Atis Švinka, Kaspars Briškens, Jana Simanovska un Andris Šuvajevs ir iesnieguši jautājumu aizsardzības ministrei Inārai Mūrniecei **"Par Valsts aizsardzības loģistikas un iepirkumu centra iepirkumu veikšanas kārtību"**.

Jautājuma motivācijai vārds iesniedzēju pārstāvei Skaidrītei Ābramai. Lūdzu!

S. Ābrama (PRO).

Cienījamie kolēģi! Jau vairāk nekā mēnesi, man liekas, mēs visi dzīvojam neziņā un tā kā absurda teātrī. Noticis iepirkums, bet neviens nesaprot - 8 miljoni, 220 miljoni, 330 miljoni... kas slēdzis, kas ir atbildīgs? Valsts sekretārs neko nezina, Aizsardzības ministrijai ir liels pārsteigums. Absolūts informācijas vakuums, bet diemžēl tas ir jo traģiskāk, jo tā ir aizsardzības nozare - resors, kurš katru gadu saņem milzīgu finansējumu, un šogad tas būs miljards. Ja tādā veidā notiek iepirkumi Aizsardzības ministrijas padotības iestādēs, tad mēs nevaram būt droši, ka vispār mūsu aizsardzības sistēma ir drošībā.

Tāpēc mēs esam sagatavojuši virkni jautājumu, jo mēs saprotam, ka aiz katra lēmuma stāv konkrētas amatpersonas, konkrēti uzvārdi. Un mēs vēlamies saņemt no aizsardzības ministres skaidrojumu, kas... kā tas ir darīts, kā ir notikusi iepirkuma procedūra, kāpēc notikusi iepirkuma procedūras maiņa pēdējā mirklī, kas šobrīd notiek. Ceram, ka šie jautājumi palīdzēs arī pašai Aizsardzības ministrijas vadībai saprast, kurā virzienā lūkoties un kā veikt izpēti iekšienē.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Jautājums tiek nodots aizsardzības ministrei atbildes sniegšanai.

Deputāti Armands Krauze, Ainārs Šlesers, Gunārs Kūtris, Jānis Vucāns un Vilis Krištopans ir sagatavojuši jautājumu Ministru prezidentam Arturam Krišjānim Kariņam **"Par atklātību Taisnīgas pārkārtošanās fonda finansējuma sadalē"**. Jautājums tiek nodots atbildes sniegšanai.

Godātie kolēģi, līdz ar to esam izskatījuši visus Saeimas šā gada 23. marta sēdes darba kārtības jautājumus.

Lūdzu zvanu! Lūdzu reģistrācijas režīmu! Lūdzu reģistrācijas rezultātus!

Kamēr tiek gatavoti reģistrācijas rezultāti, mums ir vairāki **paziņojumi**.

Vispirms sveiksim apaļā jubilejā kolēģi deputātu Jefimiju Klementjevu, kas pagājušajā nedēļā svinēja 60 gadu jubileju. Daudz laimes! *(Aplausi.)*

Vārds paziņojumam deputātam Hosamam Abu Meri.

H. Abu Meri (JV).

Kolēģi, ja jūs gribēsiet uz saulaino valsti, tad mēs dibināsim *(Starpsauciens: "Uzpīpēt jābrauc...")*... jā, dibināsim deputātu grupu sadarbības veicināšanai ar Marokas parlamentu. *(Starpsaucieni.)*

Sēdes vadītāja. Godātie kolēģi! Jūs droši drīkstat vēl palikt savās darba vietās.

Nākamais paziņojums... Vārds deputātam Raimondam Bergmanim.

R. Bergmanis (AS).

Lūgums Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas deputātiem pulcēties... droši vien pēc sešām minūtēm. Pulksten 12.50 sāksim mūsu komisijas sēdi.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds reģistrācijas rezultātu nolasīšanai Saeimas sekretāra biedrei Antoņinai Ņenaševai.

A. Ņenaševa (14. Saeimas sekretāra biedre).

Reģistrējušies 90 deputāti. Nav reģistrējušies 10: Edmunds Cepurītis, Rihards Kols, Nataļja Marčenko-Jodko, Kaspars Melnis, Viktors Pučka, Harijs Rokpelnis, Zane Skujiņa-Rubene, Edvards Smiltēns, Andris Sprūds un Ričards Šlesers.
Sēdes vadītāja. Līdz ar to Saeimas šā gada 23. marta sēdi slēdzu.

SATURA RĀDĪTĀJS
14. Saeimas ziemas sesijas 18. sēde
2023. gada 23. martā

Par darba kārtību
- Par procedūru — dep. A. Rosļikovs
- Priekšlikumi — dep. A. Šlesers (par)
— dep. V. Krištopans (par)

Par likumprojektu **"Grozījumi likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli""** *(Nr. 205/Lp14)*
(Dok. Nr. 621)

Par likumprojektu **"Par Latvijas Republikas valdības un Ruandas Republikas valdības divpusējo nolīgumu par gaisa satiksmi"** *(Nr. 200/Lp14)*
(Dok. Nr. 600, 600A)

Par likumprojektu **"Solidaritātes maksājumu likums"** *(Nr. 201/Lp14)* **(Noraidīts)**
(Dok. Nr. 602, 602A)
- Priekšlikumi — dep. V. Krištopans (pret)
— dep. V. Valainis (par)

Lēmuma projekts **"Par 2023. gada ziemas sesijas slēgšanu un pavasara sesijas sākšanu un slēgšanu"** *(Nr. 164/Lm14)*
(Dok. Nr. 609, 610)
Par darba kārtību

Likumprojekts **"Grozījumi likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli""** *(Nr. 205/Lp14)* (1.lasījums) (Steidzams)
(Dok. Nr. 621)
- Ziņo - dep. J. Reirs

Likumprojekts **"Grozījumi likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli""** *(Nr. 205/Lp14)* (2.lasījums) (Steidzams)
(Dok. Nr. 621)
- Ziņo - dep. J. Reirs

Par deputātu pieprasījumu **Ministru prezidentam Arturam Krišjānim Kariņam "Cik atbildīgi un pārdomāti ir saplānots valsts budžets 2023. gadam, ja jau tagad ir gaidāmas programmas, kuras neizpildās un kuru nauda var tikt pārdalīta veselībai un izglītībai"** *(Nr. 5/P14)*
(Dok. Nr. 608)

Par deputātu pieprasījumu **Ministru prezidentam Arturam Krišjānim Kariņam "Par izglītības un zinātnes nozari regulējošo normatīvo aktu neievērošanu, kas veido sabiedrībā tiesiskā nihilisma apziņu un mazina sabiedrības uzticēšanos valsts varai"** *(Nr. 6/P14)*
(Dok. Nr. 633)

Likumprojekts **"Grozījumi likumā "Par darbinieku aizsardzību darba devēja maksātnespējas gadījumā""** *(Nr. 27/Lp14)* (3.lasījums)
(Dok. Nr. 603)
- Ziņo - dep. A. Bērziņš

Likumprojekts **"Grozījumi Autortiesību likumā"** *(Nr. 14/Lp14)* (3.lasījums)
(Dok. Nr. 605)
- Ziņo - dep. A. Ņenaševa

Likumprojekts **"Grozījumi Autortiesību kolektīvā pārvaldījuma likumā"** *(Nr. 15/Lp14)* (3.lasījums)
(Dok. Nr. 606)
- Ziņo - dep. A. Ņenaševa

Likumprojekts **"Grozījumi Aizsargjoslu likumā"** *(Nr. 177/Lp14)* (1.lasījums)
(Dok. Nr. 501, 598)
- Ziņo - dep. J. Grasbergs
- Debates - dep. J. Simanovska
- dep. E. Putra
- dep. J. Grasbergs
- dep. J. Simanovska
- dep. A. Krauze

Likumprojekts **"Grozījums likumā "Par ietekmes uz vidi novērtējumu""** *(Nr. 179/Lp14)* (1.lasījums)
(Dok. Nr. 503, 599)
- Ziņo - dep. J. Grasbergs

Likumprojekts **"Grozījumi Tabakas izstrādājumu, augu smēķēšanas produktu, elektronisko**

smēķēšanas ierīču un to šķidrumu aprites likumā" *(Nr. 48/Lp14)* (2.lasījums)
(Dok. Nr. 604)

- Ziņo — dep. L. Kozlovska
- Debates — dep. R. Petraviča
  - dep. I. Bērziņa
  - dep. J. Simanovska
  - dep. A. Krauze
  - dep. L. Kozlovska
  - dep. A. Šlesers

Paziņojums

- dep. A. Šuvajevs

Reģistrācijas rezultāti

- Nolasa — Saeimas sekretāra biedre A. Ņenaševa
- Debašu turpinājums — dep. A. Krauze
  - dep. H. Abu Meri
  - dep. J. Jakovins
  - dep. R. Petraviča
  - dep. I. Bērziņa
  - dep. I. Brante
  - dep. L. Kozlovska
  - dep. M. Jencītis
  - dep. V. Valainis
  - dep. J. Vucāns
  - dep. V. Valainis
  - dep. A. Krauze
  - dep. R. Petraviča
  - dep. A. Krauze
  - dep. R. Petraviča
  - dep. E. Tavars
  - dep. V. Valainis
  - dep. A. Krauze
  - dep. I. Līdaka
  - dep. V. Valainis
  - dep. G. Liepiņš
  - dep. R. Petraviča
  - dep. A. Kiršteins
  - dep. J. Simanovska
  - dep. J. Reirs
- Priekšlikums — dep. E. Tavars

Par procedūru

Likumprojekts **"Grozījumi Komerclikumā"** *(Nr. 143/Lp14)* (2.lasījums)
(Dok. Nr. 607)

- Ziņo — dep. M. Felss

Likumprojekts **"Grozījumi Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā"** *(Nr. 195/Lp14)* (1.lasījums) (Steidzams)
(Dok. Nr. 557, 619)

- Ziņo — dep. E. Šnore

Informācija par atbilžu sniegšanu uz deputātu jautājumiem

Informācija par deputātu L. Liepiņas, E. Zivtiņa, A. Šlesera, V. Krištopana, R. Petravičas **jautājumu aizsardzības ministrei Ināra Mūrniecei "Par pārtikas produktu iegādi Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām"** *(Nr. 41/J14)*

Informācija par deputātu A. Šuvajeva, A. Švinkas, K. Briškena, L. Rasimas un A. Ņenaševas **jautājumu finanšu ministram Arvilam Ašeradenam "Par neievērotiem normatīvajiem aktiem, pieņemot likumu 'Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam'"** *(Nr. 42/J14)*
- Motivācija - dep. A. Šuvajevs

Informācija par deputātu S. Ābramas, A. Švinkas, K. Briškena, J. Simanovskas un A. Šuvajeva **jautājumu aizsardzības ministrei Ināra Mūrniecei "Par Valsts aizsardzības loģistikas un iepirkumu centra iepirkumu veikšanas kārtību"** *(Nr. 43/J14)*
- Motivācija - dep. S. Ābrama

Informācija par deputātu A. Krauzes, A. Šlesera, G. Kūtra, J. Vucāna un V. Krištopana **jautājumu Ministru prezidentam Arturam Krišjānim Kariņam "Par atklātību Taisnīgas pārkārtošanās fonda finansējuma sadalē"** *(Nr. 44/J14)*

Paziņojumi
- dep. H. Abu Meri
- dep. R. Bergmanis

Reģistrācijas rezultāti
- Nolasa - Saeimas sekretāra biedre A. Ņenaševa

Balsojumi

Datums: 23.03.2023 09:11:58 bal001
Par - 20, pret - 65, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par likumprojekta Grozījums Valsts prezidenta ievēlēšanas likumā (206/Lp14), nodošana komisijām iekļaušanu Saeimas sēdes darba kārtībā

Datums: 23.03.2023 09:16:12 bal002
Par - 21, pret - 65, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par likumprojekta Grozījumi Latvijas Republikas Satversmē (207/Lp14), nodošana komisijām iekļaušanu Saeimas sēdes darba kārtībā

Datums: 23.03.2023 09:27:41 bal003
Par - 30, pret - 9, atturas - 50.
Balsošanas motīvs: Solidaritātes maksājumu likums (201/Lp14), nodošana komisijām

Datums: 23.03.2023 09:28:46 bal004
Par - 90, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par 2023. gada ziemas sesijas slēgšanu un pavasara sesijas sākšanu un slēgšanu (164/Lm14)

Datums: 23.03.2023 09:30:51 bal005
Par - 88, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par likumprojekta atzīšanu par steidzamu. Grozījumi likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" (205/Lp14), 1.lasījums

Datums: 23.03.2023 09:31:27 bal006
Par - 87, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" (205/Lp14), 1.lasījums

Datums: 23.03.2023 09:32:26 bal007
Par - 88, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" (205/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 23.03.2023 09:35:11 bal008
Par - 86, pret - 1, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi likumā "Par darbinieku aizsardzību darba devēja maksātnespējas gadījumā" (27/Lp14), 3.lasījums

Datums: 23.03.2023 09:38:19 bal009
Par - 82, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi Autortiesību likumā (14/Lp14), 3.lasījums

Datums: 23.03.2023 09:39:33 bal010
Par - 84, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi Autortiesību kolektīvā pārvaldījuma likumā (15/Lp14), 3.lasījums

Datums: 23.03.2023 09:58:48 bal011
Par - 87, pret - 1, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi Aizsargjoslu likumā (177/Lp14), 1.lasījums

Datums: 23.03.2023 10:00:55 bal012
Par - 89, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījums likumā "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" (179/Lp14), 1.lasījums

Datums: 23.03.2023 10:29:30 bal013
Balsošanas motīvs: Deputātu klātbūtnes reģistrācija

Datums: 23.03.2023 11:32:55 bal014
Par - 7, pret - 68, atturas - 1.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.1. Grozījumi Tabakas izstrādājumu, augu smēķēšanas produktu, elektronisko smēķēšanas ierīču un to šķidrumu aprites likumā (48/Lp14), 2.lasījums

Datums: 23.03.2023 11:35:06 bal015
Par - 6, pret - 75, atturas - 1.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.8. Grozījumi Tabakas izstrādājumu, augu smēķēšanas produktu, elektronisko smēķēšanas ierīču un to šķidrumu aprites likumā (48/Lp14), 2.lasījums

Datums: 23.03.2023 11:38:47 bal016
Par - 10, pret - 61, atturas - 3.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.10. Grozījumi Tabakas izstrādājumu, augu smēķēšanas produktu, elektronisko smēķēšanas ierīču un to šķidrumu aprites likumā (48/Lp14), 2.lasījums

Datums: 23.03.2023 11:44:19 bal017
Par - 9, pret - 64, atturas - 10.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.12. Grozījumi Tabakas izstrādājumu, augu smēķēšanas produktu, elektronisko smēķēšanas ierīču un to šķidrumu aprites likumā (48/Lp14), 2.lasījums

Datums: 23.03.2023 11:45:27 bal018
Par - 66, pret - 8, atturas - 8.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.15. Grozījumi Tabakas izstrādājumu, augu smēķēšanas produktu, elektronisko smēķēšanas ierīču un to šķidrumu aprites likumā (48/Lp14), 2.lasījums

Datums: 23.03.2023 11:58:33 bal019
Par - 20, pret - 42, atturas - 20.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.16. Grozījumi Tabakas izstrādājumu, augu smēķēšanas produktu, elektronisko smēķēšanas ierīču un to šķidrumu aprites likumā (48/Lp14), 2.lasījums

Datums: 23.03.2023 11:59:15 bal020
Par - 9, pret - 61, atturas - 9.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.17. Grozījumi Tabakas izstrādājumu, augu smēķēšanas produktu, elektronisko smēķēšanas ierīču un to šķidrumu aprites likumā (48/Lp14), 2.lasījums

Datums: 23.03.2023 12:20:13 bal021
Par - 43, pret - 24, atturas - 19.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.27. Grozījumi Tabakas izstrādājumu, augu smēķēšanas produktu, elektronisko smēķēšanas ierīču un to šķidrumu aprites likumā (48/Lp14), 2.lasījums

Datums: 23.03.2023 12:21:18 bal022
Par - 48, pret - 24, atturas - 15.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.27. Grozījumi Tabakas izstrādājumu, augu smēķēšanas produktu, elektronisko smēķēšanas ierīču un to šķidrumu aprites likumā (48/Lp14), 2.lasījums

Datums: 23.03.2023 12:26:54 bal023
Par - 79, pret - 6, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi Tabakas izstrādājumu, augu smēķēšanas produktu, elektronisko smēķēšanas ierīču un to šķidrumu aprites likumā (48/Lp14), 2.lasījums

Datums: 23.03.2023 12:29:38 bal024
Par - 85, pret - 1, atturas - 1.
Balsošanas motīvs: Par sēdes turpināšanu bez pārtraukuma

Datums: 23.03.2023 12:32:30 bal025
Par - 88, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi Komerclikumā (143/Lp14), 2.lasījums

Datums: 23.03.2023 12:34:17 bal026
Par - 87, pret - 1, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par likumprojekta atzīšanu par steidzamu. Grozījumi Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā (195/Lp14), 1.lasījums

Datums: 23.03.2023 12:34:54 bal027
Par - 88, pret - 1, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā (195/Lp14), 1.lasījums

Datums: 23.03.2023 12:42:43 bal028
Balsošanas motīvs: Deputātu klātbūtnes reģistrācija

Sēdes videotranslācija

23.03.2023. 9.00 11.00

---

* * * *

Sēžu videoarhīvs: https://www.saeima.lv/lv/likumdosana/saeimas-sede/videotranslacijas

Sēdes videotranslācija	**23.03.2023**	9.00	11.00	16.00

1. pl. 09:00 – 1 h 28 min stg 2459 sēde Nr.18-ziemas sesija-1-daļa Lukaševiča
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20230323103801_saeima.lv.1_0_0

2. pl. 11:00 – 1 h 43 min stg 2459 sēde Nr.18-ziemas sesija-2-daļa Lukaševiča
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20230323125101_saeima.lv.1_0_0

3 pl. 16:00 – 25 min stg 2459 sēde Nr.18-ziemas Frakciju viedokļi
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20230323132101_saeima.lv.1_0

---

* * * *

Papildu pievienojums – darba kārtība
zemāk – frakciju viedokļi

* * * *

3

Sēdes video translācija 23.03.2023 9.00 11.00 FRAK

---

https://www.saeima.lv/lv/transcripts/view/2459
https://titania.saeima.lv/LIVS14/SaeimaLIVS2_DK.nsf/DK?ReadForm&nr=a4bf1639-02a2-40f2-80b1-1138ec314487

23.03.2023. 14.Saeima astoņpadsmitā sēde-ziemas sesija *Noraksts*

Stenogramma *Sēdi vada: Zanda Kalniņa-Lukaševica*
2023.gada 23. marta sēde sākas pl. 9:00
sēde slēgta pl. 12:44, sēdes ilgums- 3 h 44 minūtes / 3 h 11 min - darbs sēdē

PIEBILDE: 23. martā notiek viena sēde nr.18- divās daļās (ziemas sesija). Pēc sēdes apskats- Frakciju viedokļi.

Latvijas Republikas Saeimas
2023.gada 23.marta
kārtējā sēdes darba kārtība 09:00

	I. Prezidija ziņojumi	
	1. Par iesniegtajiem likumprojektiem	
	↗ Ar sēdes norisi saistīti jautājumi	
14.	1. Likumprojekts **Grozījumi likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli"** *(205/Lp14)* Komisija lūdz likumprojektu iekļaut 23. marta sēdes darba kārtībā pirmajā sadaļā 'Prezidija ziņojumi' kā pirmo punktu (Dok. Nr. 621) Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija **Nodots komisijai:** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (atbildīgā)	
1.	2. Likumprojekts **Par Latvijas Republikas valdības un Ruandas Republikas valdības divpusējo nolīgumu par gaisa satiksmi** *(200/Lp14)* (Dok. Nr. 600, 600A) Ministru kabinets **Nodots komisijai:** Ārlietu komisija (atbildīgā)	
2.	3. Likumprojekts **Solidaritātes maksājumu likums** *(201/Lp14)* (Dok. Nr. 602, 602A)Balsojums: par 30, pret 9, atturas 50 **Noraidīts** Deputāti Viktors Valainis, Armands Krauze, Harijs Rokpelnis, Kaspars Melnis, Gunārs Kūtris ↗ Debates	
	2. Par Saeimas kārtējās sesijas slēgšanu un sākšanu	
3.	Lēmuma projekts **Par 2023. gada ziemas sesijas slēgšanu un pavasara sesijas sākšanu un slēgšanu** *(164/Lm14)* (Dok. Nr. 609, 610)Balsojums: par 90, pret 0, atturas 0 **Pieņemts**	
	↗ Ar sēdes norisi saistīti jautājumi	

	II. Likumprojektu izskatīšana		
	22.	1. Likumprojekts **Grozījumi likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli"** *(205/Lp14)* (1. lasījums) (Komisija ierosina atzīt par steidzamu) (Dok. Nr. 621)Balsojums: par 87, pret 0, atturas 0 **Pieņemts** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Jānis Reirs) DKP izskatīšanas gaita	
	23.	2. Likumprojekts **Grozījumi likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli"** *(205/Lp14)* (2. lasījums) (Steidzams) (Dok. Nr. 621)Balsojums: par 88, pret 0, atturas 0 **Likums** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Jānis Reirs)	
	III. Deputātu pieprasījumu izskatīšana		
	1. Par saņemtajiem deputātu pieprasījumiem		
	5.	1. Pieprasījums Ministru prezidentam Arturam Krišjānim Kariņam "Cik atbildīgi un pārdomāti ir saplānots valsts budžets 2023.gadam, ja jau tagad ir gaidāmas programmas, kuras neizpildās un kuru nauda var tikt pārdalīta veselībai un izglītībai" *(5/P14)* (Dok. Nr. 608) Nodots Pieprasījumu komisijai Deputāti Viktors Valainis, Uldis Augulis, Daiga Mieriņa, Harijs Rokpelnis, Augusts Brigmanis, Jānis Vucāns, Armands Krauze, Līga Kļaviņa, Anita Brakovska, Gundars Daudze	
	21.	2. Pieprasījums Ministru prezidentam Arturam Krišjānim Kariņam "Par izglītības un zinātnes nozari regulējošo normatīvo aktu neievērošanu, kas veido sabiedrībā tiesiskā nihilisma apziņu un mazina sabiedrības uzticēšanos valsts varai" *(6/P14)* (Dok. Nr. 633) Nodots Pieprasījumu komisijai Deputāti Oļegs Burovs, Vilis Krištopans, Mārcis Jencītis, Linda Liepiņa, Ainārs Šlesers, Viktorija Pleškāne, Edmunds Zivtiņš, Ramona Petraviča, Jekaterina Dorošķeviča, Nataļja Marčenko-Jodko	
	IV. Likumprojektu izskatīšana		
	6.	1. Likumprojekts **Grozījumi likumā "Par darbinieku aizsardzību darba devēja maksātnespējas gadījumā"** *(27/Lp14)* (3. lasījums) (Nav priekšlikumu) (Dok. Nr. 603)Balsojums: par 86, pret 1, atturas 0 **Likums** Sociālo un darba lietu komisija (Referents: Andris Bērziņš)	
	7.	2. Likumprojekts **Grozījumi Autortiesību likumā** *(14/Lp14)* (3. lasījums) (15 priekšlikumi) (Dok. Nr. 605)Balsojums: par 82, pret 0, atturas 0 **Likums** Izglītības, kultūras un zinātnes komisija (Referents: Antoņina Ņenaševa)	
	8.	3. Likumprojekts **Grozījumi Autortiesību kolektīvā pārvaldījuma likumā** *(15/Lp14)* (3. lasījums) (1 priekšlikums) (Dok. Nr. 606)Balsojums: par 84, pret 0, atturas 0 **Likums** Izglītības, kultūras un zinātnes komisija (Referents: Antoņina Ņenaševa)	
	9.	4. Likumprojekts **Grozījumi Aizsargjoslu likumā** *(177/Lp14)* (1. lasījums) (Dok. Nr. 501, 598)Balsojums: par 87, pret 1, atturas 0 **Pieņemts** Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija (Referents: Jānis Grasbergs) Debates	
	10.	5. Likumprojekts **Grozījums likumā "Par ietekmes uz vidi novērtējumu"** *(179/Lp14)* (1. lasījums) (Dok. Nr. 503, 599)Balsojums: par 89, pret 0, atturas 0 **Pieņemts** Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija (Referents: Jānis Grasbergs)	
	11.	6. Likumprojekts **Grozījumi Tabakas izstrādājumu, augu smēķēšanas produktu,**	

		elektronisko smēķēšanas ierīču un to šķidrumu aprites likumā *(48/Lp14)* (2. lasījums) (45 priekšlikumi) (Dok. Nr. 604)Balsojums: par 79, pret 6, atturas 0 **Pieņemts** Sociālo un darba lietu komisija (Referents: Līga Kozlovska) ↗ Debates ↗ DKP izskatīšanas gaita	
	12.	7. Likumprojekts **Grozījumi Komerclikumā** *(143/Lp14)* (2. lasījums) (10 priekšlikumi) (Dok. Nr. 607)Balsojums: par 88, pret 0, atturas 0 **Pieņemts** Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija (Referents: Mārtiņš Felss) ↗ DKP izskatīšanas gaita	
	13.	8. Likumprojekts **Grozījumi Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā** *(195/Lp14)* (1. lasījums) (Komisija ierosina atzīt par steidzamu) (Dok. Nr. 557, 619)Balsojums: par 88, pret 1, atturas 0 **Pieņemts** Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisija (Referents: Edvīns Šnore) ↗ DKP izskatīšanas gaita	
	↗ Ar sēdes norisi saistīti jautājumi		
	V. Izslēgtie no darba kārtības		
	4.	**Latvijas Republikas tiesībsarga 2022.gada ziņojums** (Dok. Nr. 577) Latvijas Republikas tiesībsargs	
	Sēde beigusies 23.03.2023 12:44		

* * * *

Frakciju viedokļi 2023. gada 23. martā (23.03.2023.)

Vadītāja. Sveicināti, cienījamie radioklausītāji! Tiešraidē no Saeimas nama Sēžu zāles skan raidījums "Frakciju viedokļi". Ir noslēgusies Saeimas sēde, un deputāti pastāstīs jums par šīsdienas sēdē skatītajiem jautājumiem un citām aktualitātēm.

Pirmajai šodien vārds – frakcijas "Stabilitātei!" deputātei Viktorijai Pleškānei. Lūdzu!

V. Pleškāne (ST!).

Labdien, godātie radioklausītāji! Šodien... jā, mūsu, frakcijas "Stabilitātei!", viedoklis. Uzskatām, ka Valsts prezidenta vēlēšanām jābūt atklātām, jo partijas "Stabilitātei!" vēlētāji atbalsta tādu pieeju. Neskatoties uz to, ka agrāk bija slēpta prezidenta vēlēšanu procedūra, mēs atbalstām atklātu vēlēšanu procedūru.

Frakcija "Stabilitātei!" atbalsta to, ka komercsabiedrības, kuras guva strauju ienākumu paaugstinājumu, tas ir, virspeļņu – tās ir bankas, dabasgāzes tirgotāji, elektroenerģijas pakalpojumu sniedzēji –, veiktu iemaksas veselības aprūpes pakalpojumu finansēšanā. Ar likumu var uzlabot banku sektoru... vai pazemināt procentu likmes... uzlabot kredītu pieejamību... ar mērķi samazināt virspeļņu un attīstīt banku sektoru un tautsaimniecību kopumā. Labi arī tas, ka

virs peļņa var būt novirzīta veselības aprūpei. Bet koalīcija šo ieteikumu... šo likumprojektu neatbalstīja.

Tāpat frakcija "Stabilitātei!" atbalsta pašnodarbināto avansa iemaksas (iedzīvotāju ienākuma nodokļa ietvaros) izmaiņas – to, ka uz priekšu nevajadzēs maksāt avansa iemaksas. Es pati esmu strādājusi kā pašnodarbināta persona, un avansa iemaksas apgrūtināja pašnodarbinātā darbu. Ar šo likuma grozījumu mēs veicināsim arī pašnodarbināto darbību un iesaisti ekonomikā.

Un vēl mums šodien garas diskusijas bija par tabakas izstrādājumiem. Mūsu, frakcijas "Stabilitātei!", viedoklis ir tāds, ka ir vajadzīga vesela sabiedrība un veseli bērni, tāpēc mēs kopumā atbalstām ierobežojumus tabakas izstrādājumiem un uzskatām, ka veselīgs dzīvesveids ir mūsu sabiedrības galvenā vērtība.
Paldies.

Vadītāja. Paldies Viktorijai Pleškānei no frakcijas "Stabilitātei!".

Nākamā runās frakcijas PROGRESĪVIE deputāte Jana Simanovska. Lūdzu!

J. Simanovska (PRO).

Šodien patiešām bija ļoti daudz karstu diskusiju... tieši ap jautājumu par tabakas izstrādājumu likumu (īsumā tā nosaucot). Un tas patiešām ir sarežģīts uzdevums arī deputātiem – atrast pašu labāko ceļu –, jo, no vienas puses, mēs runājam par cilvēku brīvām izvēlēm, no otras puses, mēs runājam par kaitējumu. Mums ir jāatrod labākais veids, kā mēs varam, no vienas puses, cilvēkiem ļaut izvēlēties, no otras puses, arī nepieļaut kaitīgu ieradumu attīstību, it īpaši attiecībā uz jaunajiem cilvēkiem.

O trs jautājums, kas PROGRESĪVAJIEM likās ļoti svarīgs, bija likumprojekts "Grozījumi Aizsargjoslu likumā", kas ir nonācis šobrīd Saeimā un satur ļoti daudz vērtīgu grozījumu, bet diemžēl nesatur, no mūsu viedokļa, vienu svarīgu lietu, ko iepriekš bija arī ierosinājusi Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, un tas ir tieši attiecībā uz labāku ūdeņu aizsardzību.

Diemžēl ir jāsaka, ka Latvijas upes un citi ūdensobjekti ir sliktā stāvoklī. Tikai vienu trešdaļu no tiem mēs varam uzskatīt par labiem. Savukārt pēc četriem gadiem mums atbilstoši Eiropas Savienības prasībām vajadzētu panākt to, ka visi ūdens objekti ir labā stāvoklī, un mums ir nepieciešama strauja rīcība.

Diemžēl Ministru kabinetā tas bija apstājies, tie priekšlikumi netika iesniegti tālāk. Mūsuprāt, tiem priekšlikumiem tomēr ir jāatgriežas atpakaļ Saeimā, lai mēs varētu panākt labāku aizsardzību upēm.

Vadītāja. Paldies Janai Simanovskai no frakcijas PROGRESĪVIE.

Vārds frakcijas LATVIJA PIRMAJĀ VIETĀ deputātam Mārcim Jencītim. Lūdzu!

M. Jencītis (LPV).

Esiet sveicināti, cienījamie radioklausītāji! Šodien Saeimas sēdē bija ieplānots ierasties tiesībsargam Jurim Jansonam (arī es biju gatavojies, biju izveidojis ļoti garu sarakstu ar

jautājumiem), taču tiesībsargs neieradās uz šo sēdi; aizbildinājums bija tas, ka ir slimības lapa. Nu gaidīsim nākamo sēdi vai kādu citu, kad varēsim klausīties tiesībsarga ziņojumu par tiesību ievērošanu mūsu valstī.

Partija LATVIJA PIRMAJĀ VIETĀ šodien piedāvāja grozījumus Valsts prezidenta ievēlēšanas likumā un Latvijas Republikas Satversmē. Mēs vēlējāmies mainīt ievēlēšanas sistēmu, lai vēlēšanas notiktu aizklāti. Tas nozīmē, ka katrs deputāts varētu balsot neatkarīgi no frakcijas viedokļa – varētu balsot pēc sirdsapziņas, nevis tā, kā nosaka katras partijas frakcijas vadītāji.

Šajā Saeimas sēdē frakcija LATVIJA PIRMAJĀ VIETĀ atbalstīja grozījumus likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli", ar kuriem tiktu atcelti nodokļa avansa maksājumi pašnodarbinātajiem. Jau pirms vēlēšanām iestājāmies par šādu nejēdzīgu maksājumu – nodokļa avansa maksājumu – atcelšanu. Saeima šo vienbalsīgi atbalstīja.

Ļoti interesantas debates notika (un diezgan ilgi – tās aizņēma lielāko sēdes daļu) par likumprojektu "Grozījumi Tabakas izstrādājumu, augu smēķēšanas produktu, elektronisko smēķēšanas ierīču un to šķidrumu aprites likumā". Gan šajās debatēs, gan pašos priekšlikumos bija ļoti daudz detaļu, aizmirstot par pašu būtiskāko – ka gan elektroniskās cigaretes, gan arī tabakas izstrādājumi vienlīdz nodara kaitējumu.

Mans personīgais viedoklis – ir jāaizliedz smēķēšana kā tāda, kā arī ir jāievieš pastiprināti kontroles mehānismi attiecībā uz bērniem un jauniešiem līdz 21 gada vecumam.

Un mēs redzam, ka, piemēram, rindu mājās... tas jau ir arī pie šī paša projekta, faktiski likumprojekta, par smēķēšanas aizliegšanu Saeimas un Ministru kabineta ēkās... Rindu ēkās Saeimas deputāti ir aizlieguši smēķēt, turpretim šeit, Saeimā, pat ir smēķētava. Taču šodien attiecībā uz to bija interesants balsojums – tika balsots divas reizes: pirmajā balsojumā balsu sadalījums bija vienāds, tāpēc tika balsots otro reizi. Proti, Saeima nolēma, ka smēķētava Saeimas telpās ir jālikvidē. Un to varētu arī saprast – mēs, deputāti, tomēr esam paraugs. No otras puses, var saprast arī katru cilvēku, kas smēķē, jo pilnībā izskaust šo problēmu sabiedrībā ir praktiski neiespējami, un tāpēc arī mums demokrātiski ir jāskatās uz katru cilvēku, kurš tomēr, es teikšu tā, sirgst ar šo atkarību. Un tomēr mēs – kā paraugs: šodien Saeima nobalsoja par to, ka šeit smēķētavas vairs nebūs.

Paldies par uzmanību.

Vadītāja. Paldies frakcijas LATVIJA PIRMAJĀ VIETĀ deputātam Mārcim Jencītim.

Nākamais runās frakcijas "APVIENOTAIS SARAKSTS – Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija" deputāts Juris Viļums. Lūdzu!

J. Viļums (AS).

Labdien, cienījamie klausītāji! Frakcijas vārdā, APVIENOTĀ SARAKSTA frakcijas vārdā, centīšos īsi, trīs minūtēs, izstāstīt galveno šodien.

Piekrītu tam, ka šodien ir pieņemts svarīgs lēmums – par iedzīvotāju ienākuma nodokļa avansa maksājuma atcelšanu pašnodarbinātām personām. Par šo jautājumu arī es personīgi saņēmu vairākas vēstules no Latgales iedzīvotājiem.

Šo normu, kas kovida laikā bija uz laiku atcelta... šobrīd tā kā bija jau jāsāk atkal šai sistēmai darboties. Budžeta izskatīšanas laikā mēs varbūt nepamanījām šo nepilnību. Prieks, ka šodien visa Saeima faktiski vienbalsīgi atbalstīja to, ka avansa maksājums ir jāatceļ pavisam.

Otra lieta. Šodien Saeimā, protams, tika plaši runāts par smēķēšanas mazināšanu, varbūt pat aizliegšanu noteiktā vecumā. Mēs, APVIENOTĀ SARAKSTA frakcija, atbalstām Veselības ministrijas pozīciju, ka pēc iespējas mums jāiet uz to, lai mūsu sabiedrība būtu veselāka. Un aizliegums smēķēt arī Saeimā, manuprāt, ir pareizs, jo mums jārāda priekšzīme.

Diskusijās gan parādījās – vai tam jābūt obligāti šajā likumā vai kādā citā normatīvajā aktā. Es domāju, ka līdz trešajam lasījumam to var deputāti atbildīgajā komisijā arī izdiskutēt. Taču, manuprāt, Saeimas deputātiem būtu jārāda priekšzīme un jākopj veselīgs dzīvesveids.

Pašā sēdes sākumā partija LATVIJA PIRMAJĀ VIETĀ iesniedza aicinājumu balsot aizklāti par Valsts prezidentu. Es personīgi uzskatu, ka tas ir ļoti slikts signāls; varu teikt tā, jo iepriekšējā... pat ne iepriekšējā Saeima, bet 12. Saeima pieņēma lēmumu, ka jābūt atklātam balsojumam (es pats toreiz jau biju Saeimā). Uzskatu, ka tas bija viens no labākajiem darbiem, ko 12. Saeima savā laikā izdarīja.

Ja deputāts nevar paskaidrot savu balsojumu arī Valsts prezidenta ievēlēšanas jautājumā, tad man ir jautājums – ko viņš šeit dara? Deputātam ir jābūt spējīgam pamatot savu balsojumu un savu vēlētāju priekšā tas jāizskaidro. Ja viņš to nevar, tad droši vien ir viena no iespējām, kādu jau viens no mūsu kolēģiem ir izmantojis, – pamest savu frakciju un doties, tā teikt, neatkarīga deputāta gaitās.

Es uzskatu, ka mums noteikti ir jāsaglabā šī norma, ka ar Saeimas balsojumu atklāti jāievēlē tiešām visas attiecīgās amatpersonas, arī Valsts prezidents.

Nobeigumā varu izstāstīt, ka frakcija APVIENOTAIS SARAKSTS šonedēļ, jau rītdien, dodas izbraukumā uz Tukuma novadu, uz Zemītes sākumskolu, jo mums ir svarīgas mazās skolas. Protams, ir jāskatās katra situācija individuāli, bet izglītībai un kvalitatīvas izglītības iespējām ir jābūt iespējami tuvu iedzīvotājiem.

Un ar to manas trīs minūtes ir aiztecējušas.

Paldies.

Vadītāja. Paldies Jurim Viļumam no frakcijas "APVIENOTAIS SARAKSTS – Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija".

Vārds frakcijas JAUNĀ VIENOTĪBA deputātam Hosamam Abu Meri. Lūdzu!

H. Abu Meri (JV).

Labdien, klausītāji! Šodien sēde nebija ļoti gara, bet mums bija ļoti emocionālas un konstruktīvas diskusijas par vairākiem jautājumiem.

Es turpināšu iepriekšējo runātāju teikto par aizklātām Valsts prezidenta vēlēšanām. Tiešām – 12. Saeima (es arī biju 12. Saeimā)... VIENOTĪBAS frakcija toreiz... kopā ar citām partijām varējām pieņemt likumu, ka deputātu balsojumam, kad viņi balso par Valsts prezidentu, ir jābūt atklātam, jo deputāti ir tautas ievēlēti un tautai ir jāzina, par ko katrs pārstāvis balso.

Un, zinot, kas notika tajā laikā, pirms 2017./2018. gada – tā saucamās "Rīdzenes sarunas" –, kur dažādi ietekmīgi cilvēki valstī tika sadalījuši amatus, kā grib, un ietekmēja savus deputātus, un viss notika aizklāti... JAUNĀ VIENOTĪBA to nepieļāva vēlreiz. Mēs esam par atklātību.

Otrs svarīgs jautājums – pašnodarbinātie. Šodien tika pieņemti grozījumi likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli", kuri atceļ avansa maksājumu. Tas ir ļoti labi, jo pašnodarbinātie to arī prasīja.

Un trešais – viens no svarīgākajiem jautājumiem. Šodien mēs, deputāti, bijām ļoti emocionāli, un katrs runāja par savu pieredzi – pīpē, nepīpē... Bija ļoti svarīgi pieņemt... Es domāju, ka šodienas lēmums – pieņemt likumprojektu otrajā lasījumā – bija ļoti būtisks, ļoti svarīgs signāls sabiedrībai, īpaši vecākiem, kuri īsā laikā, dažās dienās, varēja savākt vairāk nekā 10 tūkstošus parakstu (līdzdalības platformā *ManaBalss.lv*), lai aizliegtu vispār šo aromatizēto ierīču smēķēšanu, jo, kā mēs zinām, tā ir milzīga "epidēmija" skolās. Un diemžēl pat mazi bērni mēģina pīpēt un lietot šo "garšīgo", ar nikotīnu pilno cigareti, kura faktiski ir ļoti, ļoti bīstama gan bērniem, gan pieaugušajiem. Īpaši bīstama bērnu attīstībai – ietekmē viņu nākotni, dzīvi.

Ja mēs gribam runāt par veselību , par veselu, teiksim tā, sabiedrību, tad mums ir jāsāk mācīties atteikties no kaitīgām vielām, tādām kā nikotīns, – proti, jāatsakās no smēķēšanas. Un, protams, drīz būs Saeimā arī likumprojekts par alkoholu... Tā ka būs jāpastrādā, lai ierobežotu kaitīgu vielu lietošanu, jo mums ir jābūt veselā sabiedrībā – veselā sabiedrībā mēs būsim stipri, un tā valsts var augt un attīstīties.

Paldies par uzmanību.

Vadītāja. Paldies Hosamam Abu Meri no frakcijas JAUNĀ VIENOTĪBA.

Vārds Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas deputātei Līgai Kozlovskai. Lūdzu!

L. Kozlovska (ZZS).

Labdien, cienījamie radioklausītāji! Šodien Saeimas sēdē, patiesību sakot, visi jautājumi, visi likumprojekti bija ļoti svarīgi. Šoreiz es pieskaršos diviem.

Viens no tiem bija mūsu, ZZS frakcijas, iesniegtais likumprojekts "Solidaritātes maksājumu likums". Likumprojekta būtība – jaunais virspeļņas nodoklis bankām, kuras iegūst ļoti lielu peļņu, kā arī lielām vai nu dabasgāzes, vai elektroenerģijas iestādēm, kurām peļņa ir ļoti liela. Un šis no mūsu puses varētu būt priekšlikums par līdzekļu avotu jeb veidu, kā finansēt veselības aprūpi. Diemžēl Saeima noraidīja likumprojekta nodošanu Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijai, bet šis ir tikai pats sākums, un mēs turpināsim, jo, man liekas, pamatdoma ir ļoti laba.

Otrais, mūsuprāt, svarīgais jautājums. Mūsu, ZZS frakcijas, deputāti bija iesnieguši vairākus priekšlikumus likumprojekta "Grozījumi Tabakas izstrādājumu, augu smēķēšanas produktu, elektronisko smēķēšanas ierīču un to šķidrumu aprites likumā" otrajam lasījumam. Priekšlikumi, protams, Saeimā netika atbalstīti.

Bet vēlreiz atkārtoju: elektroniskās ierīces, kas satur nikotīnu kopā ar dažādiem aromatizētājiem, ir ļoti kaitīgas ne tikai visas mūsu tautas veselībai, bet sevišķi skar vienu īpašu mūsu iedzīvotāju grupu – bērnus un jauniešus. Tāpēc šajā likumprojektā vecuma ierobežojums ir palielināts no 18 uz 20 gadiem. Bērni skolās nevarēs nekādā veidā iegādāties elektroniskās ierīces, nedz arī citus tabakas izstrādājumus. Turklāt, pats par sevi saprotams, likumprojekta otrajā lasījumā ir akceptēts nosacījums, ka aromatizētāju šajās elektroniskajās ierīcēs nebūs.

Vēl viens ļoti svarīgs šī likuma grozījumu punkts – par nikotīna daudzumu vienā elektroniskajā ierīcē vai nikotīnu saturošajā spilventiņā. Tagad tas ir noteikts ar likumu, vismaz likumprojekta otrajā lasījumā, – četri miligrami uz vienu gramu. Tas nozīmē, ka gan mūsu jauniešiem, gan pieaugušiem cilvēkiem būs daudz mazākas iespējas saindēties.

Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centra Narkoloģiskās palīdzības dienesta kolēģi pašreiz stāsta par šiem baisajiem gadījumiem, ka jaunieši, bērni un arī pieaugušie saindējas tiktāl, ka īstenībā var iestāties nāve. Tagad ar šo, teiksim, likuma grozījumu punktu mēs esam ierobežojuši – kā daudzās attīstītajās Eiropas valstīs – nikotīna daudzumu. Tā ka īstenībā pašreiz virzība attiecībā uz šo likuma grozījumu, manuprāt, ir samērā pozitīva.

Ir atbalstīts mūsu, ZZS frakcijas, deputāta Armanda Krauzes priekšlikums, ka tautas priekšstāvjiem, politiķiem, ir jābūt paraugam saviem vēlētājiem un citiem cilvēkiem. Proti, tika atbalstīts viņa priekšlikums, ka Ministru kabineta un Saeimas ēkās smēķēt nevar. Tātad paši Saeimas deputāti smēķēt šeit vairs nevarēs.

Tā ka es esmu par tautas veselību, mēs visi esam par to.

Liels paldies jums, radioklausītāji, par uzmanību.

Vadītāja. Paldies Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas deputātei Līgai Kozlovskai.

Nākamais runās frakcijas "Nacionālā apvienība" deputāts Arnolds Jātnieks. Lūdzu!

A. Jātnieks (NA).

Labdien, cienītie radioklausītāji! Es domāju, viens no svarīgākajiem darba kārtības punktiem šodien tomēr bija likumprojekts "Grozījumi Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā", ko mēs pieņēmām. Ņemot vērā, ka Krievijas Federācijas izraisītais konflikts Ukrainā turpinās, mums bija jāveic precizējumi Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā, lai mēs varētu nodrošināt tiem cilvēkiem, kas atrodas šeit, Latvijā... lai līdz 2023. gada 1. martam izsniegtu atļauju īslaicīgu profesionālo pakalpojumu sniegšanai derīguma termiņš tiktu pagarināts par vienu gadu. Līdz ar to viņiem būtu tāda stabilitāte, ka nebūtu jāmeklē... un šīs lietas jākārto.

Vēl viens no svarīgākajiem jautājumiem, kas šodien tika pārrunāts, bija iedzīvotāju ienākuma nodokļa avansa maksājumi; tas patiešām ir svarīgs ļoti lielai daļai sabiedrības – cilvēkiem, kuri ir pašnodarbinātie. Viņiem, varētu teikt, uzlabosies finansiālā situācija, tāpēc ka nebūs jāmaksā šis nodoklis avansā. Šie grozījumi likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" stāsies spēkā ar atpakaļejošu datumu – ar 2023. gada 1. janvāri.

Kā jau te minēja, visgarākās diskusijas notika par likumprojektu "Grozījumi Tabakas izstrādājumu, augu smēķēšanas produktu, elektronisko smēķēšanas ierīču un to šķidrumu aprites likumā". Nacionālā apvienība noteikti atbalsta visus ārstu organizāciju priekšlikumus, jo mēs uzskatām, ka mums jādzīvo veselīgi, un atbalstām arī mūsu Veselības ministrijas ierosinājumus. Un, es domāju, arī nākotnē mēs atbalstīsim likumprojektus, kas ir saistīti ar veselīgu dzīvesveidu.

Vakardien mums bija tikšanās arī ar izglītības un zinātnes ministri, un viens no būtiskākajiem jautājumiem šobrīd ir par to, kā sakārtot izglītības sistēmu, lai mūsu jaunieši, mūsu bērni iegūtu vislabāko izglītību... ne tikai pamatizglītībā, bet arī tālāk – augstākajā izglītībā. Šobrīd mums ir jābūt tam redzējumam. Un, kā izskatās, šobrīd Izglītības un zinātnes ministrijai ir redzējums, kā sakārtot šīs lietas, bet galvenais – lai viņi patiešām nāktu ar saviem priekšlikumiem, lai mēs

nākotnē redzētu... ka izglītības kvalitāte nākotnē mums būtu un mēs varētu saviem jauniešiem dot tādu labu ceļamaizi tālākajai nākotnei.

Par jautājumiem, kas vēl tika skarti šajā Saeimas sēdē. Viens no tādiem būtiskākajiem bija grozījumi Aizsargjoslu likumā, kas ir saistīti ar mūsu ūdeņu kvalitāti. Šajos grozījumos vairāk ir runa par administratīvā sloga samazināšanu, precizējot nosacījumus darbībām piekrastes aizsargjoslā un pie ūdens ņemšanas vietām, kā arī sabiedrības piekļuvei pludmalei un jūrai, lai cilvēki, izveidojot taciņas, pastaigu vietas, netraucēti varētu tikt līdz ūdenskrātuvei un vieglāk būtu veikt tūrisma pakalpojumus.

Tālāk par likumprojektu "Grozījumi Autortiesību likumā". Trešajam, galīgajam, lasījumam bija iesniegti 15 priekšlikumi. Likums tika pieņemts. Papildinājumi tika veikti ar tādu domu, lai autori savas īpašuma tiesības faktiski varētu... varētu tikt precizētas šīs autortiesības.

Tālāk par likumprojektu "Grozījums likumā "Par ietekmes uz vidi novērtējumu"", kas bija saistīts arī ar Aizsargjoslu likumu. Šeit tika paredzētas darbības, kuras jāveic tieši Baltijas jūras un Rīgas jūras piekrastes kāpu aizsargjoslā. Līdz ar to tiks novērstas pretrunas starp abiem minētajiem likumiem un ierobežojumi, kas attiecas uz krasta kāpu aizsargjoslu.

Tas īsumā ir viss.
Paldies par uzmanību.

Vadītāja. Paldies frakcijas "Nacionālā apvienība" deputātam Arnoldam Jātniekam.

Līdz ar to šodienas pārraide "Frakciju viedokļi" ir izskanējusi.
Paldies, ka klausījāties, un uz sadzirdēšanos nākamreiz!

---

* * * *